

Hodnocení a návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko

Bc. Tereza Pečinková

Diplomová práce
2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Tereza Pečinková
Osobní číslo: M20931
Studijní program: N0413A050031 Management a marketing
Specializace: Management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Kombinovaná
Téma práce: Hodnocení a návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte literární rešerši pro oblast konkurenceschopnosti v regionálním rozvoji.
- Charakterizujte problematiku mikroregionů jako dobrovolných svazků obcí v návaznosti na regionální politiku České republiky a Evropské unie.

II. Praktická část

- Charakterizujte Mikroregion Šternbersko a analyzujte faktory ovlivňující konkurenceschopnost mikroregionu.
- Zhodnoťte současný stav Mikroregionu Šternbersko a vyhodnoťte základní rozvojové problémy v návaznosti na podporu regionální konkurenceschopnosti.
- Vytvořte návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko včetně konkrétních opatření a aktivit zahrnujících finanční, časovou a rizikovou analýzu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- HUGGINS, Robert. *The Global Competitiveness of Regions*. 1st edition. New York: Routledge, 2014, 243 s. ISBN 978-04-1585-943-1.
- HUGGINS, Robert a Piers THOMPSON. *Handbook of Regions and Competitiveness: Contemporary Theories and Perspectives on Economic Development*. 1st edition. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2017, 582 s. ISBN 978-17-8347-500-1.
- KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. 1. vydání. Praha: Auditorium, 2014, 233 s. ISBN 978-80-87284-44-5.
- PAVLÍK, Marek. *Regiony budoucnosti: spolupráce, bezpečí, efektivita: inspirace pro rozvoj měst a regionů s příklady dobré praxe*. 1. vydání. Praha: Grada, 2020, 224 s. ISBN 978-80-271-1310-1.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. dubna 2022**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použítou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 20. 4. 2022

Jméno a příjmení: Tereza Pečinková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Předkládaná diplomová práce se zabývá problematikou rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko. Hlavním cílem práce je zhodnotit současný stav konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko a následně vytvořit návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu v podobě konkrétních opatření a aktivit, včetně časové, finanční a rizikové analýzy. Literární rešerše v teoretické části práce a výsledky analýz v analytické části práce poskytly východiska pro vytvoření návrhu podpory rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu v oblasti technické infrastruktury a životního prostředí v souvislosti s řešením odpadového hospodářství. Diplomová práce reaguje na skutečné potřeby Mikroregionu Šternbersko zjištěné na základě rozhovorů a diskuzí s pracovníky mikroregionu a se starosty členských obcí. Tato diplomová práce bude sloužit jako podklad pro zpracování nového Programu rozvoje Mikroregionu Šternbersko na období 2023–2029.

Klíčová slova: konkurenceschopnost, mikroregion, strategické plánování, regionální rozvoj

ABSTRACT

The submitted diploma thesis deals with issues and current topics of competitiveness development in the Sternbersko Microregion. The main goal of this thesis is to evaluate the current state of competitiveness of the Sternbersko Microregion and subsequently create a proposal to support the development of the competitiveness in the form of specific measures and activities, including time, financial and risk analysis. The literature search in the theoretical part of this thesis and the results from the analyses in the analytical part of this thesis serve as a starting point for the creation of a project proposal to support the development of the competitiveness in the field of technical infrastructure and environment in connection with waste management. This diploma thesis is based on the real needs of the Sternbersko Microregion analysed on the basis of interviews and discussions with the staff of the microregion and the mayors of member municipalities. This diploma thesis will serve as the basis for the elaboration of the new Development Programme of the Sternbersko Microregion for the period 2023-2029.

Keywords: Competitiveness, Microregion, Strategic Planning, Regional Development

Poděkování

Poděkování patří především vedoucímu mé diplomové práce Ing. Lukášovi Dankovi, Ph.D. za věcné připomínky a cenné rady, které byly důležité při zpracování této diplomové práce. Významné poděkování patří také pracovníkům Mikroregionu Šternbersko, projektovému manažerovi panu Mgr. Pavlovi Roubínkovi, Ph.D. a tajemníkovi panu Davidovi Berkovi, za umožnění podílet se na zpracovávání strategických rozvojových dokumentů pro Mikroregion Šternbersko a za poskytnutí interních dat a informací, které byly nezbytné pro zpracování praktické části této práce. V neposlední řadě patří mé poděkování současnému předsedovi Mikroregionu Šternbersko a zároveň mému otci Ing. Rudolfovi Pečínkovi za rady a zkušenosti z praxe.

„Vzdělání nemá konce. Není to o tom, že přečtete knihu, projdete testem nebo dokončíte vzdělání. Celý život, od momentu narození až do smrti, je procesem vzdělávání.“

Jiddu Krishnamurti

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 KONKURENCESCHOPNOST	13
1.1 REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOST.....	13
1.2 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOST	14
1.2.1 Struktura ekonomických aktivit	14
1.2.2 Lidské zdroje	15
1.2.3 Občanská vybavenost.....	15
1.2.4 Dopravní a technická infrastruktura.....	16
1.2.5 Životní prostředí.....	17
1.2.6 Inovace	18
1.3 HODNOCENÍ REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI	19
1.3.1 SWOT analýza	21
1.3.2 Problémová analýza	22
2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE.....	24
2.1 STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ.....	24
2.1.1 Strategie.....	24
2.1.2 Strategická vize	25
2.1.3 Strategické cíle	25
2.2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	26
2.2.1 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.....	26
2.2.2 Strategický rámec Česká republika 2030.....	26
2.2.3 Strategické plánování na místní úrovni.....	27
3 MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE V ČESKÉ REPUBLICE.....	30
3.1 FORMY MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE.....	30
3.2 CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONŮ JAKO DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ.....	31
3.2.1 Vznik, vývoj a právní úprava mikroregionů	32
3.2.2 Orgány mikroregionu	33
3.3 PODOBNOSTI A ROZDÍLY MEZI MIKROREGIONY A MÍSTNÍMI AKČNÍMI SKUPINAMI	33
4 FINANCOVÁNÍ DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ.....	35
4.1 FINANCOVÁNÍ Z VLASTNÍCH ZDROJŮ	35
4.2 KRAJSKÉ DOTACE.....	36
4.3 NÁRODNÍ DOTACE	36
4.4 EVROPSKÉ DOTACE	37
4.4.1 Integrovaný regionální operační program.....	37

4.4.2	Operační program Zaměstnanost	38
4.4.3	Operační program Životní prostředí.....	39
4.4.4	Programy přeshraniční spolupráce	39
5	SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI A VÝCHODISKA PRO PRAKTICKOU ČÁST	41
II	PRAKTICKÁ ČÁST	42
6	MIKROREGION ŠTERNBERSKO	43
6.1	CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU	43
6.1.1	Území	45
6.1.2	Obyvatelstvo	47
6.2	FUNGOVÁNÍ SVAZKU OBCÍ.....	47
6.2.1	Cíle mikroregionu	48
6.2.2	Orgány mikroregionu	48
6.2.3	Financování mikroregionu	49
7	FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KONKURENCESCHOPNOST MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO	50
7.1	STRUKTURA EKONOMICKÝCH AKTIVIT	50
7.1.1	Podnikání.....	50
7.1.2	Zemědělství	52
7.1.3	Cestovní ruch	53
7.1.4	Neziskový sektor	53
7.2	LIDSKÉ ZDROJE.....	54
7.2.1	Ekonomická aktivita obyvatelstva	54
7.2.2	Vzdělanostní struktura obyvatelstva	55
7.2.3	Nezaměstnanost.....	57
7.3	OBČANSKÁ VYBAVENOST.....	59
7.3.1	Školství a vzdělávání.....	59
7.3.2	Zdravotnictví	60
7.3.3	Sociální služby	60
7.3.4	Kultura.....	61
7.3.5	Sport a volnočasové aktivity	62
7.3.6	Evidence brownfieldů	63
7.4	DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	63
7.4.1	Dopravní infrastruktura	64
7.4.2	Technická infrastruktura	66
7.5	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	70
7.5.1	Stav životního prostředí	70
7.5.2	Ochrana životního prostředí	71
7.6	INOVACE	72
8	HODNOCENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO	73

8.1	PROJEKTY ZVYŠUJÍCÍ KONKURENCESCHOPNOST MIKROREGIONU	73
8.1.1	Projekty financované z národních a krajských dotací.....	73
8.1.2	Projekty financované z evropských dotací.....	74
8.2	SWOT ANALÝZY	77
8.3	PROBLÉMOVÁ ANALÝZA.....	80
9	NÁVRH PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO	83
9.1	OPATŘENÍ A AKTIVITY.....	83
9.2	AKČNÍ PLÁN	84
9.2.1	Projekt vzdělávacího veletrhu o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko.....	85
9.2.2	Projekt door-to-door systém sběru a svozu odpadu	92
9.2.3	Projekt zřízení sběrného dvora s re-use pointem v obci Dolany.....	97
9.3	ZHODNOCENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ A AKTIVIT	102
	ZÁVĚR	103
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	104
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	110
	SEZNAM OBRÁZKŮ	111
	SEZNAM TABULEK.....	112

ÚVOD

Diplomová práce se zabývá problematikou podpory rozvoje konkurenceschopnosti vybraného mikroregionu, kterým je dobrovolný svazek obcí Mikroregion Šternbersko nacházející se na střední Moravě v Olomouckém kraji. Konkurenceschopnost je pro udržitelný a dlouhodobý růst regionů velmi důležitá. Konkurenceschopnost na národní, regionální i lokální úrovni ovlivňují zejména ekonomické, sociální a environmentální faktory. Proto je pro mikroregiony klíčové podporovat zejména takové aktivity, které zvyšují jejich konkurenceschopnost. Konkurenceschopnost Mikroregionu Šternbersko ovlivňuje několik problematických oblastí, proto je důležité tyto oblasti včasné identifikovat a realizovat vhodná opatření a aktivity. Mikroregion Šternbersko, stejně jako ostatní dobrovolné svazky obcí, musí vyhledávat zdroje financování, které umožní realizaci aktivit vedoucích k rozvoji území a růstu konkurenceschopnosti.

Tato práce si klade za cíl zhodnotit současný stav konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko a vytvořit návrh podpory rozvoje, jehož realizací se zvýší konkurenceschopnost mikroregionu. V teoretické části práce bude provedena literární rešerše pro oblast regionální konkurenceschopnosti v návaznosti na strategické plánování regionálního rozvoje. Dále bude nastíněna základní terminologie meziobecní spolupráce v České republice, zaměřená na charakteristiku mikroregionů jako dobrovolných svazků obcí a možnosti jejich financování. V praktické části práce bude představen Mikroregion Šternbersko a bude analyzován a zhodnocen současný stav konkurenceschopnosti mikroregionu. Následně bude vytvořen návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti v oblasti technické infrastruktury a životního prostředí v souvislosti s řešením odpadového hospodářství, protože právě tato oblast je aktuálně považována v Mikroregionu Šternbersko za nejvíce problematickou.

Teoretická část této práce vychází z českých i zahraničních knižních a elektronických zdrojů zabývajících se problematikou regionálního rozvoje v souvislosti s regionální konkurenceschopností. Stěžejními zdroji jsou také oficiální webové stránky, metodiky a publikace českých ministerstev. Praktická část této práce bude zpracována především na základě interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko a veřejně dostupných dat z Českého statistického úřadu. Vytvořené návrhy projektů vychází ze skutečných potřeb Mikroregionu Šternbersko diskutovaných s pracovníky mikroregionu a se starosty členských obcí. Tato diplomová práce bude poskytnuta Mikroregionu Šternbersko jako podklad ke zpracování nového Programu rozvoje Mikroregionu Šternbersko na období 2023 – 2029. Všechny použité zdroje budou uvedeny na konci této práce v seznamu použité literatury

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je zhodnotit současný stav konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko a vytvořit návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu v podobě konkrétních opatření a aktivit, včetně časové, finanční a rizikové analýzy. Dílčími cíli je zpracovat v teoretické části práce literární rešerši pro oblast konkurenceschopnosti v regionálním rozvoji v návaznosti na strategické plánování a problematiku mikroregionů jako dobrovolných svazků obcí. Následně na základě poznatků z teoretické části práce charakterizovat Mikroregion Šternbersko a analyzovat rozvojové faktory, které konkurenceschopnost mikroregionu ovlivňují. Poté na základě provedených analýz vyhodnotit nejvíce problematickou oblast rozvoje, pro kterou bude stanoven soubor opatření a aktivit, včetně akčního plánu obsahujícího konkrétní návrhy projektů, jejichž realizace povede k podpoře rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko.

V teoretické části této diplomové práce bude využita metoda literární rešerše, ve které budou vymezena teoretická východiska a pojmy související s problematikou regionální konkurenceschopnosti, v návaznosti na strategické plánování regionálního rozvoje a meziobecní spolupráci v České republice. V praktické části práce bude provedena syntéza a komparativní analýza dat z členských obcí Mikroregionu Šternbersko, na základě kterých bude zhodnocen současný stav mikroregionu a budou analyzovány faktory ovlivňující jeho konkurenceschopnost. K hodnocení regionální konkurenceschopnosti bude využita SWOT analýza a problémová analýza, na jejichž základě budou vyhodnoceny problémové oblasti mikroregionu. Teoretická a analytická část práce poskytnou východiska pro projektovou část, ve které bude vytvořen návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti v podobě souboru opatření a aktivit, včetně akčního plánu obsahujícího návrhy třech projektů. Jednotlivé projekty budou podrobeny časové, finanční a rizikové analýze.

Praktická část této diplomové práce vychází ze skutečných potřeb Mikroregionu Šternbersko analyzovaných na základě rozhovorů a diskusí s pracovníky Mikroregionu Šternbersko a se starosty členských obcí mikroregionu. Získávání informací pro zpracování praktické části této práce vychází rovněž z metody zúčastněného pozorování.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KONKURENCESCHOPNOST

Dle definice OECD konkurenceschopnost určuje způsobilost národních celků, národů, regionů, odvětví a společností generovat poměrně vysoké úrovně příjmů z výrobních faktorů a jejich využití na udržitelné úrovni při současném vystavení se mezinárodní konkurenci. Konkurenceschopnost je podmínkou udržitelného a dlouhodobého růstu, proto je pro každou ekonomiku velmi důležitá. Úspěšnost země je ovlivňována zejména necenovou konkurenceschopností. Do necenové konkurenceschopnosti se řadí fungující instituce, vzdělanost, zaměstnanost, infrastruktura a inovace, které podporují vznik nových pracovních míst a zvyšují kvalitu života obyvatel. (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, © 2013, s. 4)

Světové ekonomické fórum, které měří konkurenceschopnost mezi státy již od roku 1979, definuje konkurenceschopnost jako soubor institucí, politik a faktorů, které určují úroveň produktivity země. (Cann, 2016) V souvislosti s regionálním rozvojem se hovoří o tzv. regionální konkurenceschopnosti, která bude blíže popsána v následujících podkapitolách.

1.1 Regionální konkurenceschopnost

Huggins (2014, s. 2) definuje regionální konkurenceschopnost jako rozdíl v tempu ekonomického rozvoje mezi regiony určující schopnost regionů dosáhnout budoucího ekonomického růstu. Regionální konkurenceschopnost vytváří atraktivní a udržitelné podmínky pro podnikatelské aktivity a pro kvalitu života obyvatel k životu a práci. Posílení regionální konkurenceschopnosti je klíčem ke zlepšení životní úrovně obyvatel. (Evropská komise, 2019a) Huggins a Thompson (2017, s. 2) uvádí, že regionální konkurenceschopnost můžeme začlenit do kontextu teorií týkajících se regionálního ekonomického růstu, ale také v rámci teorií týkajících se regionálního rozvoje celkově. Regionální konkurenceschopnost se týká především podmínek prostředí, znalostí a kreativity, než pouze nahromaděného bohatství.

V Evropské unii se regionální konkurenceschopnost měří prostřednictvím tzv. Indexu regionální konkurenceschopnosti (RCI), který měří hlavní faktory konkurenceschopnosti od roku 2010 v regionech úrovně NUTS-2 v celé Evropské unii. Index regionální konkurenceschopnosti je rozdělen na tři dílčí indexy rozčleněných do jedenácti faktorů pomáhajících zdůraznit silné a slabé stránky každého regionu. Základní dílčí index tvoří instituce, makroekonomická stabilita, infrastruktura, zdravotnictví a základní vzdělávání. Dílčí index efektivity tvoří vysokoškolské vzdělávání a celoživotní učení, efektivita trhu

práce a velikost trhu. Dílčí index inovací tvoří technologická připravenost, sofistikovanost podnikání a inovace. (Evropská komise, 2019b)

1.2 Faktory ovlivňující regionální konkurenceschopnost

Regionální konkurenceschopnost může ovlivňovat celá řada faktorů. Regionální konkurenceschopnost ovlivňuje zejména struktura ekonomických aktivit, úroveň lidského kapitálu, stupeň inovační kapacity a kvalita místní infrastruktury. (Huggins a Thompson, 2017, s. 2) Schwab (© 2019, s. 9) zmiňuje v dokumentu *The Global Competitiveness Report 2019*, který pravidelně vydává Světové ekonomické fórum, že v posledních letech se za významný faktor ovlivňující regionální konkurenceschopnost považuje také životní prostředí, kterému se dříve nevěnovalo příliš pozornosti. Dále uvádí, že environmentální, sociální a hospodářské agendy již nelze provádět odděleně, ale musí být sloučeny do jednotného programu udržitelného růstu, neboť desetiletí zaměřená pouze na hospodářský růst, bez zaměření se i na hledisko životního prostředí, mají negativní důsledky pro planetu a lidstvo. Proto je udržitelný hospodářský růst považován za kritickou cestu z chudoby zvyšující kvalitu života obyvatel a konkurenceschopnost území.

1.2.1 Struktura ekonomických aktivit

Struktura ekonomických aktivit se v regionech v čase proměňuje v důsledku evolučního procesu v kontextu změn legislativy, ekonomických cyklů a rozvinutosti území. Důležitým jevem je také vývoj společnosti a růst jejich potřeb. Příkladem může být živnostenské podnikání, na němž jsou změny v moderní historii svobodného podnikání znatelné. Důležitou roli v podpoře podnikání v regionech hrají rovněž spolky a asociace, jejichž úkolem je podporovat využívání regionálních potravin a lokálních produktů. Spolky a asociace však musí fungovat apoliticky, aby si vybudovaly důvěryhodnost. Role těchto aktérů spočívá mimo jiné v podpoře rozvoje regionů a podnikání v regionech. (Pavlík, 2020, s. 89 – 90)

Pro budování konkurenceschopné a na inovacích založené ekonomiky jsou fungující instituce velmi významné. Oblast institucí ovlivňuje konkurenceschopnost zejména z hlediska kvality podnikatelských aktivit, neboť instituce významně ovlivňují a formulují podnikatelské prostředí (Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, © 2013, s. 4 - 7). Jedním z těchto institucionálních aktérů je například Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky. Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky provedla v rámci projektu Rok venkova 2017 analýzu podnikání v regionech.

Z této analýzy plyne, že devět z deseti podnikatelů na venkově je OSVČ bez zaměstnanců, 8 % představují mikropodniky do devíti zaměstnanců, 1,5 % tvoří malé firmy do 49 zaměstnanců a pouze 0,5 % podniků na venkově má více než 50 zaměstnanců. (Pavlík, 2020, s. 90)

1.2.2 Lidské zdroje

Faktor lidských zdrojů patří mezi nejvýznamnější faktory ovlivňující ekonomický a společenský rozvoj států a jejich regionů, a tím i jejich celkovou konkurenceschopnost (Viturka a kol., 2010, s. 46). Dle Hugginse (2014, s. 61-62) je vzdělání a akumulace lidského kapitálu zásadním prvkem ekonomického rozvoje a hraje zvláště důležitou roli na mikroúrovni firem a organizací, neboť přispívá k jejich inovační kapacitě. Lidské zdroje se zlepšují vzděláváním, veřejným zdravím, výzkumem, institucionálními změnami a lepší organizací lidských zdrojů, ať už v podnikání nebo v soukromém či veřejném životě. Pavlík (2020, s. 60) zmiňuje vzdělávací instituce, které hrají v oblasti lidských zdrojů významnou roli, protože právě vzdělávací instituce koncentrují vysoce kvalifikované pracovníky s vysokoškolským vzděláním.

Kvalita lidských zdrojů a efektivně fungující trh práce patří mezi hlavní faktory necenové konkurenceschopnosti. Proto je důležité, aby Česká republika a její regiony věnovaly značnou pozornost zvyšování konkurenceschopnosti v oblasti lidských zdrojů. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2014a, s. 9) Při hodnocení regionální konkurenceschopnosti v oblasti lidských zdrojů je potřeba mít k dispozici data získaná v rámci sčítání lidu, domů a bytů, které se v České republice provádí v desetiletých cyklech. Na základě sčítání lidu lze však charakterizovat pouze tzv. všeobecnou úroveň kvalifikace pracovních sil, jejichž základní parametry závisí na dosaženém či ukončeném stupni vzdělávání. (Viturka a kol., 2010, s. 46)

1.2.3 Občanská vybavenost

Kvalitu života v regionech ovlivňuje především jejich vybavenost. Občanskou vybaveností se podle §10 stavebního zákona č. 283/2021 Sb. rozumí: „*občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící k zajištění základních potřeb obyvatel, zejména pro vzdělávání, výchovu a sport, sociální a zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva.*“ (Česko, 2021, s. 3124) Zásadní vliv na občanskou vybavenost regionů má populační velikost obcí a jejich poloha vůči městům. Hlavním faktorem ovlivňujícím občanskou vybavenost obce je to, zda se obec nachází v periferním venkově nebo

v příměstském venkově. Periferní území se vyznačuje odlehlou polohou, populační stagnací či úbytkem, starší věkovou strukturou obyvatelstva a horší socioekonomickou situací. Naopak pro periurbánní neboli suburbánní území je typická příměstská poloha, populační zisky a nadprůměrná socioekonomická situace. (Bernard a kol., © 2020, s. 9)

Bednard a kol. (© 2020, s. 9-10) rovněž uvádí, že obce, které se nachází v periferních území, disponují často vyšší občanskou vybaveností než příměstské obce. Pozitivní vliv na občanskou vybavenost v obcích nacházejících se v periférii má především jejich odlehlost, vyšší věková struktura obyvatel, úbytek obyvatelstva, nižší mzdová úroveň či turistický ruch. Naopak negativní vliv na občanskou vybavenost má příměstská poloha, populační přírůstky či vyšší mzdová úroveň. Obyvatelé příměstských obcí méně využívají lokální vybavenost, neboť vše potřebné nachází ve městě, v jehož blízkosti bydlí. Příměstské obce jsou tak méně odkázány na lokální občanskou vybavenost. Obyvatelé periferních obcí vytvářejí větší poptávku po občanské vybavenosti, neboť jsou na lokální služby a infrastrukturu odkázáni více. Potřebu lokální občanské vybavenosti v periferních obcích prohlubuje také omezená mobilita starší populace.

Dle Bernarda a kol. (© 2020, s. 10) se občanská vybavenost v posledních letech vyznačuje poklesem především v podobě snižování počtu prodejen potravin, ordinací dětských lékařů, zubařů a gynekologů. Důvodem je vyšší spádovost do měst, kde se zdravotnická centra a obchodní řetězce koncentrují. Naopak stagnaci lze sledovat u základních a mateřských škol, u pošt, restaurací a ordinací praktických lékařů. V posledních letech se v obcích sleduje především nárůst vybavenosti sportovní infrastrukturou.

1.2.4 Dopravní a technická infrastruktura

Podle §10 stavebního zákona č. 283/2021 Sb. se dopravní infrastrukturou rozumí: „*zejména stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, leteckých staveb a s nimi související stavby a zařízení.*“ (Česko, 2021, s. 3124). Dle Viturky a kol. (2010, s. 55 - 56) představuje infrastruktura jeden z hlavních faktorů ovlivňujících regionální rozvoj a mobilitu obyvatelstva, protože kvalitní infrastruktura usnadňuje ekonomické interakce a další aktivity s ostatními regiony. Kvalitní dopravní infrastruktura umožňuje firmám lépe pronikat na trhy a zvyšovat tak konkurenceschopnost na místní i globální úrovni.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (© 2014a, s. 43) v *Dohodě o partnerství na programové období 2014 – 2020* uvádí, že kvalitní dopravní infrastruktura zlepšuje přístup na trhy pro zákazníky, podniky a pracovníky a stává se tak důležitým faktorem atraktivity regionu

pro investory. Kvalitní dopravní infrastruktura je také důležitá, protože zajišťuje mobilitu pracovních sil a zlepšení mezinárodní dostupnosti, snižuje dobu dopravy a s tím související výrobní náklady. Kvalitní dopravní infrastruktura tak umožňuje zvýšit standardy poskytovaných služeb a zlepšit jejich dostupnost pro obyvatelstvo i podnikatelské subjekty. Budování a modernizace kvalitní dopravní infrastruktury je tak nezbytnou podmínkou pro posilování konkurenceschopnosti České republiky.

Technickou infrastrukturou se dle §10 stavebního zákona č. 283/2021 Sb. rozumí: „*zejména systémy a sítě technické infrastruktury a s nimi související stavby a zařízení pro zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, energetiku, produktovody a elektronické komunikace, a dále stavby a zařízení ke snižování nebezpečí v území a pro zlepšování stavu povrchových a podzemních vod nebo k nakládání s odpady.*“ (Česko, 2021, s. 3124)

V Dohodě o partnerství na programové období 2014 – 2020 je také zmíněno, že za klíčový faktor konkurenceschopnosti je rovněž považován přístup k vysokorychlostním sítím informační a komunikační technologie tzv. ICT. Osvojování si nových informačních a komunikačních technologií je důležité zejména pro rozvoj méně rozvinutých regionů a pro rozvoj elektronických služeb. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2014a, s. 49 - 50)

Dle zákona o odpadech č. 541/2020 Sb. jsou v České republice stanoveny přísnější podmínky pro obce v oblasti odpadového hospodářství, a to zejména v souvislosti s ochranou životního prostředí. (Česko, 2020) Dle cílů platného Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 je nutné maximálně využívat odpady jako náhradu primárních zdrojů, snižovat odpady na skládkách prostřednictvím podpory recyklace a materiálového využití odpadů, minimalizovat negativní účinky na lidské zdraví a životní prostředí, přecházet na oběhové hospodářství, vést udržitelný rozvoj společnosti a přibližovat se k státům západní Evropy. Priority plánu odpadového hospodářství rovněž vedou ke zřízení a koordinaci zařízení a systémů nakládání s odpady v regionech, na které mohou obce čerpat dotace prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí. (Ministerstvo životního prostředí ČR, © 2022)

1.2.5 Životní prostředí

Kvalita životního prostředí a udržitelný rozvoj dynamicky ovlivňují konkurenceschopnost na všech úrovních regionálního rozvoje. Udržitelný rozvoj uspokojuje potřeby současných generací, aniž by ohrozil schopnost budoucích generací uspokojovat potřeby jejich. Evropská unie v posledních desetiletí zavádí světové ekologické normy a ambiciózní

politiku v oblasti klimatu. Cílem evropské politiky udržitelného rozvoje je zlepšit konkurenceschopnost, investovat do udržitelného růstu a iniciovat činnost vlád, institucí a občanů v členských státech Evropské unie k udržitelnému přístupu k životnímu prostředí. (Evropská komise, 2019a)

Pavlík (2020, s. 25) uvádí, že regionální konkurenceschopnost zvyšuje inteligentní životní prostředí, které zahrnuje tzv. inteligentní energie, jako jsou obnovitelné zdroje či energetické sítě fungující prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Mezi příklady inteligentního životního prostředí v regionech patří také pouliční osvětlení, nakládání s odpady, kanalizační systémy a vodní zdroje, které jsou pravidelně monitorovány a vyhodnocovány. Dále také systémy snižování znečištění a zlepšování kvality vody.

V České republice se po roce 1989 snížila zátěž životního prostředí, a to zejména strukturálními změnami hospodářství a implementací nové legislativy. Od počátku 21. století dochází k znečištění životního prostředí především v městských a průmyslových regionech. Jedná se zejména o ekologické zatížení, znečištění ovzduší a vod nebo také hluk. Kvalitu ovzduší v České republice ovlivňuje zejména silniční doprava a vytápění domácností pevnými palivy. Znečištěné ovzduší v problematických regionech způsobuje nárůst výskytu respiračních, kardiovaskulárních a alergických onemocnění. Kvalita vody se v České republice postupně zlepšuje, především díky rostoucímu podílu obyvatel napojených na vodovody, kanalizace a čističky odpadních vod. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2014a, s. 76)

1.2.6 Inovace

Pojem inovace do ekonomické sféry zavedl ekonom a politolog Josef Alois Schumpeter ve svém díle *The Theory of Economic Development* (1934), kde se zabýval zkoumáním vazby mezi inovacemi a kvalitou života společnosti (Pavlík 2020, s. 132). Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (© 2013, s. 10) v dokumentu *Analýza mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky v roce 2013* uvádí, že inovace jsou považovány za nejdůležitější faktor konkurenceschopnosti, protože jsou klíčovým nástrojem na cestě k dlouhodobé ekonomické prosperitě.

Pavlík (2020, s. 132) také uvádí, že pojem inovace lze chápat z hlediska více rovin. Inovace mohou být chápány z obecného hlediska zaměřeného na rozvíjení podnikavosti, tvořivosti, na změnu v různých oblastech lidské činnosti či posun k něčemu novému. Inovace se také mohou vztahovat k prostředí, ve kterém jsou realizovány. Nejčastěji se vztahují k podnikům

a k naplňování podnikové strategie. Podnikové vymezení inovací se zaměřuje na obnovu či rozšiřování výrobků a služeb, rozšiřování trhů, zavedení nových řešení nebo zdokonalení procesů. Organizace OECD a Eurostat specifikovaly definici inovací k účelu statistickému sledování a benchmarkingu. V tzv. Oslo manuálu je stanoveno, že za inovačně vzniklé produkty, procesy, organizačně či marketingové metody lze považovat takové, které jsou pro daný podnik nové nebo významně zlepšené.

1.3 Hodnocení regionální konkurenceschopnosti

Jak již bylo zmíněno výše, regionální konkurenceschopnost můžeme začlenit do kontextu teorií týkajících se regionálního rozvoje, neboť regionální rozvoj směřuje ke zvyšování konkurenceschopnosti v regionech (Huggins a Thompson, 2017, s. 2). Jak zmiňuje Pavlík (2020, s. 28 - 29) hodnocení regionálního rozvoje probíhá na různých úrovních a využívá různé hodnotící přístupy a metody. Pokud se má něco hodnotit, je nutné nejprve vymezit předmět hodnocení. V předchozí podkapitole byly popsány základní faktory, které významně ovlivňují konkurenceschopnost na všech úrovních regionálního rozvoje. V této práci je důležité zohlednit zejména lokální neboli místní rozvoj, který je považován za nejnižší úroveň regionálního rozvoje, jehož primárním cílem je sociálně-ekonomická prosperita území a zvyšování kvality života obyvatel. Místní rozvoj je proces iniciován na lokální úrovni, který však musí být v koordinaci také s úrovní regionální a národní. (Trhlínová, 2015, s. 6 - 7)

Při hodnocení určitého území je třeba vycházet z analýz a zohlednit velikost sledovaného území. Regionální analýzu lze členit z hlediska velikosti sledovaného území následovně:

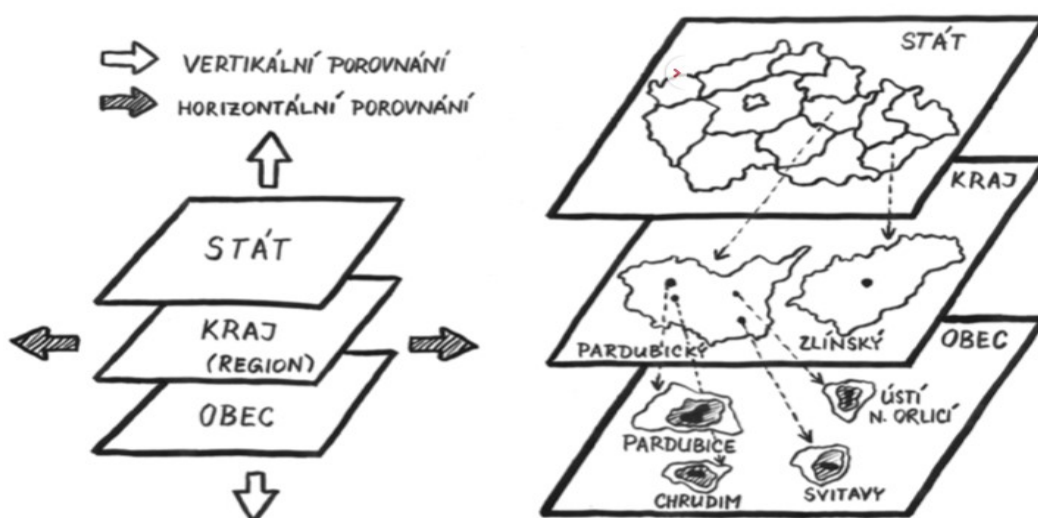
- Analýza internacionální, neboli mezistátní na mezinárodní makroúrovni, která odpovídá statistickým jednotkám NUTS 0 a NUTS 1.
- Analýza interregionální, na úrovni mezioblastní, mezikrajské či meziokresní, která odpovídá jednotkám NUTS 2, NUTS 3 a LAU 1.
- Analýza lokální neboli intraregionální, vnitrookresní, sídelní či na katastrální úrovni, která odpovídá jednotkám LAU 2.

Regionální analýzu lze dále členit z hlediska základního pohledu na analýzu interspektivní a intraspektivní. Interspektivní analýza je především komparativního charakteru, týkající se většího počtu územních jednotek, při které musí být uvedena nejméně horizontální poloha obce vůči obcím okolním, městům a nadřazeným územním jednotkám. Intraspektivní

analýza je analýzou monografického, popisného charakteru, která se zaměřuje pouze na jedno území. (Kolektiv autorů, 2008, s. 168)

Pavlík (2020, s. 29 - 31) uvádí, že regionální rozvoj můžeme vnímat jako komplex procesů, které probíhají uvnitř regionů a týkajících se především ekonomických, sociálních a environmentálních proměn. Zmiňuje také dílčí komponenty těchto oblastí jako je například doprava, kultura, zaměstnanost či znečištění životního prostředí. Při hodnocení rozvoje regionů se sleduje efektivnost vynaložených opatření a činností, a také efekty vynaložených finančních prostředků na regionální rozvoj. Řízení regionálního rozvoje má povahu několikafázového politického rozhodovacího cyklu. Na konci cyklu dochází k hodnocení přijatých opatření s cílem zjistit, do jaké míry byly dosaženy plánované cíle.

Cílem hodnocení regionů je zejména hodnocení vlastního stavu a vývoje, jehož smyslem je zhodnocení dosaženého stavu, stanovených cílů a efektivity jejich dosahování nebo také vývoj a změna regionu v čase. V některých případech je však vlastní stav a vývoj regionu obtížné interpretovat. Proto se využívá komparativní hodnocení, při kterém dochází k vzájemnému porovnávání s podobnými subjekty, kdy dochází k porovnávání regionů mezi sebou. Další možností komparace při hodnocení regionálního rozvoje je porovnávání se subjekty na jiných organizačně-správních úrovních, kdy dochází k propojení porovnatelných informací o stavu a vývoji regionů s informacemi z nižších či vyšších organizačně-správních celků. (Pavlík, 2020, s. 30) Obrázek 1 znázorňuje vertikální a horizontální úroveň porovnávání při hodnocení regionů.

Obrázek 1 Vertikální a horizontální úroveň porovnávání při hodnocení regionů

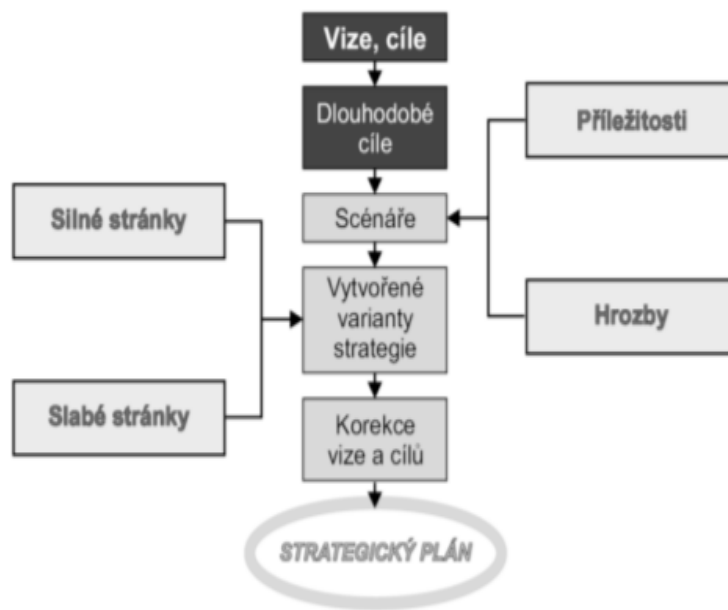
(Pavlík, 2020, s. 30)

Jak již bylo zmíněno výše, komparativní metoda je jedním z přístupů regionální analýzy řadící se mezi interspektivní metody. Při komparativní analýze dochází ke srovnávání dvou nebo i více územních jednotek. Cílem komparativní analýzy je na základě podílových, strukturálních charakteristik a na základě dalších různě měřitelných charakteristik zjistit míru podobnosti mezi analyzovanými územními jednotkami. (Kolektiv autorů, 2008, s. 169) V následujících podkapitolách budou popsány další univerzální analytické metody, kterými je SWOT analýza a problémová analýza. Kombinace těchto analytických metod se v regionálním rozvoji využívá zejména při tvorbě strategických plánů rozvoje. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014, s. 13). Tyto analytické metody budou aplikovány v praktické části této práce při hodnocení konkurenceschopnosti vybraného mikroregionu.

1.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza je univerzální analytickou metodou, kterou lze využívat v různých oblastech při různých analýzách. Její specifikace je vždy vymezena podle předmětu analýzy. Zkratka SWOT vyjadřuje anglické názvy Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). Výstupem interní analýzy jsou silné a slabé stránky a výstupem externí analýzy jsou příležitosti a hrozby. Silné a slabé stránky se tak vztahují k vnitřnímu prostředí a příležitosti a hrozby k vnějšímu prostředí. Při sestavování SWOT analýzy je kladen důraz na to, aby byly sledovány faktory, které souvisí se strategickým plánováním. Při analýze externího prostředí je třeba zohledňovat především čas a ostatní faktory, které jsou relevantní pro strategický záměr a jsou důležité pro naplnění strategických cílů. (Fotr, et. al., 2020, s. 56-57)

V regionálním rozvoji se SWOT analýza používá například v analytické části programu rozvoje obce. Vnitřní faktory vychází z analytické části dokumentu a představují nejvýznamnější identifikované silné stránky, které by se měly dále podporovat, a slabé stránky, které je potřeba eliminovat. Do vnějších faktorů patří faktory politické, ekonomické, sociální, technologické, legislativní a ekologické. Při tvorbě strategických plánů rozvoje SWOT analýza uzavírá analytickou část a vytváří východiska pro návrhovou část. V návrhové části se poté hledají možnosti využití silných stránek a příležitostí a možnosti eliminace slabých stránek a hrozeb. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b, s. 60) Na obrázku 2 jsou zobrazeny výstupy SWOT analýzy zpracované do jednotlivých kroků při tvorbě strategického záměru.

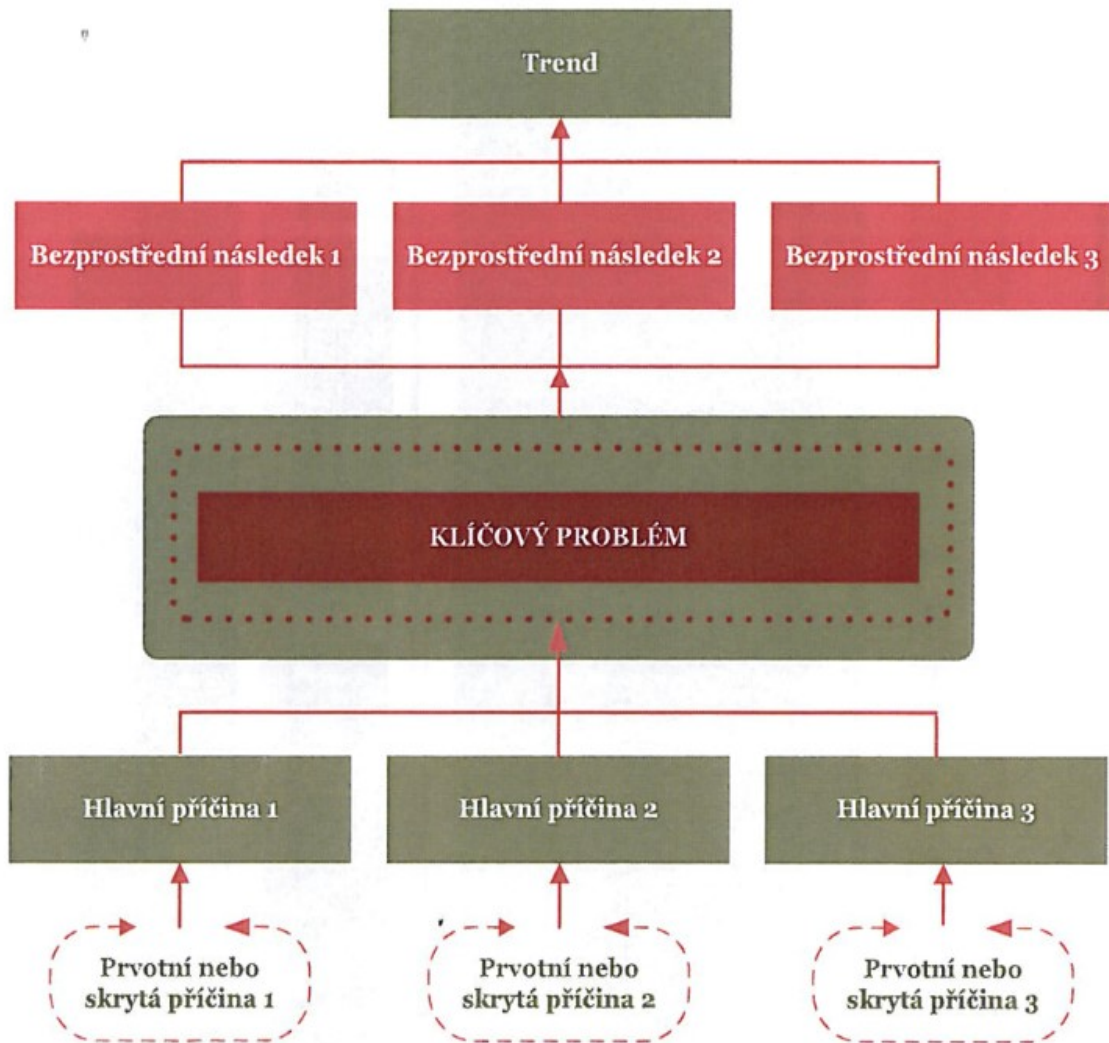
Obrázek 2 SWOT analýza ve formulaci strategického záměru
(Fotr et. al., 2020, s. 57)

1.3.2 Problémová analýza

V regionálním rozvoji se problémová analýza využívá zejména při zpracovávání rozvojových strategií. Problémová analýza v rozvojových strategiích tvoří základní východiska pro jejich formulaci. Při tvorbě rozvojových strategií problémová analýza představuje propojení syntézy poznatků o území s návrhovou částí strategie. Prostřednictvím problémové analýzy dochází k zhodnocení současného stavu například skrze výsledky analýzy aktuálního stavu regionu a analýzy SWOT. V problémové analýze dochází rovněž k vymezení problémových oblastí a dílčích problémů, jejichž existence způsobuje bariéry při realizaci vize a strategických cílů. Součástí problémové analýzy bývají také tzv. stromy problémů, které slouží k identifikaci problémových oblastí a k znázornění kauzálních vazeb mezi jednotlivými problémy. Problémová analýza vede k definování rámcového okruhu budoucího vývoje a při tvorbě strategií tvoří východiska pro návrh strategie. (SPF Group, © 2011, s. 8)

Problémová analýza určuje hlavní problémy rozvoje obce a identifikuje příčiny a následky těchto problémů (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014, s. 13). Obrázek 3 znázorňuje schéma stromu problémů, který umožňuje identifikovat příčiny a následky klíčového problému, a komplexně pochopit řešený problém. Jak lze vidět na obrázku níže, při sestavování stromu problémů je důležité správně definovat příčiny klíčového problému.

Na základě zjištěných příčin lze odhadnout možné následky a určit úroveň rizika, že tyto následky nastanou.

Obrázek 3 Strom problémů (Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko, ©2013)

Jak již bylo nastíněno výše, regionální konkurenceschopnost úzce souvisí se strategickým plánováním. Strategické plánování je považováno za souhrn činností a rozhodnutí nezbytných pro udržení konkurenceschopnosti (Fotr et. al., 2020, s. 29). Proto bude následující kapitola zaměřena na strategické plánování regionálního rozvoje.

2 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Strategické plánování je v současné době považováno za přístup k určování rozvoje regionálních ekonomik, firem a institucí. Globalizace podněcuje zvýšený důraz na strategické plánování obcí a regionů. (Leigh a Blakely, 2013, s. 207). Při strategickém plánování regionálního rozvoje je kladen důraz na propojení vytvořených strategií společně s financováním, neboť proveditelná a účinná strategie je výsledkem propojení strategického a finančního plánování (Pavlík, 2014, 26–27). Výstupy strategického plánování by měly být zakomponovány do programů rozvoje i do nástrojů územního plánování, jako jsou územní plán, územně analytické podklady a zásady rozvoje území (Maier, 2012, s. 43). Mezi první fáze strategického plánování patří hodnocení výchozích podmínek rozvojového potenciálu daného území prostřednictvím ekonomických, finančních, kulturních a politických ukazatelů analyzovaných v dané oblasti. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 122).

V následujících podkapitolách bude vysvětlena základní terminologie související se strategickým plánováním a následně bude přiblíženo strategické plánování na území České republiky se zaměřením se na strategické plánování na místní neboli lokální úrovni.

2.1 Strategické řízení

Dle Nahodila (2014, s. 145) strategické řízení představuje dynamický proces složený z několika fází, kterými jsou identifikace mise, vize a poslání, analýza okolí, formulování strategie, realizace strategie a hodnocení a kontrola strategie. Dle Fotra et. al. (2020, s. 34) jsou za základní fáze strategického managementu považovány formulace strategie, implementace strategie a hodnocení strategie. Formulace strategie obsahuje zpracování strategických východisek, vymezení poslání, na které navazuje stanovení vize, na základě které se určují strategické cíle. Implementace strategie je zajištěna prostřednictvím strategického plánu. Při hodnocení strategie se vyhodnocuje naplnění strategie a naplnění jednotlivých strategických cílů.

2.1.1 Strategie

Strategie představuje konkrétní postupy vedoucí k dosažení strategického cíle. Strategie vychází ze vstupních a výstupních dat jednotlivých analýz a rovněž z důležitých dokumentů, mezi které patří územní plán, strategický plán, rozpočet a rozpočtový výhled. Cílem strategického plánování je vytvořit strategii, která bude reagovat na potřeby obce a bude v souladu s praxí. (Pavlík, 2014, s. 26) Při tvorbě rozvojových strategií je základním

východiskem provedení socioekonomické analýzy a analýzy rozvojové kapacity. Na základě východisek z analýz lze identifikovat příležitosti, výzvy a zdroje, které jsou k dispozici k realizaci strategie. (Leigh a Blakely, 2013, s. 212)

2.1.2 Strategická vize

Dle Fotra et. al. (2020, s. 43-45) je strategická vize chápána jako přesné a strukturované vyjádření stavu organizace v konkrétním budoucím časovém horizontu a určuje časově ohraničený popis podoby, do které se chce organizace transformovat. Horizont plánování je podmíněn charakterem podnikání a vývojem ekonomických cyklů. Každá organizace by měla mít stanovenou strategickou vizi, prostřednictvím které bude poskytovat informace o směřování organizace. Strategická vize by měla rovněž poskytovat základnu pro efektivní plánování a vyvození strategických cílů. Nahodil (2014, s. 146) také uvádí, že vize představuje budoucí stav, který udává směr pro plánování a stanovení strategických cílů. Pavlík (2014, s. 25) zdůrazňuje, že strategická vize by měla zohledňovat historické i přírodní podmínky a vazby na okolí. Dále zdůrazňuje, že vize musí být ambiciózní a realizovatelná.

2.1.3 Strategické cíle

Stanovení strategických cílů je základem pro strategické plánování a pro formulování strategie (Fotr et. al., 2020, s. 46). Strategické cíle by měly obsahovat finanční a časový rozsah a rovněž odpovědnosti za jejich plnění. Dílčí strategické cíle by měly zahrnovat analýzu současného stavu strategického plánování a stavu financování, vytvoření metodického postupu plánování strategie, vytvoření strategického plánu rozvoje a určení osob, které budou zodpovídat za plnění a aktualizaci strategických plánů rozvoje. Naplňování cílů strategie by mělo být průběžně kontrolováno a hodnoceno a případně by měla být přijímána potřebná opatření. (Pavlík, 2014, s. 26 - 28) Strategická vize, priority a strategické cíle jsou důležitým aspektem při rozvoji území. Strategické cíle mohou souviset s územím jako celkem, ale rovněž se mohou týkat pouze dílčích částí území. (Maier, 2012, s. 42)

Strategické cíle by měly být v souladu s pravidlem SMARTER. Dle tohoto pravidla musí být cíl specifický (Specific), měřitelný (Measurable), dosažitelný (Achievable), reálný (Realistic), orientovaný na výsledek (Result oriented), časově ohraničený (Time framed), v souladu s etickými přístupy (Ethical) a zaměřený na zdroje (Resourced). Důležitá je také návaznost stanovených strategických cílů na strategickou vizi. Strategické cíle by na sobě neměly být vzájemně závislé a jejich počet by měl být co nejnižší. (Fotr et. al. , 2020, s. 47)

2.2 Strategické plánování na území České republiky

Následující podkapitoly uvádí výběr důležitých strategických dokumentů, jejichž cílem je podporovat rozvoj konkurenceschopnosti na území České republiky.

2.2.1 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (dále jen SRR 2021+) je považována za hlavní národní strategický dokument v oblasti regionálního rozvoje. SRR 2021+ navazuje na Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020. Hlavním cílem této strategie je stanovit a definovat hlavní cíle regionálního rozvoje v České republice v horizontu sedmi let, které budou v souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů. Dalším cílem SRR 2021+ je identifikovat tematické oblasti a určit intervence ke snižování regionálních disparit a k podpoře rozvoje území a tím posilovat územní konkurenceschopnost. Vize SRR 2021+ České republiky pro následující sedmileté období je: efektivní zhodnocení rozvojového potenciálu regionů, zvyšování sociální stability regionů, trvalý, stabilně rostoucí trend konkurenceschopnosti regionů, zlepšující se podmínky pro kvalitní život všech obyvatel, zvyšování prosperity firem, respektování principů udržitelného rozvoje a limity životního prostředí. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2020)

SRR 2021+ slouží také jako jeden ze základních dokumentů pro nastavení čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. Zaměřuje se na tematické vymezení národních dotačních titulů a na další dlouhodobé nástroje, jejichž cílem je snižovat disparity mezi regiony a zároveň tak posilovat konkurenceschopnost České republiky jako celku. (Láníčková, © 2019) Významem SRR 2021+ je zajistit regionům podporu, rozvíjet strategické plánování, posilovat územní spolupráci, zefektivňovat práci s daty v oblasti regionálního rozvoje, podpořit zohlednění územní dimenze v rámci sektorových politik či zefektivňování koordinace strategického a územního plánování. SRR 2021+ vstupuje do územní dimenze dalších národních strategických dokumentů, ale není jim přímo nadřazená. SRR 2021+ vychází ze zastřešujícího národního rozvojového dokumentu, kterým je Strategický rámec Česká republika 2030. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2020)

2.2.2 Strategický rámec Česká republika 2030

Strategický rámec Česká republika 2030 představuje národní dokument, který udává směr rozvoje České republiky pro následující desetiletí. Cílem dokumentu je zlepšit

kvalitu života ve všech regionech v České republice a nasměrovat Českou republiku k udržitelnému rozvoji v ekonomické, sociální a environmentální oblasti. Strategický rámec Česká republika 2030 je členěn do následujících kapitol: Lidé a společnost, Hospodářský model, Odolné ekosystémy, Obce a regiony, Globální rozvoj a Dobré vládnutí. Pro oblast regionální konkurenceschopnosti je ve Strategickém rámci Česká republika 2030 zásadní zejména kapitola obce a regiony. Cílem této kapitoly je do roku 2030 docílit rozvoj kvality života v obcích, městech a regionech na území České republiky a provozovat odpovědné využívání území, které vytváří podmínky pro harmonický rozvoj a omezování negativních jevů. Dalším cílem je podpora dostupné garantované veřejné služby, jako je doprava, vzdělání nebo lékařské služby na místní úrovni a napojení periferií na okolní země i na centra v rámci České republiky. (Ministerstvo životního prostředí ČR, © 2022)

2.2.3 Strategické plánování na místní úrovni

Základním strategickým rozvojovým dokumentem na místní úrovni je strategický plán rozvoje neboli program rozvoje obce. Program rozvoje obce je marketingovým nástrojem, který slouží k propagaci cílů a zvyšuje konkurenceschopnost a připravenost obcí k získání vnějších finančních prostředků. Dále slouží jako východisko pro rozhodování orgánů v rozvojových záležitostech. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b, s. 3) Hrabánková (2011, s. 44) uvádí, že strategické plány rozvoje lze definovat jako dokumenty, které mají formulovat vize a aktivity obce v delším časovém horizontu. Strategické plány většinou vychází z dlouhodobé rozvojové vize, na jejímž základě jsou stanovovány hlavní cíle rozvoje. Pro naplnění strategických cílů jsou ve strategických plánech rozvoje stanoveny konkrétní opatření a z nich vycházející aktivity zahrnující konkrétní projekty, jejichž realizací se zvyšuje konkurenceschopnost.

Jak uvádí Kadeřábková a Peková (2012, s. 123 – 124) strategický plán rozvoje je zaměřen převážně na rozvoj společenské a ekonomické oblasti a jejich spojení s daným územím. Obsah strategického rozvojového plánu nemá pevně danou strukturu. Proto může být v různých podobách a strategické plánování lze přizpůsobit aktuálním potřebám. Na rozdíl od obsahu územního plánu, který má pevně danou strukturu a musí být v souladu se stavebním zákonem. Program rozvoje obce sestavuje zejména samospráva obce ve spolupráci s různými organizacemi, závislými či nezávislými na obci. Strategické plány mohou zpracovávat rovněž externí odborné firmy. V takovém případě je však vyžadována vzájemná spolupráce s obcí. Program rozvoje obce je většinou zpracován na jedno volební období a musí být schválen v zastupitelstvu obce. (Pavlík, 2014, s. 23)

Jak uvádí Pavlík (2014, s. 25) při hodnocení programu rozvoje je důležité klást důraz na:

- Přiměřenost, která spočívá v tom, zda určené cíle v programu rozvoje jsou stále aktuální a potřebné v rámci rozvojových oblastí.
- Účelnost, která určuje, zda je možné určitého cíle vytyčeného v současné strategii dosáhnout, zda bylo vybráno vhodné řešení a jaké jsou vlivy negativních a pozitivních vnějších faktorů.
- Efektivitu, dle které se určuje, zda je poměr mezi náklady a výsledné skutečnosti výhodný.
- Dopad, kde se monitorují pozitivní a negativní změny, ke kterým došlo.
- Udržitelnost, která určuje míru, v rámci které jsou výsledky strategie trvalé.

U dobrovolných svazků obcí jsou při strategickém plánování v praxi velké rozdíly. Některé dobrovolné svazky obcí zpracovávají pro své členské obce programy rozvoje obce, které jim usnadňují získat dotace. Dobrovolné svazky obcí zpracovávají rovněž strategie rozvoje pro celý mikroregion a řeší v ní takové oblasti, které je vhodné řešit a koordinovat na mikroregionální úrovni. Jedná se například o oblast školství, péče o krajinu či cestovní ruch. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2020, s. 24)

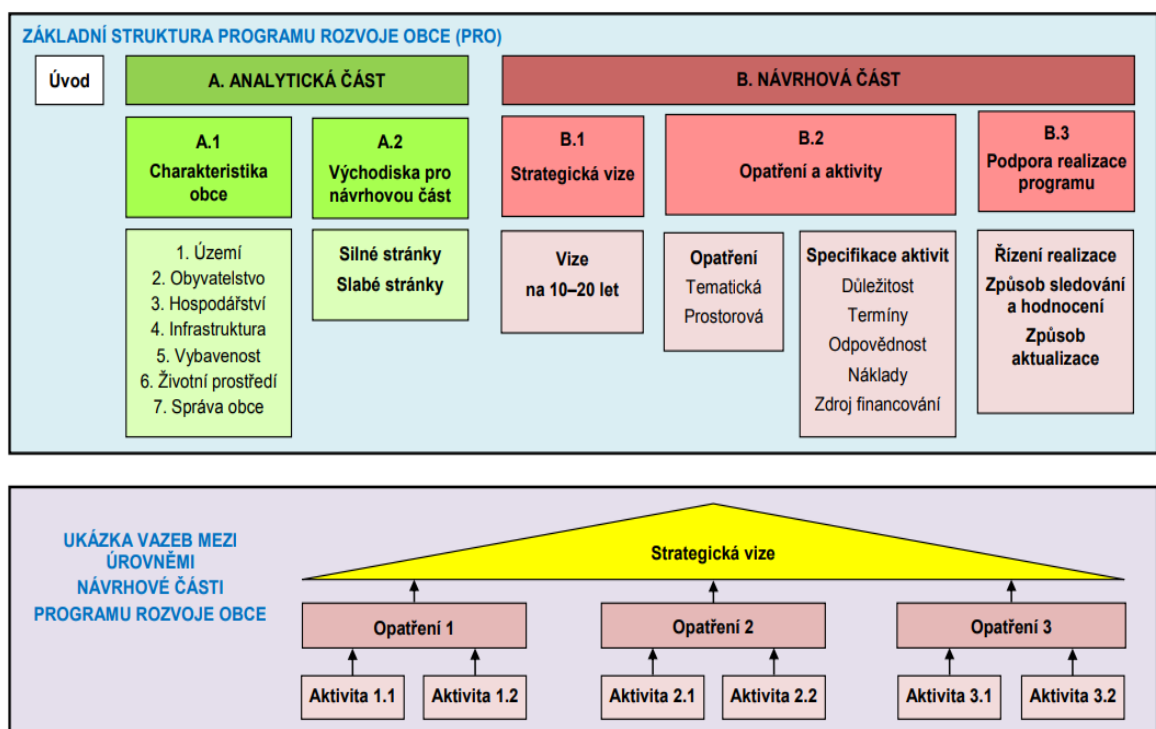
Postup tvorby strategických plánů rozvoje

V České právní úpravě není blíže specifikováno vymezení struktury, obsahu a procesu vytváření strategických dokumentů regionálního rozvoje. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky vydalo metodickou příručku tvorby programu rozvoje obce. Dle metodiky Ministerstva pro místní rozvoj by analytická část programu rozvoje obce měla obsahovat charakteristiku obce, ve které bude vymezené území a provedená analýza hospodářství, technické a dopravní infrastruktury, vybavenosti a životního prostředí. Důležité je rovněž popsat správu obce. Analýza současného stavu obce poskytuje východiska pro návrhovou část, ve kterých jsou představeny silné a slabé stránky obce, často zpracované do SWOT analýzy nebo problémové analýzy. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b, s. 7-8).

V návrhové části je definován budoucí žádoucí stav, kterého má být dosaženo pomocí stanovených opatření a jednotlivých aktivit. Je důležité identifikovat problémové oblasti, jejichž vyřešení významně přispěje k dlouhodobému rozvoji a růstu konkurenceschopnosti. Návrhová část programu rozvoje obce obsahuje strategickou vizi, strategické cíle, opatření a aktivity a podporu realizace programu. Strategická vize by měla vytvářet dlouhodobý obraz

o budoucím stavu a vytvářet směr rozvoje území v horizontu 10 až 20 let. Strategické cíle by měly směřovat k naplnění strategické vize. Opatření by mělo obsahovat alespoň jednu aktivitu, která představuje konkrétní projekt. Aktivita by měla obsahovat důležitost, odpovědnost, dobu realizace aktivit, předpokládané náklady a zdroje financování. Realizace aktivit by měla vést k naplnění strategických cílů ve střednědobém horizontu 4 až 7 let. Součástí návrhové části je také akční plán, který popisuje, jak bude dosahováno naplnění jednotlivých opatření a aktivit plánu rozvoje na období 1–2 let. Akční plán obsahuje postupné kroky vedoucí k naplnění rozvojových cílů. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2014b, s. 10)

V poslední fázi tvorby strategických plánu rozvoje jsou definovány indikátory a kritéria, na základě kterých je hodnocena úspěšnost dosažení plánovaných cílů. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 122) Hrabánková (2011, s. 48) upozorňuje na to, že strategický plán rozvoje není uzavřený dokument a měl by být neustále aktualizován dle měnících se vnitřních a vnějších podmínek. Obrázek 4 znázorňuje základní strukturu programu rozvoje obce dle metodiky Ministerstva pro místní rozvoj České republiky.

Obrázek 4 Základní struktura programu rozvoje obce (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b, s. 6)

3 MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE V ČESKÉ REPUBLICE

Pro zachování existence malých obcí a s tím související vysoké míry místní demokracie je důležité, aby obce při výkonu veřejné správy spolupracovaly (Pavlík, 2020, s. 87). §46 až §47 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (Česko, 2000, s. 1745 - 1746) ukládá, že při výkonu samostatné působnosti mohou obce vzájemně spolupracovat. Spolupráce obcí nesmí být však definována na základě ustanovení občanského zákoníku o spolku ani o smlouvě o společnosti. Jak uvádí Provazníková (2015, s. 21) k meziobecní spolupráci obcí dochází na základě sdružování jejich prostředků k vykonávání určitých činností či služeb. Meziobecní spolupráce v České republice je dobrovolná, ale v zahraničí může mít i povinný charakter. Například při vykonávání některých kompetencí ve Velké Británii, Irsku, Finsku či Rakousku.

Khendriche Trhlínová (2014, s. 14–15) uvádí, že spojení mezi subjekty můžeme také definovat jako partnerství. V regionálním rozvoji je partnerství vnímáno jako významný faktor rozvoje území. Partnerství má významný vliv na regionální rozvoj a kvalitu života. Partnerství lze členit na partnerství regionální, mikroregionální, národní, nadnárodní, meziregionální a příhraniční. Důležitou roli při plnění principů partnerství v rozvojových procesech hraje časová, materiální a odborná kapacita jednotlivých aktérů, participace na přípravě i na realizaci rozvojových projektů či míra identifikace aktérů s daným prostředím.

3.1 Formy meziobecní spolupráce

Dle Provazníkové (2015, s. 21-22) se samosprávy mohou sdružovat a spolupracovat v následujících formách:

- vytvoření struktury pro spolupráci, které je přidělena samostatná osoba a finanční prostředky, za účelem řízení společných aktivit,
- řízení společného orgánu na základě dohody, ke které došlo mezi místními samosprávami,
- pověření určitého orgánu, aby vykonával určité poslání jménem místních samospráv, jež ho k tomu oprávnily,
- poskytnutí zaměstnanců jedné místní samosprávy dalším samosprávám.

Ministerstvo vnitra České republiky (© 2020, s. 6) člení spolupráci mezi obcemi následovně:

- dle formy na neformální a formalizovanou neboli neinstitucionalizovanou a institucionalizovanou,
- dle právní regulace na veřejnoprávní a soukromoprávní,
- dle okruhu participujících subjektů na meziobecní spolupráci v pravém slova smyslu, která je omezená na spolupráci pouze mezi obcemi a na smíšenou spolupráci obcí, která zahrnuje i další subjekty.
- dle sledovaného účelu, tematicky dle řešených úkolů,
- dle časového omezení na dobu určitou, neurčitou, do naplnění účelu spolupráce apod.

Mezi formy meziobecní spolupráce v České republice patří zejména dobrovolné svazky obcí neboli mikroregiony v užším partnerství obcí či místní akční skupiny v širším partnerství. Dále v České republice existují síťové profesní asociace obcí, jako je Svaz měst a obcí České republiky a Sdružení místních samospráv České republiky. Obce v České republice také spolupracují například jako aktéři organizací jako je Národní síť místních akčních skupin České republiky, Spolek pro obnovu venkova České republiky či Národní síť zdravých měst. (Pavlík, 2020, s. 87)

3.2 Charakteristika mikroregionů jako dobrovolných svazků obcí

Cílem meziobecní spolupráce obcí ve formě dobrovolných svazků obcí je především společný rozvoj území prostřednictvím realizace společných projektů, přípravy strategických dokumentů či pořádáním různých společných aktivit ve sportovní či kulturní sféře. Spolupráce obcí při zajišťování služeb přispívá ke snižování nákladů a posiluje sounáležitost mezi obcemi. (Khendriche Trhlínová, 2014, s. 158)

Dle §50 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, (Česko, 2000, 1745) jsou předmětem činnosti dobrovolných svazků obcí především úkoly v oblasti občanské vybavenosti jako je školství, sociální péče, zdravotnictví či kultura, nebo také v oblasti bezpečnosti, v souvislosti s požární ochranou a ochranou veřejného pořádku. Důležitý aspekt představují činnosti ve vztahu k ochraně životního prostředí, zabezpečování čistoty obcí, správy veřejné zeleně a veřejného osvětlení, rozvoj technické a dopravní infrastruktury nebo také rozvoj cestovního ruchu. Předmětem činnosti svazku obcí může být také správa majetku obcí, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních či kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

3.2.1 Vznik, vývoj a právní úprava mikroregionů

Mikroregiony jako dobrovolné svazky obcí vznikají především z důvodu zájmu o spolupráci s okolními obcemi s cílem organizovat společné projekty a získat společné dotace na stanovený účel. (Khendriche Trhlínová, 2014, s. 158) V některých případech jsou mikroregiony zakládány monotematicky, například kvůli vybudování kanalizace, vodovodu či plynofikace, nebo také účelově s cílem dosáhnout na dotace. Nejvíce mikroregionů vzniklo v souvislosti s novelou zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, v letech 1999 až 2001. V následujících letech byla tendence vzniku nových mikroregionů klesající a docházelo k transformaci stávajících mikroregionů na dobrovolné svazky obcí dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. (Šafářová a Škrabal, 2008)

Dle §49 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (Česko, 2000, s. 1745) se dobrovolný svazek obcí vytváří veřejnoprávní smlouvou, jejíž přílohou jsou stanovy svazku. Dobrovolný svazek obcí se stává právnickou osobou zápisem do rejstříku svazků obcí vedeného u příslušného krajského úřadu podle sídla svazku. Rejstřík svazků obcí patří mezi veřejné rejstříky. Součástí rejstříku svazků obcí je sbírka listin, ve které musí být uložena smlouva o vzniku svazku a také stanovy a případné změny těchto dokumentů. Návrh na zápis do rejstříku svazků obcí podává zmocněná osoba, kterou určí členské obce svazku.

Právní úprava meziobecní spolupráce v České republice je upravena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů ve třetím a čtvrtém díle hlavy druhé v ustanoveních § 46 až § 55 s názvy „*Spolupráce mezi obcemi*“ a „*Spolupráce s obcemi z jiných států*“. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2020, s. 9) Pojem mikroregion jako svazek obcí není v právní úpravě České republiky zakotven. Právní úpravu mikroregionů, které jsou založeny jako dobrovolné svazky obcí, zastřešuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Problematikou spolupráce obcí, konkrétně dobrovolných svazků obcí se zabývá díl 3. §46 až §54. (Česko, 2000, s. 1745 - 1746) Dle §49 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (Česko, 2000, s. 1745) mají obce právo být členy dobrovolného svazku obcí za účelem ochrany a prosazování svých společných zájmů. Obce mohou zakládat nové svazky obcí nebo vstupovat do již existujících svazků obcí. Členy dobrovolného svazku obcí mohou být pouze obce. Dobrovolný svazek obcí vystupuje jako právnická osoba, která musí vést účetnictví podle zákona o účetnictví.

3.2.2 Orgány mikroregionu

Orgány dobrovolných svazků obcí fungují podobně jako orgány na obecní úrovni. Rozdíly jsou však v počtu členů a v jejich pravomocech. Orgány dobrovolného svazku obcí tvoří:

- Nejvyšší orgán, kterým je valná hromada neboli shromáždění starostů či členská schůze složená ze starostů popřípadě místostarostů ze všech členských obcí. Standardně se schází jedenkrát až dvakrát ročně. Rozhoduje o klíčových záležitostech svazku ve většině usnesení nadpoloviční většinou. V případě vyloučení členů je nutný souhlas 3/5 všech členských obcí.
- Výkonný orgán, kterým je rada svazku, někdy také představenstvo, předsednictvo či správní rada. Většinou má 5 až 9 členů, schází se každé dva až tři měsíce a rozhodují naprostou většinou hlasů. Hlavními činnostmi tohoto orgánu je realizace usnesení přijatých nejvyšším orgánem, analýzy, zpracovávání a příprava návrhů na opatření nebo také sestavování rozpočtu.
- Statutární orgán, kterým je předseda svazku a místopředseda svazku, které volí nejvyšší orgán na dobu určitou, většinou po dobu volebního období v komunálních volbách. Předseda reprezentuje svazek navenek a místopředseda svazku zastupuje předsedu v době jeho nepřítomnosti.
- Kontrolní výbor, který má lichý počet členů, zpravidla 3 s rovným hlasovacím právem. Je zřizován nejvyšším orgánem svazku a schází se většinou jedenkrát až dvakrát ročně. Mezi hlavní činnosti kontrolního výboru patří kontrola dodržování stanov svazku, kontrola hospodaření svazku a kontrola platných právních předpisů.
- Tajemník je vedoucím zaměstnancem svazku a má na starosti administrativní a informační činnosti a běžný chod svazku.
- Realizační skupina, která se zřizuje ve formě pracovních skupin k různým tématům a projektům. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2020, s. 20)

3.3 Podobnosti a rozdíly mezi mikroregiony a místními akčními skupinami

Mikroregiony a MAS spojuje především společný zájem rozvoje území. Mikroregiony i MAS vznikají jako seskupení obcí kolem přirozeného centra a často také působí na stejném území. (Pončíková, © 2015, s. 7) V řadě případů byly dobrovolné svazky obcí zakladatelem

MAS a poté měly také propojenou funkční a organizační strukturu managementu. V současnosti mikroregiony a MAS často spolupracují na realizaci společných projektů. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2020, s. 29)

Pončíková (© 2015, s. 7-8) uvádí jako jeden z rozdílů mezi mikroregiony a MAS právní úpravu. Dobrovolné svazky obcí jako sdružení obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a MAS jako sdružení právnických i fyzických osob upravuje Občanský zákoník. Dalším rozdílem je možnost členství. V mikroregionu mohou být členy pouze obce, zatímco členy MAS mohou být také neziskové organizace, podnikatelské subjekty i široká veřejnost. Obce mohou být členy pouze jedné MAS, ale více mikroregionů současně. Mikroregiony nemají žádné oficiální zastřešení, zatímco MAS zastřešuje Národní síť místních akčních skupin. Dalším zásadním rozdílem je způsob financování. Mikroregiony jsou financovány především z fixně stanovené částky, která se násobí dle počtu obyvatel partikulárních obcí. Příjmy MAS tvoří fixně stanovená částka pro členské obce, ke které se připočítá součin pevně dané částky a počtu obyvatel a příjmy z členství neziskových a podnikatelských osob. MAS, na rozdíl od mikroregionů, mohou čerpat finanční prostředky na svůj provoz prostřednictvím komunitně vedeného místního rozvoje.

Komunitně vedený místní rozvoj (dále jen CLLD) představuje integrovaný nástroj realizovaný MAS na základě místní rozvojové strategie především ve venkovských územích České republiky. V programovém období 2021 – 2027 působí na území České republiky 180 MAS sdružujících 8 300 partnerů. Území MAS zahrnuje obce do 25 000 obyvatel, jenž pokrývá 92,7 % území České republiky, kde žije 60,4 % obyvatel České republiky v 6 004 obcích. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021a) Nejvíce MAS vzniklo mezi lety 2005-2007 ve venkovských oblastech, především díky popularizaci programu Leader, který determinoval vznik, velikost a charakteristiku území MAS. Příčinou vzniku byl také rostoucí objem finančních prostředků, které mohly MAS na svou činnost získat. (Šafářová a Škrabal, © 2008)

Mikroregiony se musí snažit o realizaci udržitelného místního rozvoje pomocí jiných zdrojů než prostřednictvím programu CLLD, který je určen výhradně pro MAS. Možnosti financování mikroregionů jako dobrovolných svazků obcí budou představeny v následující kapitole.

4 FINANCOVÁNÍ DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ

Činnost dobrovolných svazků obcí může být financována z vlastních i cizích zdrojů. Dobrovolné svazky obcí mohou realizovat svou činnost zejména z členských příspěvků, dotací, sponzorských darů nebo také z příjmů z činností, které svazek vyvíjí. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2020, s. 55) Hlavní složku financování mikroregionů představují cizí zdroje, zejména krajské dotace, národní dotace a dotace z fondů Evropské unie. Podpora regionálního rozvoje je financována v převážné míře z fondů Evropské unie. Významný vliv na podporu regionálního rozvoje v České republice mají i dotační tituly financované z národních a regionálních zdrojů. (Svaz měst a obcí, © 2019, s. 7)

Rozpočty dobrovolných svazků obcí patří do územních rozpočtů České republiky. Územní rozpočty jsou důležitou součástí rozpočtové soustavy České republiky. Od obnovení samosprávy v roce 1990 základ územních rozpočtů tvoří rozpočty měst a obcí. Po obnovení krajské úrovně územní samosprávy v roce 2001 se do územních rozpočtů zařadily také rozpočty krajů. Rozpočty dobrovolných svazků obcí společně s rozpočty Regionálních rad regionů soudržnosti se považují za specifické druhy rozpočtů, které se však také řadí do rozpočtové soustavy České republiky. (Provazníková, 2015, s. 62)

Dle § 53 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (Česko, 2000, s. 1746) musí dobrovolný svazek obcí vždy za každý uplynulý kalendářní rok požádat o přezkoumání hospodaření svazku na příslušný krajský úřad. Může také zadat přezkoumání externímu auditorovi. Náklady na přezkoumání hospodaření dobrovolného svazku obcí auditorem musí hradit svazek vždy z vlastních zdrojů. §52 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (Česko, 2000, s. 1746) uvádí, že se občané členských obcí dobrovolného svazku obcí, kteří dosáhli věku 18 let, mohou vyjadřovat písemně nebo ústně k návrhu rozpočtu a k závěrečnému účtu za uplynulý kalendářní rok.

4.1 Financování z vlastních zdrojů

V případě vlastních zdrojů se jedná především o vlastní vklad složený z členských příspěvků, které mikroregiony vybírají od svých členů. Výše členských příspěvků se stanovuje vždy na jeden kalendářní rok. Pravidelný roční členský příspěvek a jeho výši stanovuje členská schůze. Výše roční fixní částky členského příspěvku se stanovuje na jednoho obyvatele a násobí se celkovým počtem obyvatel jednotlivých členských obcí, tudíž výše členského příspěvku se pro každou obec odvíjí od jejího počtu obyvatel. Ve výjimečných případech může být členskou schůzí schválen také mimořádný členský

příspěvek. (Ministerstvo vnitra ČR, © 2020, s. 56) Výše ročního členského příspěvku pro následující kalendářní rok se vždy také odvíjí od aktivity svazku a od hospodářského výsledku svazku v uplynulých obdobích. (Mikroregion Šternbersko, © 2015)

4.2 Krajské dotace

Krajské dotace představují finanční transfery z krajských rozpočtů na základě rozhodnutí příslušných orgánů kraje. Žadatel o krajskou dotaci musí realizovat svůj projekt v územním obvodu příslušného kraje, ve kterém se o krajskou dotaci uchází. Účel projektu musí být přínosem pro daný kraj a jeho obyvatele a musí se shodovat s podporovanými oblastmi. Pokud se realizace projektu vztahuje mimo územní obvod kraje, ve kterém má žadatel zájem o dotaci žádat, je nutné prokázat, jaký bude mít projekt přínos či využitelnost pro územní obvod kraje, ve kterém o krajskou dotaci žádá. (Krajský úřad Olomouckého kraje, © 2021)

Krajské dotace mohou být programové nebo individuální. V případě programových dotací se jedná o poskytnutí dotace z krajského rozpočtu na podporu předem stanovené oblasti s předem určenou cílovou skupinou. V případě individuálních dotací se jedná o poskytnutí dotace z krajského rozpočtu na účel stanovený žadatelem v jeho žádosti. Individuální dotace lze získat v případě, že na daný účel nebyl v daném kalendářním roce vyhlášen žádný vhodný dotační program a kraj nepředpokládá v daném roce vypsání dotačního programu s takovým účelem. Žadatel může o individuální dotaci rovněž žádat v případě, kdy kraj plánuje vypisovat dotační program s daným účelem, ale žadatel není v daném programu považován za oprávněného žadatele. Účel dotace může být také stanovený zvláštním právním předpisem. (Tamtéž)

Regionální programy podobně jako národní dotační tituly jednotlivých ministerstev jsou nástroji, prostřednictvím kterých státní správa plní své priority a zároveň pozitivně ovlivňuje regionální rozvoj především znevýhodněných nebo strukturálně či jinak postižených regionů. Prostřednictvím krajských a národních dotačních titulů lze podpořit aktivity, které není umožněno financovat ze strukturálních fondů Evropské unie. (Svaz měst a obcí ČR, © 2019, s. 7)

4.3 Národní dotace

Česká republika podporuje z národních dotací široké spektrum potřebných a důležitých aktivit prostřednictvím několika cílených programů. Národní dotační tituly jsou v České republice průběžně vypisovány jednotlivými ministerstvy. Ministerstva vypisují informace

k aktuálním či k plánovaným dotačním titulům v rámci svých resortů na svých webových stránkách. Tematické zaměření je relativně široké a odpovídá věcnému zaměření vyhlášovatelů dotačních titulů. Nejvíce dotačních titulů vypisuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Ministerstvo životního prostředí České republiky. (Svaz měst a obcí ČR, © 2019, s. 7)

Programy a dotační tituly poskytované prostřednictvím ministerstev jsou uspořádány dle činností ministerstva v oblastech regionální politiky, bytové politiky či podpory nestátních neziskových organizací. Důležitým zaměřením národních dotací v České republice je podpora a rozvoj regionů. Regionální programy jsou účinné nástroje, prostřednictvím kterých lze pozitivně ovlivňovat území regionů, zejména regionů znevýhodněných a regionů strukturálně či jinak postižených. Cílem programů regionálního rozvoje je podporovat procesy, které vedou ke zvýšení celkové výkonnosti ekonomiky. Podpora regionálního rozvoje z národních dotací má vést k podpoře zaměstnanosti vlivem vzniku nových pracovních příležitostí. Dalším cílem národních dotací na podporu regionálního rozvoje je zajištění základních funkcí veřejné správy, posílení kvality života v regionech, podpora aktivizace spolkové činnosti vedoucí k zachování a udržování tradic především v malých obcích. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022a)

4.4 Evropské dotace

Evropské dotace z fondů Evropské unie představují hlavní nástroj realizace evropské politiky soudržnosti. Prostřednictvím evropských dotací se investují finanční prostředky do snižování ekonomických a sociálních disparit mezi členskými státy a jejich regiony. Evropské dotace mohou zájemci žádat prostřednictvím operačních programů vymezených na sedmileté dotační období. Obce, města a svazky obcí mohou žádat finanční prostředky především z Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, a to prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Zaměstnanost, Operačního programu Životní prostředí nebo také z operačních programů přeshraniční spolupráce. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2021b)

4.4.1 Integrovaný regionální operační program

Integrovaný regionální operační program, známý pod zkratkou IROP, představuje jeden z operačních programů, přes které se v České republice alokují finanční prostředky poskytnuté z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Správu IROP má na starosti

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. IROP vyhlašuje dotační výzvy a stanovuje podmínky, za kterých je možné o dotaci žádat. Dále má na starosti rozhodnutí o poskytnutí dotací a financování dotací. Hodnocení projektových žádostí a jejich výběr ke schválení provádí Centrum pro regionální rozvoj České republiky, jehož regionální pracoviště se nachází ve všech krajských městech, kde je možné projektové záměry konzultovat. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022b)

Dotace z IROP jsou určeny především pro kraje, města, obce a jejich zřízené organizace. Dotace však mohou čerpat rovněž neziskové organizace či vlastníci bytových domů a památek. Finanční prostředky z IROP mohou být čerpány ve všech krajích České republiky, kromě hlavního města Prahy. Existují však výjimky, jako zejména velké systémové projekty institucí se sídlem v Praze, jejichž činnost má pozitivní dopad na celou Českou republiku. Další výjimkou jsou vybrané projekty pražských nemocnic. Cíle Integrovaného regionálního operačního programu spočívají v zajištění vyváženého rozvoje území, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy pro zvýšení konkurenceschopnosti a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech. Hlavním cílem IROP je zajistit konkurenceschopnost v regionech a posilovat tak konkurenceschopnost celé České republiky. (Tamtéž)

4.4.2 Operační program Zaměstnanost

Operační program Zaměstnanost je financován z Evropského sociálního fondu a je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky. Cílem Operačního programu Zaměstnanost je zlepšení lidského kapitálu obyvatel a veřejné správy v České republice a posilovat tak konkurenceschopnost v oblasti lidských zdrojů. Operační program Zaměstnanost také klade důraz na podporu rovných příležitostí žen a mužů, podporu dalšího vzdělávání, sociálního začleňování a boje s chudobou, podporu adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, podporu zdravotních služeb a v neposlední řadě podporu modernizace a zefektivnění veřejné správy. (Ministerstvo pro místní rozvoj, © 2021b)

V programovém období 2021 – 2027 byl Operační program Zaměstnanost transformován na Operační program Zaměstnanost+. Priority tohoto programu, podobně jako Operační program Zaměstnanost v období 2014 – 2020, budou podporovat znevýhodněné skupiny na trhu práce a sociální začleňování, modernizaci institucí na trhu práce a zvyšování efektivity veřejné správy a veřejných služeb, rovné příležitosti a rozvoj dalšího profesního vzdělávání, sociální bydlení, zlepšování kvality a dostupnosti zdravotní péče nebo také soulad pracovního a osobního života. (Tamtéž)

4.4.3 Operační program Životní prostředí

Operační program Životní prostředí alokuje finanční prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti na ochranu a zlepšování životního prostředí na území České republiky. Řídícím orgánem je Ministerstvo životního prostředí České republiky. Příjem a hodnocení žádostí a také administraci schválených projektů má v kompetenci Státní fond životního prostředí České republiky. Operační program Životní prostředí je určen především pro veřejný sektor. V některých oblastech podpora může směřovat rovněž do soukromého sektoru, podnikatelům i domácnostem. (Státní fond životního prostředí ČR, © 2021)

Finanční prostředky z Operačního programu Životní prostředí jsou poskytovány především na energetické úspory a obnovitelné zdroje energie, na zlepšení vodohospodářské infrastruktury, zahrnující podporu výstavby vodovodů a přivaděčů, kanalizací a čistíren odpadních vod, či zlepšení kvality ovzduší. V novém programovém období 2021–2027 je kladen větší důraz na adaptaci na změny klimatu, zaměřených na prevenci a přizpůsobení se suchu, povodním a sesuvům půdy. Dále jsou vyčleněné finanční prostředky také na podporu environmentálních center a environmentálního vzdělávání, podporu prevence vzniku odpadů a jejich materiálového a energetického využití nebo také na podporu biodiverzity či podporu sanací kontaminovaných lokalit. (Tamtéž)

4.4.4 Programy přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce se realizuje mezi státy, které spolu sdílí státní hranici. Česká republika sousedí se čtyřmi členskými státy Evropské unie a se všemi realizuje přeshraniční spolupráci. Programů na přeshraniční spolupráci má však pět. V případě Německa existují dva samostatné programy, a to Operační program přeshraniční spolupráce se Svobodným státem Sasko a Operační program se Svobodným státem Bavorsko. (Šourek, 2010, s. 7)

Řídícím orgánem Operačních programů přeshraniční spolupráce je v České republice Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Cílem programů přeshraniční spolupráce je podpořit spolupráci na přeshraniční, meziregionální a nadnárodní úrovni a odstranit bariéry ekonomického rozvoje, posílit sociální a územní soudržnost území a nacházet společná řešení společných problémů mezi sousedními státy a jejich regiony. Programy přeshraniční spolupráce v programovém období 2014-2020 a v programovém období 2021-2027 jsou následující:

Programové období 2014–2020

- Interreg V-A Česká republika – Polsko
- Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika
- Interreg V-A Rakousko – Česká republika
- Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014–2020
- Program spolupráce Svobodný stát Sasko – Česká republika 2014–2020

Programové období 2021–2027

- Interreg V-A Česká republika – Polsko
- Interreg V-A Slovenská republika – Česká republika
- Interreg V-A Rakousko – Česká republika
- Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
- Program spolupráce Svobodný stát Sasko – Česká republika (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2021b)

5 SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI A VÝCHODISKA PRO PRAKTICKOU ČÁST

V první kapitole teoretické části této práce byla provedena literární rešerše pro oblast konkurenceschopnosti v regionálním rozvoji, byly popsány hlavní faktory ovlivňující regionální konkurenceschopnost a byly představeny analytické metody, které budou využity při hodnocení konkurenceschopnosti v praktické části této práce. Pro rozvoj regionální konkurenceschopnosti je důležité správně strategicky plánovat. Proto byla druhá kapitola zaměřená na strategické plánování regionálního rozvoje. V této kapitole byla vysvětlena základní terminologie strategického plánování, byly představeny významné národní strategické dokumenty České republiky, jimiž by se mělo řídit při strategickém plánování na nižší úrovni regionálního rozvoje. Také bylo popsáno strategické plánování na místní úrovni a byla shrnuta metodologie tvorby základního strategického dokumentu obcí, měst a dobrovolných svazků obcí, kterým je strategický program rozvoje.

Ve třetí kapitole byla nastíněna základní terminologie meziobecní spolupráce na území České republiky. Byly představeny formy meziobecní spolupráce a popsán vznik, vývoj a právní úprava mikroregionů jako dobrovolných svazků obcí. Také byla provedena komparativní analýza mikroregionů a místních akčních skupin, ve které byly uvedeny jejich základní podobnosti a rozdíly. V návaznosti na problematiku mikroregionů jako dobrovolných svazků obcí byla čtvrtá kapitola zaměřena na možnosti jejich financování.

Teoretická část této práce poskytla východiska pro praktickou část. Poznatky z první kapitoly teoretické části budou aplikovány při analýze faktorů ovlivňujících konkurenceschopnost Mikroregionu Šternbersko a při hodnocení současného stavu konkurenceschopnosti mikroregionu. Poznatky z druhé kapitoly budou využity při zpracování návrhu na podporu rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko, ve kterém bude využita metodologie tvorby návrhové části strategických plánů rozvoje, která by měla obsahovat stanovenou strategickou vizi, strategické cíle, opatření a aktivity, jejichž realizace povede k rozvoji konkurenceschopnosti. Poznatky z třetí kapitoly zaměřené na problematiku mikroregionů budou využity v průběhu celé praktické části. Poznatky z čtvrté kapitoly teoretické části zabývající se možnostmi financování mikroregionů budou aplikovány při hodnocení realizovaných projektů mikroregionu zvyšujících jeho konkurenceschopnost a při sestavování finančních analýz u jednotlivých aktivit, při kterých bude důležité určit vhodné zdroje financování k realizaci aktivit.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

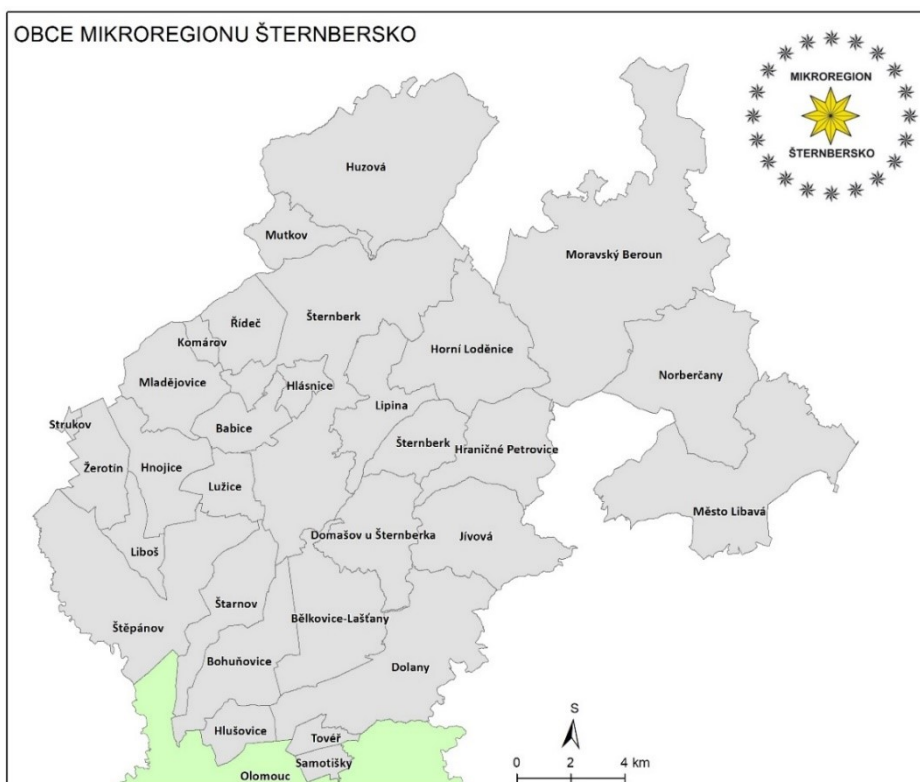
6 MIKROREGION ŠTERNBERSKO

6.1 Charakteristika mikroregionu

Mikroregion Šternbersko byl založen jako dobrovolný svazek obcí na ustavující valné hromadě dne 26. 6. 2015. Již od roku 1998 však působí jako volné sdružení obcí. Primárním cílem založení Mikroregionu Šternbersko byla iniciace meziobecní spolupráce, zefektivnění komunikace mezi obcemi na místní úrovni a spolupráce obcí na společných projektech s efektivním využíváním dotačních příležitostí pro společný rozvoj území. (Mikroregion Šternbersko, © 2015)

Identifikační údaje

Název:	Mikroregion Šternbersko, dobrovolný svazek obcí
Sídlo:	Horní náměstí 78/16, Šternberk, 785 01
ORP:	Šternberk, Olomouc
Okres (LAU 1):	Olomouc
Kraj (NUTS 3):	Olomoucký kraj
Region soudržnosti (NUTS 2):	Střední Morava
Nadmořská výška:	200 – 700 m.n.m.

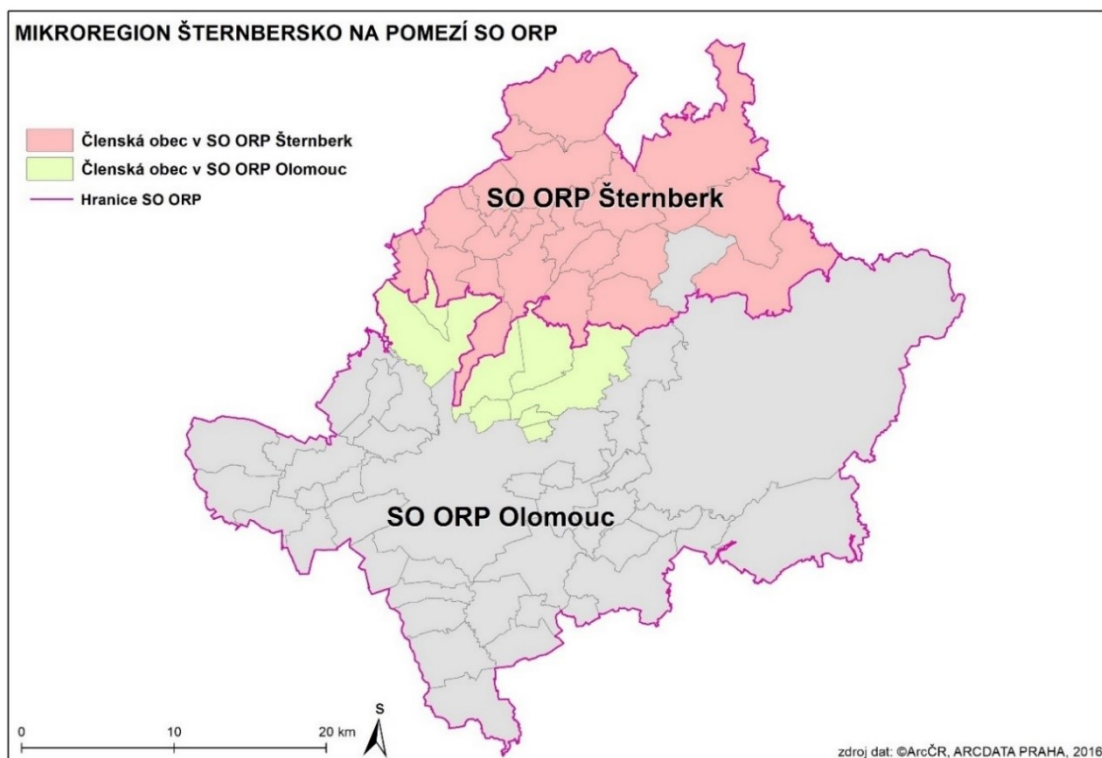
Obrázek 5 Mapa Mikroregionu Šternbersko s vymezením území členských obcí (interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko)

Tabulka 1 Vymezení území Mikroregionu Šternbersko a aktuální počet obyvatel k 1. 1. 2022 (vlastní zpracování dle dat ČSÚ a Ministerstva vnitra ČR)

	Obec	Počet obyvatel	Hustota zalidnění	Rozloha (ha)	ORP	Počet katastrů
1	Babice	449	75,5	595	Šternberk	1
2	Bělkovice – Lašřany	2 294	149,9	1 530	Olomouc	2
3	Bohuňovice	2 521	200,6	1 257	Olomouc	3
4	Dolany	2 786	117,2	2 377	Olomouc	3
5	Domašov u Šternberka	337	28,6	1 178	Šternberk	1
6	Hlásnice	233	84,4	276	Šternberk	1
7	Hlušovice	1 027	241,7	425	Olomouc	1
8	Hnojice	632	64,9	974	Šternberk	1
9	Horní Loděnice	350	19,2	1 819	Šternberk	2
10	Hraničné Petrovice	145	11,9	1 217	Šternberk	1
11	Huzová	572	16,6	3 439	Šternberk	3
12	Jívová	613	40,1	1 528	Šternberk	1
13	Komárov	204	194,3	150	Šternberk	1
14	Liboš	639	148,6	430	Olomouc	2
15	Lipina	170	17,1	994	Šternberk	1
16	Lužice	401	77,9	515	Šternberk	1
17	Město Libavá	574	19,6	2 933	Šternberk	3
18	Mladějovice	734	70,3	1 044	Šternberk	1
19	Moravský Beroun	2 892	56,5	5 122	Šternberk	5
20	Mutkov	47	8,3	564	Šternberk	1
21	Norberčany	254	11,4	2 236	Šternberk	4
22	Řídeč	203	27,9	727	Šternberk	1
23	Samotišky	1 367	719,5	190	Olomouc	1
24	Strukov	164	309,4	53	Šternberk	1
25	Štarnov	855	86,5	988	Šternberk	1
26	Šternberk	13 260	271,8	4 879	Šternberk	6
27	Štěpánov	3 535	131,7	2 684	Olomouc	4
28	Tověř	635	308,3	206	Olomouc	1
29	Žerotín	448	57,0	786	Šternberk	1
	Celkem	38 341		41 116		

6.1.1 Území

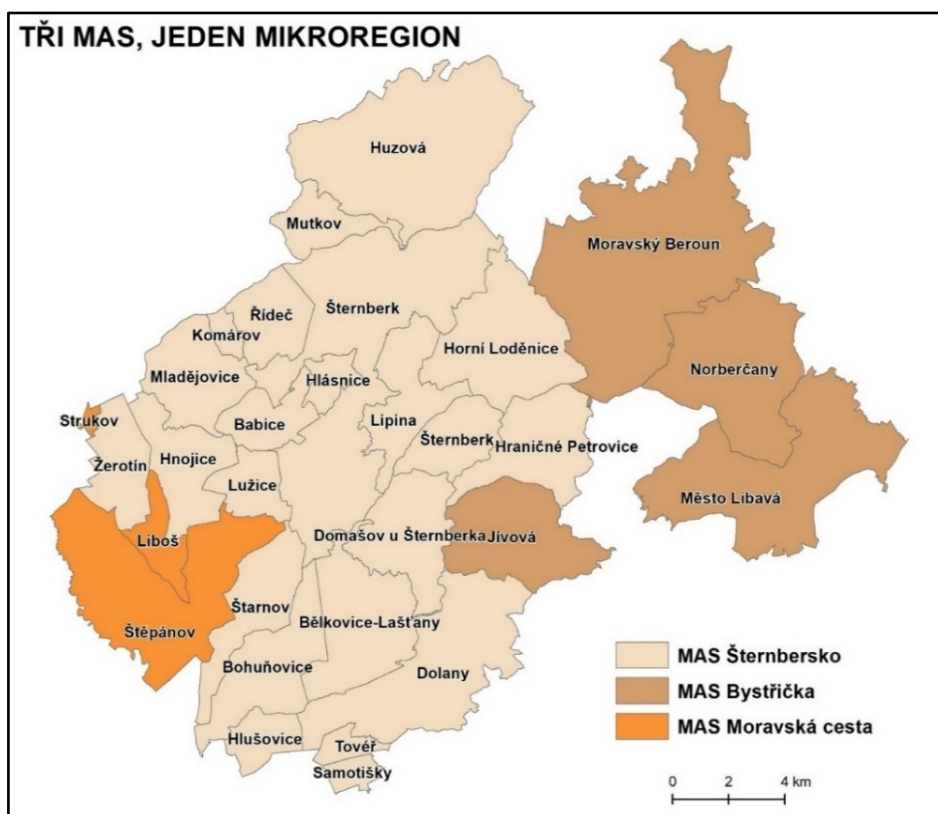
Území Mikroregionu Šternbersko je prostorově diferencováno vzhledem k řadě ekonomických, sociálních a ekologických faktorů. V současné době je Mikroregion Šternbersko tvořen 29 obcemi Olomouckého kraje, jejichž celková rozloha je 411,2 km². Tři obce mají status města, a to Šternberk, Štěpánov a Moravský Beroun. Přirozeným centrem Mikroregionu Šternbersko je město Šternberk, kde se nachází hlavní sídlo mikroregionu. Na obrázku 6 lze vidět, že město Šternberk je obcí s rozšířenou působností pro 21 členských obcí mikroregionu. Dalších 8 obcí přináležejí k ORP Olomouc (Bělkovice – Lašřany, Bohuňovice, Dolany, Hlušovice, Liboš, Samotišky, Štěpánov a Tověř).

Obrázek 6 Území Mikroregionu Šternbersko se znázorněním překryvu SO ORP Šternberk a Olomouc (Mikroregionu Šternbersko, © 2020, s. 111)

Území Mikroregionu Šternbersko se vymezuje svou rozmanitostí, které charakterizuje rovinatá Haná s úrodnými lány v jižní a západní části mikroregionu a kopcovitý a lesnatý reliéf podhůří Nízkého Jeseníku v severní a východní části mikroregionu. Území Mikroregionu Šternbersko se nachází na střední Moravě. Hranicí Mikroregionu Šternbersko je krajské město Olomouc na jihu, hranice Litovelského Pomoraví na západě, hranice Mikroregionu Moravskoberounsko na východě a hranice Mikroregionu Uničovsko s hranicí Moravskoslezského kraje na severu.

Obce Horní Loděnice, Hraničné Petrovice, Jívová, Moravský Beroun a Norberčany jsou současně členy i Mikroregionu Moravskoberounsko. Obec Liboš a Strukov jsou členy Mikroregionu Moravská cesta a obec Žerotín je členem Mikroregionu Uničovsko. Obce Mikroregionu Šternbersko jsou začleněny do třech místních akčních skupin. Většina členských obcí Mikroregionu Šternbersko je zároveň členem MAS Šternbersko, část obcí jsou členy MAS Bystřička nebo MAS Moravská cesta. Mikroregion Šternbersko se také snaží zapojit více členských obcí mikroregionu do členství ve Svazu měst a obcí. V současné době je členem Svazu měst a obcí České republiky pouze 12 členských obcí Mikroregionu Šternbersko. (Interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko) Následující mapa (obrázek 7) znázorňuje členění členských obcí Mikroregionu Šternbersko do místních akčních skupin.

Obrázek 7 Vymezení místních akčních skupin působících na území Mikroregionu Šternbersko (Mikroregionu Šternbersko, © 2020, s. 112)

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ řadí ORP Šternberk mezi hospodářsky a sociálně ohrožená území. (MMR, © 2020, s. 13) Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 řadila ORP Šternberk mezi hospodářsky problémové regiony (MMR, © 2014, s. 140) a Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 – 2013 řadila území ORP Šternberk mezi regiony se soustředěnou podporou státu s vysoce nadprůměrnou nezaměstnaností. (MMR, © 2006, s. 106) Nezaměstnanost je často spojována také s výskytem sociálně vyloučených lokalit.

Sociálně vyloučené lokality se nachází zejména ve městě Šternberk a v Moravském Berouně, které jsou spojovány převážně s romským obyvatelstvem.

6.1.2 Obyvatelstvo

Mikroregion Šternbersko se nachází na území bývalých Sudet. Proto strukturu obyvatelstva zásadně ovlivnil odsun Němců po druhé světové válce, kdy území přišlo celkem téměř o 11,5 tisíc obyvatel. Od té doby počet obyvatel mírně rostl v řádu desítek až stovek obyvatel ročně. (Český statistický úřad, © 2011) V posledních dvou letech mikroregion zaznamenává mírný úbytek obyvatelstva. Za hlavní důvod lze považovat zvýšenou mortalitu způsobenou pandemií Covid-19. V předchozích letech se počet obyvatel v Mikroregionu Šternbersko mírně zvyšoval, a to spíše migrací než natalitou. Migrující jsou především mladé rodiny s malými dětmi. Výrazněji jsou osidlovány obce v zázemí Olomouce, kde mluvíme o procesu suburbanizace.

Obce, které se nachází na jihu mikroregionu, zaznamenávají větší nárůst počtu obyvatel a s tím související nárůst počtů nových domů a bytů. Suburbanizace se podepsala především na obcích Dolany, Hlušovice, Samotišky, Tověř, a z části také na Bělkovicích-Lašťanech a Bohuňovicích. Obce, které jsou celkově přírůstkové, jsou: Bělkovice-Lašťany, Bohuňovice, Dolany, Domašov u Šternberka, Hlušovice, Liboš, Lužice, Město Libavá, Mladějovice, Řídeč, Samotišky, Štarnov, Štěpánov, Tověř, Žerotín, Babice, Hlásnice, Hnojice, Jívová, Komárov, Lipina a Mutkov. Naopak úbytkové obce, kde můžeme sledovat nízkou reziduální atraktivitu, jsou Strukov, Šternberk, Norberčany, Hraničné Petrovice, Huzová, Horní Loděnice a Moravský Beroun. (Český statistický úřad, © 2020)

Vzhledem k vysoké ceně a nedostatku stavebních pozemků v blízkosti Olomouce a Šternberka, lze očekávat v odlehlejších částech mikroregionu potenciál pro rozvoj výstavby nových domů a bytů. Tyto oblasti se mohou stát reziduálně atraktivní také v souvislosti s klidným prostředím v okolí přírody.

6.2 Fungování svazku obcí

Mikroregion Šternbersko funguje jako informační platforma pro obce, plní administrativní činnosti zejména právního poradenství, výměny zkušeností, vzdělávání samosprávy a zajištění plnění úkolů a povinností pro členské obce a jejich příspěvkové organizace v oblasti Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Mikroregion také zpracovává pro své členské obce strategické rozvojové dokumenty tzv. programy rozvoje a koncepční dokumenty tzv. pasporty. (Mikroregion Šternbersko, © 2022)

6.2.1 Cíle mikroregionu

Dle Stanov Mikroregionu Šternbersko cíle mikroregionu představují zejména realizaci činností, které směřují k efektivnímu a systematickému rozvoji území, ochrana a prosazování společných zájmů členských obcí mikroregionu a jejich spolupráce při různých činnostech jako například: podpora udržitelného rozvoje a zaměstnanosti; propagace svazku; podpora oblasti školství; sociální péče a oblasti péče o seniory; podpora oblasti rozvoje kultury a rozvoje cestovního ruchu; podpora rozvoje služeb v zájmovém území; zajištění dopravní obslužnosti či podpora v oblasti technické infrastruktury. (Mikroregion Šternbersko, © 2015)

V Programu rozvoje Mikroregionu Šternbersko na období 2016–2022 byly stanoveny strategické cíle mikroregionu. V rámci této strategie se úspěšně realizovaly společné projekty z oblasti regionálního rozvoje, životního prostředí, cykloturistiky a meziregionální spolupráce. V roce 2022 bude zpracován nový Program rozvoje Mikroregionu Šternbersko na období 2023–2029, ve kterém budou stanoveny cíle a priority na následující období. V následujících letech je cílem mikroregionu zaměřovat se i nadále na společné projekty, které přinesou finanční prostředky členským obcím mikroregionu a povedou k růstu konkurenceschopnosti.

6.2.2 Orgány mikroregionu

Orgány Mikroregionu Šternbersko tvoří valná hromada, rada svazku, předseda mikroregionu, místopředseda mikroregionu, kontrolní komise a tajemník. Mikroregion Šternbersko zaměstnává jako stálé zaměstnance tajemníka, projektového manažera a účetní. Ostatní zaměstnanci se proměňují v závislosti na aktuálním projektu.

Tabulka 2 Orgány Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle stanov Mikroregionu Šternbersko, © 2015)

Orgán	Popis
Valná hromada	Nejvyšší orgán tvořen zástupci všech členských obcí
Rada mikroregionu	Sedmičlenný výkonný orgán, volen valnou hromadou
Předseda mikroregionu	Statutární orgán, volen valnou hromadou
Místopředseda mikroregionu	Zástupce předsedy v době nepřítomnosti, volen valnou hromadou
Kontrolní komise	Kontrolní orgán, volen valnou hromadou
Tajemník mikroregionu	Administrativní orgán

6.2.3 Financování mikroregionu

Mikroregion Šternbersko hospodaří dle schváleného rozpočtu na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Mikroregion Šternbersko zpracovává a zveřejňuje kromě ročního rozpočtu i střednědobý výhled rozpočtu, který udává základní parametry budoucího vývoje. Činnost Mikroregionu Šternbersko je financována především z členských příspěvků a z krajských, národních a evropských dotací. Vstupní členský příspěvek pro novou členskou obec svazku je 1.000,- Kč plus 3,- Kč na obyvatele dané obce. První roční členský příspěvek platily obce v roce 2016, a to 7 Kč na obyvatele ročně. Od roku 2017 se výše příspěvku zvýšila na 19 Kč na obyvatele ročně, a to především z důvodu rozšíření činností mikroregionu a realizace několika finančně náročných projektů. (Interní data Mikroregionu Šternbersko)

Výše ročního členského příspěvku 19 Kč na obyvatele byla jednotná až do roku 2021. Pro rok 2022 valná hromada schválila výši členských příspěvků na obyvatele 21 Kč ročně. Mikroregion Šternbersko financuje z členských příspěvků mzdové náklady na tajemníka mikroregionu, projektového manažera mikroregionu a účetní. Mzdové náklady na ostatní zaměstnance mikroregionu jsou financovány prostřednictvím projektů, na kterých aktuálně pracují. (Interní data Mikroregionu Šternbersko) V následující tabulce (tabulka 3) je uveden střednědobý výhled rozpočtu Mikroregionu Šternbersko na roky 2023 – 2024.

Tabulka 3 Střednědobý výhled rozpočtu Mikroregionu Šternbersko na období 2023 - 2024
(vlastní zpracování dle interních dat Mikroregionu Šternbersko)

Příjmy rozpočtu				
Paragraf	Položka	Název	2023	2024
	4116	Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	185 000,00 Kč	
	4121	Neinvestiční přijaté transfery od obcí	1 640 000,00 Kč	1 640 000,00 Kč
6171		Činnost místní správy	20 000,00 Kč	20 000,00 Kč
6310		Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1000,00 Kč	1 000,00 Kč
		Zůstatek z předcházejícího roku	2 175 221,00 Kč	1 011 221,00 Kč
		Celkem	4 021 221,00 Kč	2 672 221,00 Kč
Výdaje rozpočtu				
Paragraf	Položka	Název	2023	2024
6171		Činnost místní správy	3 000 000,00 Kč	2 500 000,00 Kč
6310		Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	10 000,00 Kč	10 000,00 Kč
6409		Ostatní činnosti	1 011 221,00 Kč	162 221,00 Kč
		Celkem	4 021 221,00 Kč	2 672 221,00 Kč

7 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KONKURENCESCHOPNOST MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO

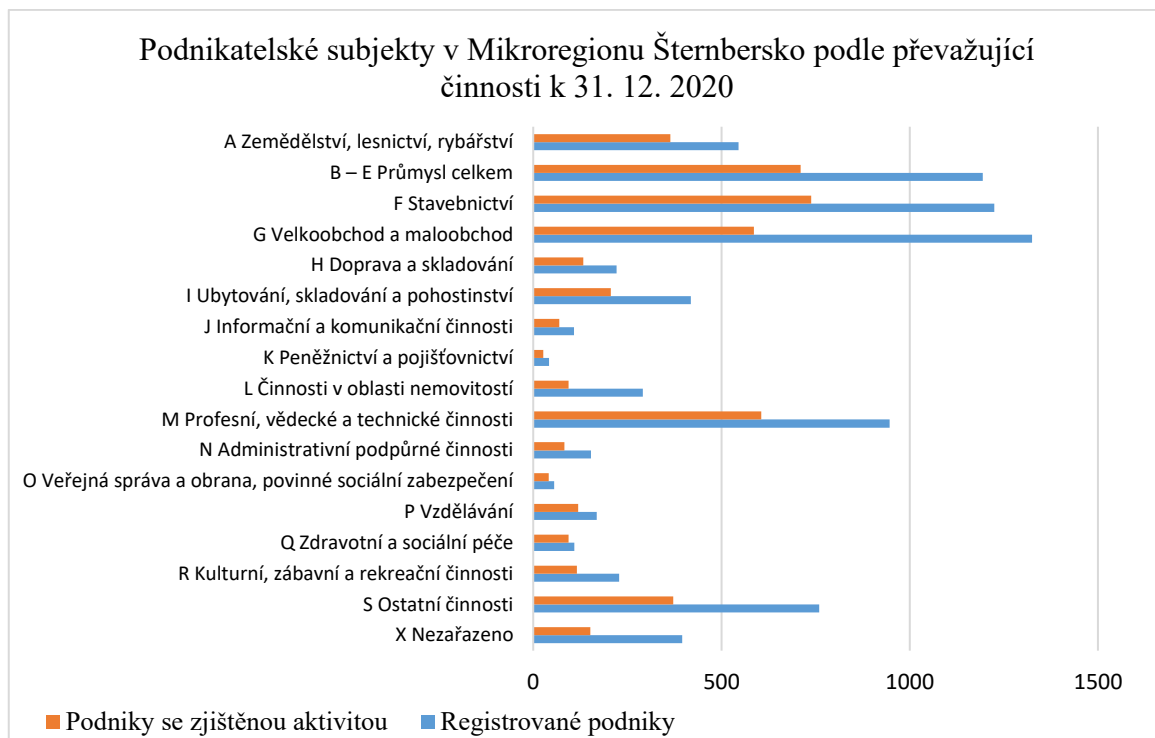
Jak bylo nastíněno v teoretické části této práce, existuje celá řada faktorů ovlivňujících regionální konkurenceschopnost. V této kapitole budou analyzovány základní oblasti rozvoje, které ovlivňují konkurenceschopnost území Mikroregionu Šternbersko. Jedná se o následující oblasti: struktura ekonomických aktivit, lidské zdroje, občanská vybavenost, dopravní a technická infrastruktura, životní prostředí a inovace.

7.1 Struktura ekonomických aktivit

Struktura ekonomických aktivit na území Mikroregionu Šternbersko je dána historickým vývojem, přírodními podmínkami, vzdělaností a věkovou strukturou obyvatelstva, profesním složením místních obyvatel a v neposlední řadě připraveností infrastruktury nezbytné pro rozvoj podnikání. Na území Mikroregionu Šternbersko lze pozorovat výrazné ekonomické meziobecní disparity. Důležitým faktorem ekonomických rozdílů členských obcí mikroregionu je sousedství jižních obcí mikroregionu s krajským městem Olomouc. Z toho důvodu lze předpokládat, že obce situované mezi Olomoucí a Šternberkem budou ekonomicky vyspělejší než obce situované severně a východně od Šternberka.

7.1.1 Podnikání

Ekonomické disparity lze sledovat jak v množství ekonomických subjektů, tak i v oblastech jejich působení. V obcích v blízkosti Olomouce, pro které je typická suburbanizace, lze očekávat vyšší počet ekonomických subjektů. V Mikroregionu Šternbersko jsou zastoupeny všechny sektory národního hospodářství. V grafu níže (obrázek 8) lze vidět, že nejvíce registrovaných podniků je v terciálním sektoru, a to zejména v odvětví velkoobchodu a maloobchodu. Na základě dat ze statistického úřadu vyplývá, že na území Mikroregionu Šternbersko je téměř polovina registrovaných podniků již neaktivní. Právě v odvětví velkoobchodu a maloobchodu je z registrovaných podniků pouze 44 % aktivních. Nejvíce podniků se zjištěnou aktivitou se nachází v sekundárním sektoru, a to konkrétně v odvětví stavebnictví a průmysl celkem. Sekundární sektor je v mikroregionu realizován zejména strojírenstvím, stavebnictvím a zpracovatelským průmyslem.

Obrázek 8 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle veřejné databáze ČSÚ k 31. 12. 2020)

Počet ekonomických subjektů v obcích se odvíjí od počtu obyvatel, lokace a také od jejich statusu. Nejvíce podniků se zjištěnou aktivitou se nachází ve Šternberku, což je vzhledem ke statusu města a vyššímu počtu obyvatel předpokládaný výsledek. Poté následuje Štěpánov, Dolany, Bohuňovice a Bělkovice – Lašťany. Město Moravský Beroun se i přes svůj status města a vyššímu počtu obyvatel nachází až na pátém místě, což je zapříčiněno, především nízkou atraktivitou pro podnikání v severovýchodní části mikroregionu

Tabulka 4 Podnikatelské subjekty v Mikroregionu Šternbersko podle právní formy (vlastní zpracování dle veřejné databáze ČSÚ k 31. 12. 2020)

Právní forma	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Fyzické osoby	6 737	3 696
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	6 332	3 399
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	220	167
Zemědělství podnikatelé	149	114
Právní osoby	1 451	814
Obchodní společnosti	754	600
Akciové společnosti	32	28
Družstva	25	20
Celkem	8 188	4 510

V tabulce 4 lze vidět, že na území Mikroregionu Šternbersko aktivně podniká téměř čtyři tisíce fyzických osob. Z toho převážnou většinu tvoří fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona. Právnických osob se zjištěnou aktivitou k 31. 12. 2020 působilo na území Mikroregionu Šternbersko 814, z toho téměř tři čtvrtiny tvoří obchodní společnosti. Na území Mikroregionu Šternbersko působí vysoké procento živnostníků. Ve většině případech se jedná o drobné podnikatele. V Mikroregionu Šternbersko převažuje zastoupení malých podniků do padesáti zaměstnanců. Většina středních a velkých podniků se nachází na území města Šternberk. Největším zaměstnavatelem na území Mikroregionu Šternbersko je Psychiatrická léčebna Šternberk, která měla k 1. 1. 2022 celkem 522 zaměstnanců. (Interní data Psychiatrické léčebny Šternberk) Seznam velkých podniků nad 250 zaměstnanců působících v Mikroregionu Šternbersko je uveden v tabulce 5.

Tabulka 5 Největší zaměstnavatelé v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle vlastního průzkumu a dle Administrativního registru ekonomických subjektů, © 2022)

Název	Sídlo	Převažující činnost	Počet zaměstnanců
Psychiatrická léčebna Šternberk	Šternberk	Ústavní zdravotní péče	500 – 999
Nemocnice AGEL Šternberk	Šternberk	Zdravotní péče	250 – 499
EXCALIBUR ARMY, spol. s r.o.	Šternberk	Strojírenská výroba, obranný průmysl	250 – 499
GRANITOL, a.s,	Moravský Beroun	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů	250 – 499
Robertshaw s.r.o.	Šternberk	Výroba měřicích, zkušebních a navigačních přístrojů	250 – 499
Keestrack – CZ s.r.o.	Šternberk	Výroba strojů pro těžbu, dobývání a stavebnictví	250 – 499

7.1.2 Zemědělství

Rozdíl mezi severem a jihem Mikroregionu Šternbersko je v oblasti zemědělství znatelný. Pro jih území mikroregionu je typická spíše rostlinná výroba. Na území Mikroregionu Šternbersko je lokalizovaná řepařská zemědělská výrobní oblast, typ řepařsko-obilnářský, pro kterou jsou typické plodiny jako cukrová řepa, pšenice, ječmen, kukuřice, chmel a jetel. Pro severní obce mikroregionu je tradiční spíše pastvinový chov dobytka a živočišná výroba. Ornou půdu na jihu mikroregionu obhospodařuje v obcích často pouze jeden větší subjekt, zatímco na severu mikroregionu jsou podniky v oblasti zemědělství i lesnictví menší a jejich

portfolio aktivit širší. Podle veřejné databáze ČSÚ se ke dni 31. 12. 2020 nacházelo v členských obcích Mikroregionu Šternbersko celkem 149 registrovaných fyzických osob jako zemědělských podnikatelů, z toho 114 podnikatelů se zjištěnou aktivitou. Nejvíce zemědělských podnikatelů se nachází ve Šternberku, Moravském Berouně a ve Štěpánově. Ve Strukově a Štarnově se nenachází zemědělství podnikatelé. (Český statistický úřad, © 2020) Ornou půdu zde obhospodařují okolní obce. Příležitostí ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělců na území Mikroregionu Šternbersko by mohla být podpora síťování a podpora rozvoje marketingové komunikace.

7.1.3 Cestovní ruch

Svým mírně vlnitým terénem je území Mikroregionu Šternbersko atraktivní pro turisty zejména pro cykloturistiku, pěší turistiku nebo také rekreační zimní sporty. Díky rozmanité nabídce cyklostezek a cyklotras se mikroregion stává, zejména v letní sezóně, atraktivním místem pro cyklisty z celého Olomouckého kraje. Mikroregion dále nabízí dobré podmínky pro houbaření, rybaření a myslivost. Za centrum cestovního ruchu lze považovat město Šternberk, zejména díky kulturním památkám a nabídce aktivit k rekreaci i relaxaci. Dle evidence Mikroregionu Šternbersko se v mikroregionu nachází cca 25 aktivních ubytovacích zařízení. Ve Šternberku se nachází rekreační střediska, konkrétně v místních částech Dalov a Horní a Dolní Žleb. Vzhledem k rozmanitosti území Mikroregionu Šternbersko zde existuje potenciál ke zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím rozvoje cestovního ruchu. Povzbuzení cestovního ruchu by mohlo přinést finanční prostředky pro další rozvoj území. Je však důležité, aby rozvoj cestovního ruchu byl udržitelný a neprodukoval negativní externality, například ve vztahu k životnímu prostředí.

7.1.4 Neziskový sektor

V Mikroregionu Šternbersko působí rozmanité spektrum spolků a sdružení podporující sportovní aktivity, společenské činnosti a další volnočasové aktivity v různých oblastech zájmu. Na území Mikroregionu Šternbersko jsou nejvíce rozšířené sportovní kluby. Nejvíce sportovních klubů působí ve Šternberku a v obci Bohuňovice. V mikroregionu působí také celá řada spolků zaměřených na kulturní a společenskou činnost, dále také myslivecká sdružení, chovatelské a kynologické spolky a v neposlední řadě dobrovolné hasičské sbory. Obec Mutkov jako jediná nemá aktivní žádný spolek, a to především vzhledem k malé velikosti obce a nízkému počtu obyvatel. O veškerou kulturní činnost v této obci se stará obecní úřad. (vlastní průzkum v obcích)

7.2 Lidské zdroje

Konkurenceschopnost v oblasti lidských zdrojů ovlivňuje ekonomická aktivita obyvatelstva, vzdělanostní struktura obyvatelstva a nezaměstnanost. Proto budou následující kapitoly zaměřeny právě na tyto aspekty, které lze analyzovat dle dat z Českého statistického úřadu.

7.2.1 Ekonomická aktivita obyvatelstva

V tabulce níže (tabulka 6) lze vidět, že z pohledu ekonomické aktivity, ve srovnání s vyššími územními celky (okres, kraj, stát), je na tom Mikroregion Šternbersko jako celek lépe. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo (15–64 let) tvoří 63,6 % populace. Na dětskou populaci (0–14 let) připadá 16,9 % z celkové populace mikroregionu. Seniori (65 a více let) tvoří téměř pětinu populace (19,5 %). Index stáří dosahuje pro celý mikroregion hodnoty 121,1. Na každých sto dětí zde tedy žije 121 seniorů. O věkové struktuře obyvatelstva a predikci budoucího vývoje mnohé prozradí věková pyramida (viz obrázek 9), kde lze sledovat, že nejvyšší zastoupení mají skupiny mužů a žen v produktivním věku 40–44 a 45–49 let. Z důvodu stárnutí obyvatelstva se v budoucnu může očekávat v rámci celého mikroregionu vyšší počet ekonomicky neaktivního obyvatelstva v podobě seniorů.

Tabulka 6 Ekonomická aktivita obyvatelstva v Mikroregionu Šternbersko v porovnání s vyššími územními celky (vlastní zpracování dle dat ČSÚ k 31. 12. 2020)

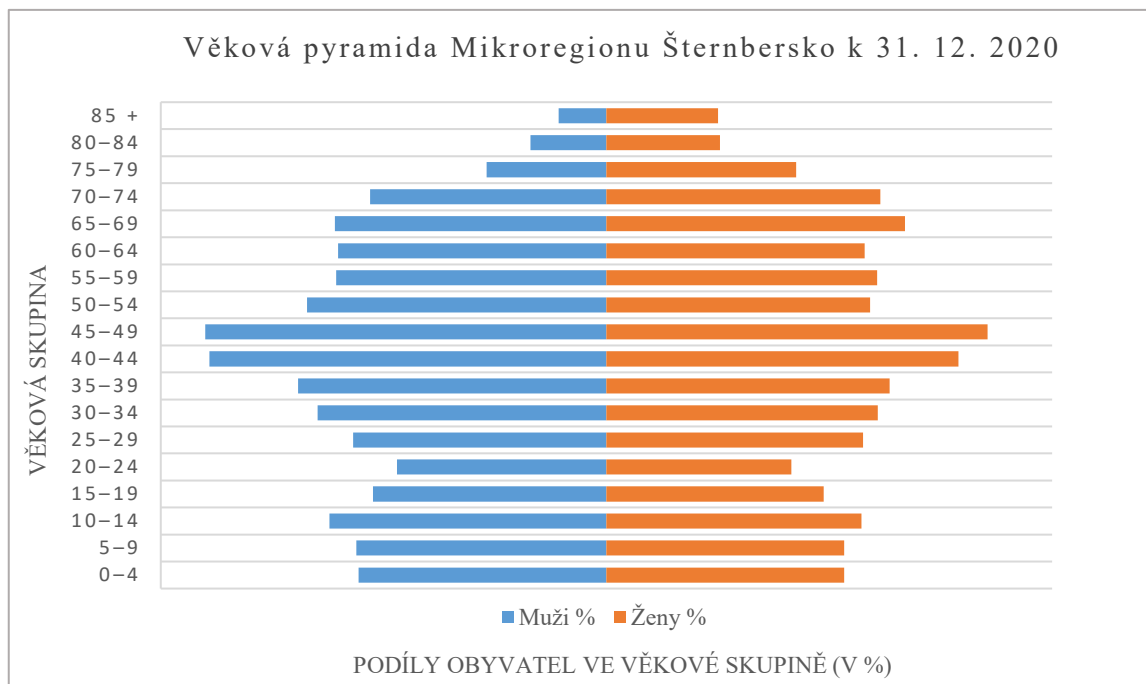
Charakteristiky v %		Mikroregion Šternbersko	Okres Olomouc	Olomoucký kraj	ČR
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	0–14	16,9	16,5	15,7	16,1
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	15–64	63,6	63,2	63,2	63,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	65+	19,5	20,3	21	20,2
Průměrný věk	Muži	41	41,0	41,6	41,1
	Ženy	42,8	44,0	44,6	44,0
	Celkem	41,8	42,5	43,1	42,6
Index stáří ¹		121,1	122,6	133,7	125,5
Index závislosti I ²		26,6	26,2	24,9	25,2
Index závislosti II ³		30,8	32,1	33,3	31,6
Index ekonomického zatížení ⁴		57,3	58,2	58,2	56,8

¹ Index stáří udává počet osob ve věku 65 let a více, který připadá na 100 dětí ve věku 0-14 let.

² Index závislosti I udává počet osob ve věku 0-14 let, který připadá na 100 osob ve věku 15-64 let.

³ Index závislosti II udává počet osob ve věku 65 let a více, který připadá na 100 osob ve věku 15-64 let.

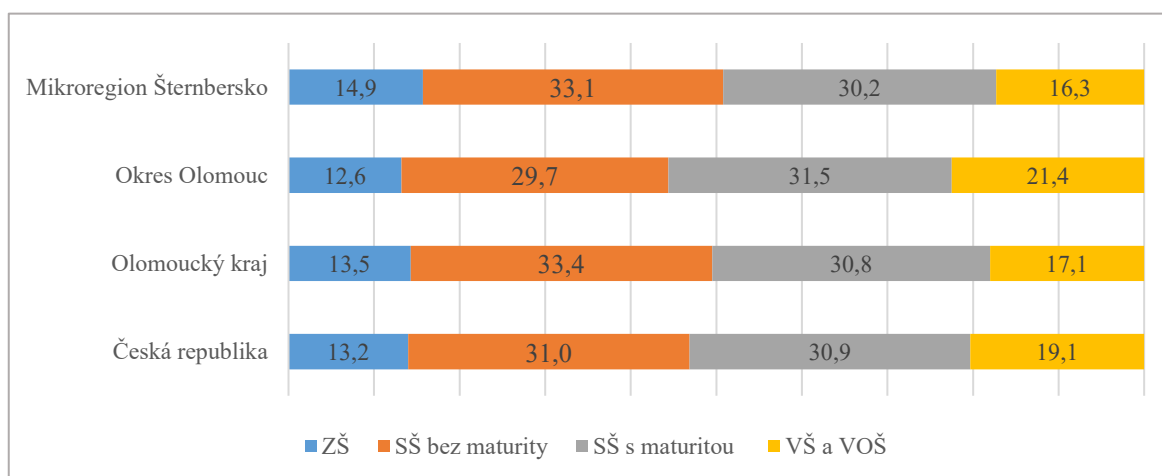
⁴ Index ekonomického zatížení udává počet osob ve věku 0-14 let a počet osob ve věku 65 let a více, který připadá na 100 osob ve věku 15-64 let.

Obrázek 9 Věková pyramida Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle dat ČSÚ k 31. 12. 2020)

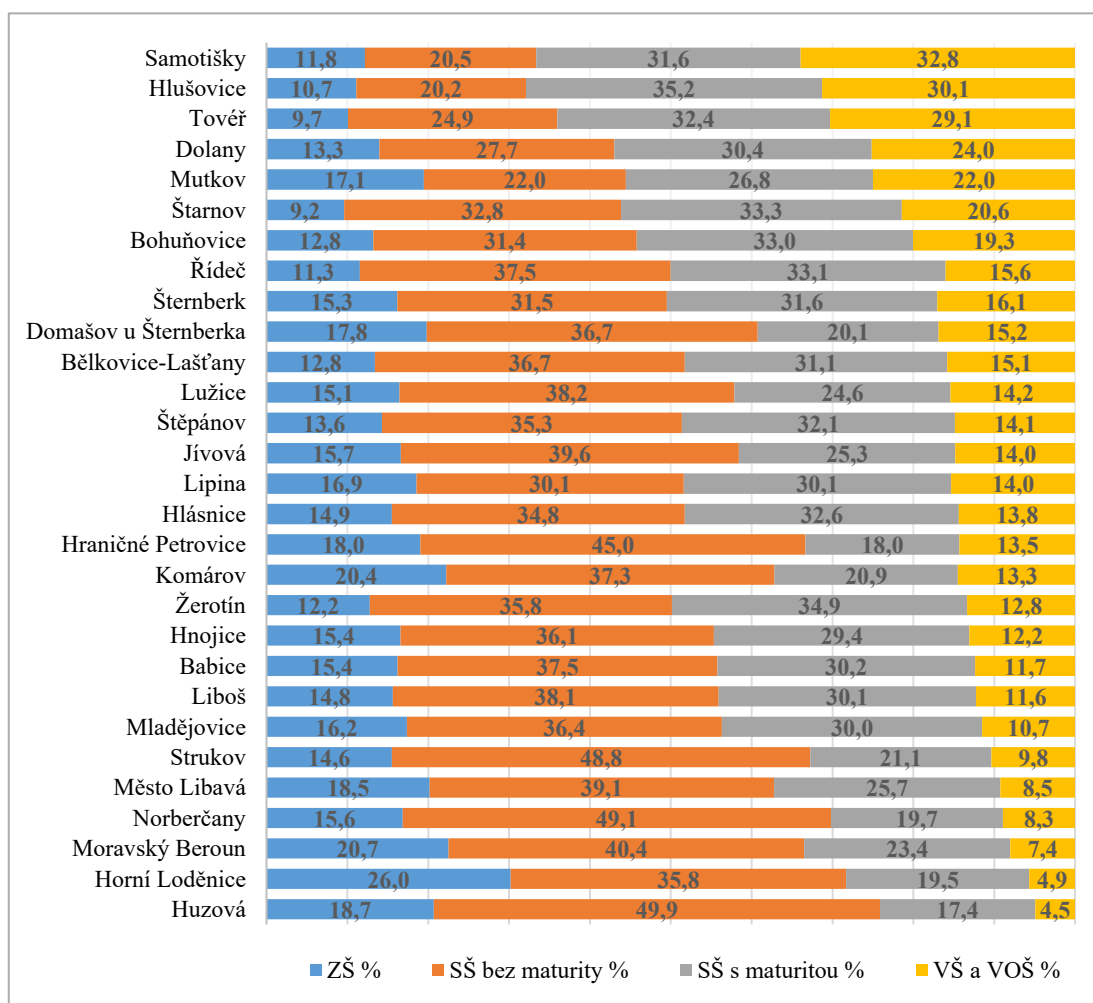
7.2.2 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Obrázek 10 zobrazuje strukturu vzdělanosti obyvatel Mikroregionu Šternbersko v porovnání s vyššími územními celky, kde lze vidět, že v porovnání s vyššími územními celky je Mikroregion Šternbersko z hlediska vzdělanosti podprůměrný. Dle SLDB 2021 má 14,9 % obyvatel starších 15 let pouze základní školu. 33,1 % obyvatel má střední školu bez maturity a 30,2 % střední školu s maturitou. Mikroregion Šternbersko má 16,3 % obyvatel s vyšším vzděláním, což je mírný podprůměr v rámci okresu Olomouc.

Obrázek 10 Vzdělanostní struktura Mikroregionu Šternbersko v porovnání s vyššími územními celky (vlastní zpracování dle dat ČSÚ ze SLDB 2021)

Jak lze vidět v následujícím grafu (obrázek 11), u struktury vzdělanosti obyvatel Mikroregionu Šternbersko lze pozorovat výrazné meziobecní disparity mezi členskými obcemi mikroregionu. Vyšší vzdělanost je v obcích v jižní části mikroregionu patřící pod ORP Olomouc. Naopak severně a východně vzdálené obce od Šternberka patřící pod ORP Šternberk mají méně vzdělané obyvatelstvo. Vyšší podíl obyvatel s dokončenou vysokou školou mají obce v blízkosti Olomouce než obce vzdálenější severně od Šternberka. Nejvyšší zastoupení vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva mají obce v dojezdové vzdálenosti 10 km od Olomouce. Jedná se o obce Samotišky (32,8 %), Hlušovice (30,1 %), Tověř (29,1 %) a Dolany (24,0 %). Naopak méně než 10 % vysokoškoláků má celkem 6 členských obcí – Strukov (9,8 %), Město Libavá (8,5 %), Norberčany (8,3 %), Moravský Beroun (7,4 %), Horní Loděnice (4,9 %) a Huzová (4,5 %). Nejvyšší zastoupení obyvatel s dokončenou maximálně základní školou je v obcích: Horní Loděnice (26 %), Moravský Beroun (20,7 %) a Komárov (20,4 %).

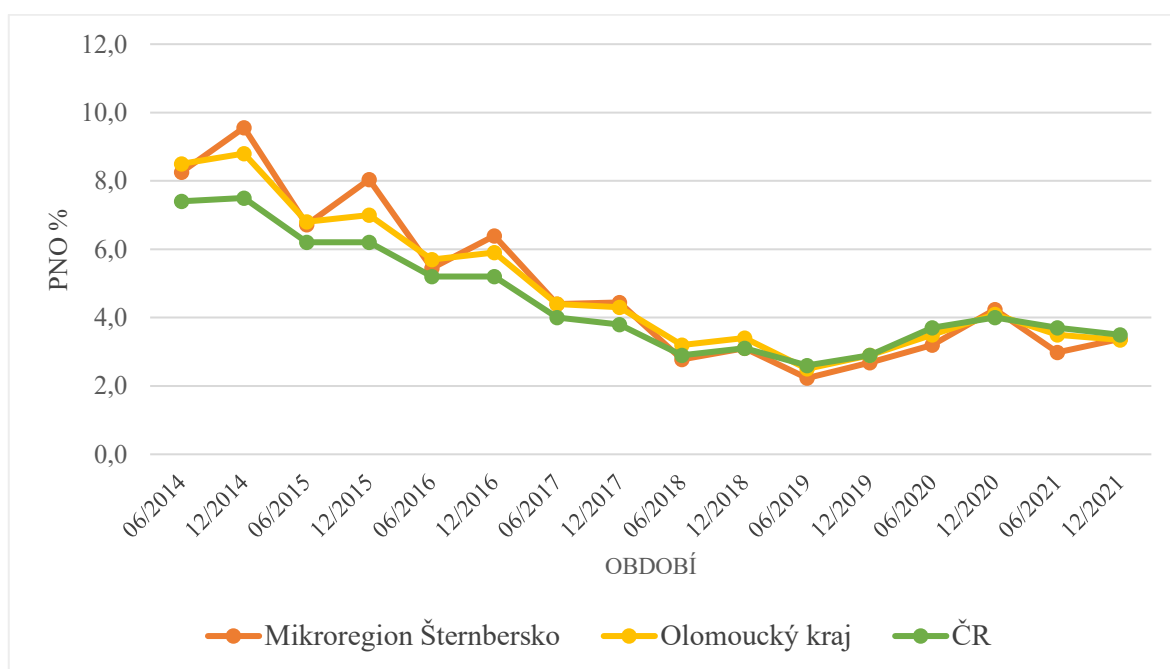
Obrázek 11 Struktura vzdělanosti obyvatel členských obcí Mikroregionu Šternbersko
(vlastní zpracování dle dat ČSÚ ze SLDB 2021)

7.2.3 Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti patří mezi ukazatele vyspělosti území a má významný vliv na jeho konkurenceschopnost. V posledních letech míra nezaměstnanosti v členských obcích Mikroregionu Šternbersko kopíruje vývojový trend v Olomouckém kraji i v celé České republice. V zimě se dá vždy očekávat vyšší míra nezaměstnanosti z důvodů sezónních výkyvů, neboť v létě je více osob zaměstnaných na sezónní práce.

V grafu níže (obrázek 12) lze vidět, že v červnu 2014 se celorepublikový průměr podílu nezaměstnanosti pohyboval kolem 7,4 %, ale v Mikroregionu Šternbersko přesahoval 8 %. Ke konci roku 2014 byl rozdíl mezi nezaměstnaností Mikroregionu Šternbersko a celé České republiky přes 2 %, neboť podíl nezaměstnaných osob v mikroregionu vzrostl na své maximum ve sledovaném období, a to na hodnotu 9,6 %. V červnu 2019 dosáhla míra nezaměstnanost minima ve všech sledovaných územních celcích - Mikroregion Šternbersko (2,2 %), Olomoucký kraj (2,5 %), Česká republika (2,6 %).

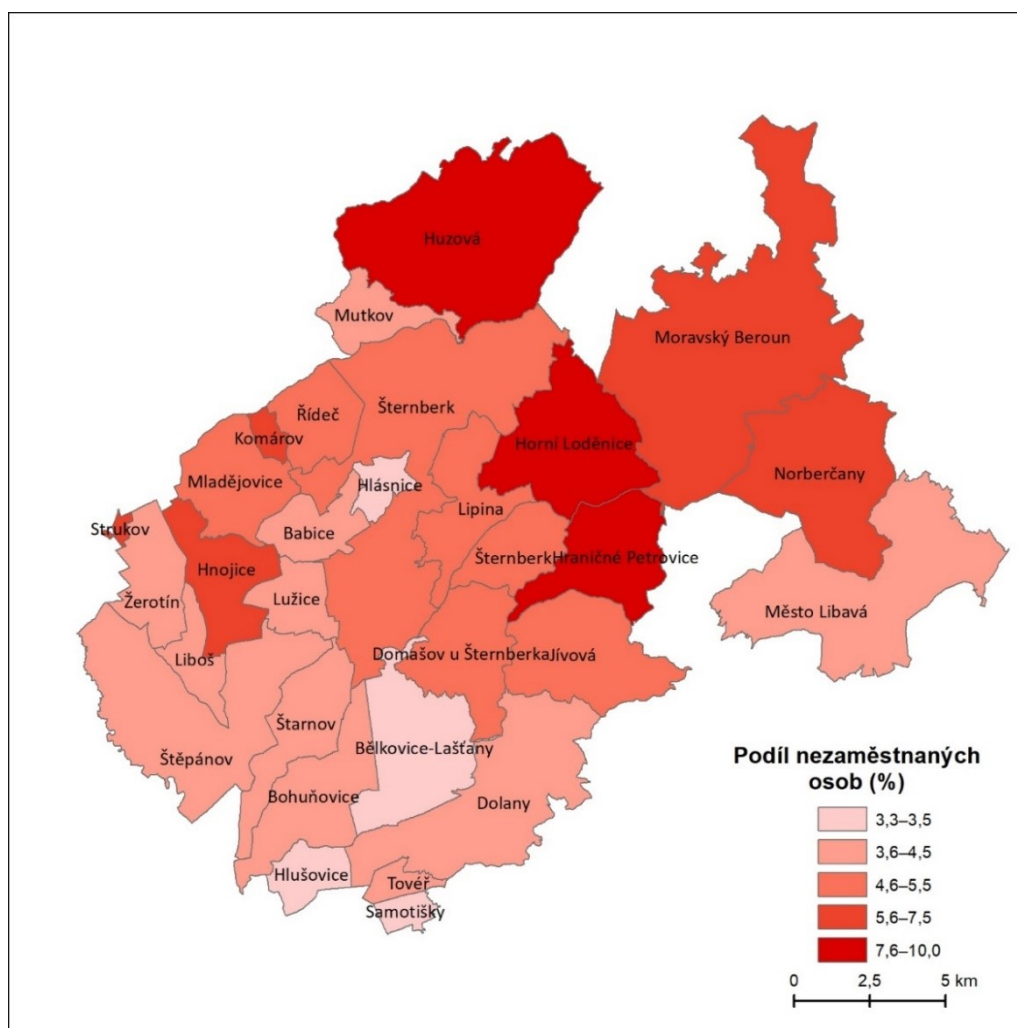
Z následujícího grafu vyplývá, že nezaměstnanost měla od roku 2014 klesající tendenci. V roce 2020 začala nezaměstnanost pozvolna narůstat především v důsledku pandemie Covid-19. Nicméně i přes přetrvávající ekonomickou krizi, v roce 2021 nedošlo v Mikroregionu Šternbersko a ani v ostatních sledovaných územních celcích k výraznému zvýšení nezaměstnanosti.

Obrázek 12 Vývojová tendence nezaměstnanosti v Mikroregionu Šternbersko v období 6/2014–12/2021 (vlastní zpracování dle průběžných statistik ČSÚ)

Celý Mikroregion Šternbersko měl za sledované období 06/2014–12/2021 průměrnou míru nezaměstnanosti 4,9 %, což je shodná hodnota, jakou měl Olomoucký kraj. Celorepublikový průměr byl v tomto období 4,5 %. Absolutně nejvyšší nezaměstnanost (17,9 %) byla v prosinci 2015 v Hraničných Petrovicích. Nejnižší, nulová, nezaměstnanost byla zaznamenána v červnu 2019 v Hlásnici a Řídeči a v prosinci 2019 v Babicích.

Mapa níže (obrázek 13) ilustruje průměrnou nezaměstnanost Mikroregionu Šternbersko ve sledovaném období 6/2014–12/2021. U této statistiky, podobně jako u analýzy vzdělanosti mikroregionu, lze sledovat lepší podmínky v jižních obcích v blízkosti Olomouce. Obce s nejnižší průměrnou zaměstnaností v letech 2014–2021 jsou: Hlušovice (3,1 %), Hlásnice (3,2 %), Samotišky (3,3 %), Bělkovice-Lašťany (3,3 %) a Štarnov (3,4 %). Naopak nejhůře na tom byly obce: Hraničné Petrovice (9,4 %), Horní Loděnice (7,9 %), Huzová (7,3 %), Moravský Beroun (6,6 %) a Komárov (6,6) %. (Český statistický úřad, © 2014 – 2021)

Obrázek 13 Průměrná míra nezaměstnanosti v Mikroregionu Šternbersko v období 06/2014–12/2021 (interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko)

7.3 Občanská vybavenost

Kvalitu života v regionech významně ovlivňuje jejich vybavenost. Obce situované v severní a východní části mikroregionu disponují nižší úrovní občanské vybavenosti i přesto, že jsou více odkázány na lokální vybavenost. U měst Šternberk, Štěpánov a v obcích situovaných v příměstském venkově, zejména na jihu mikroregionu, lze sledovat vyšší stupeň občanské vybavenosti a s tím související vyšší úroveň kvality života. V posledních letech se v obcích sleduje nárůst vybavenosti zejména sportovní infrastrukturou. Na vzestupu je také rozvoj kulturní infrastruktury. V následujících podkapitolách jsou analyzovány faktory občanské vybavenosti v členských obcích Mikroregionu Šternbersko, které významně ovlivňují konkurenceschopnost daného území.

7.3.1 Školství a vzdělávání

Na území Mikroregionu Šternbersko se nachází mateřské, základní, základní umělecké a střední školy. Mateřskou školu má více než tři čtvrtiny členských obcí Mikroregionu Šternbersko, což je vzhledem k problému přeplněnosti školek v Olomouckém kraji poměrně slušný výsledek. Z toho 14 obcí má na svém území i základní školu (Babice, Bělkovice – Lašťany, Bohuňovice, Dolany, Huzová, Jívová, Město Libavá, Mladějovice, Moravský Beroun, Samotišky, Štarnov, Šternberk, Štěpánov a Žerotín). Ve městě Šternberk jsou mateřské i základní školy tři. V některých obcích se jedná pouze o první stupeň základního vzdělávání, a to konkrétně v obci Babice, Bělkovice – Lašťany, Huzová, Jívová Mladějovice, Samotišky a Štarnov. Přesto, že se obce potýkají s přeplněností školek, tak se občas stává, že kapacita základních škol není naplněna. Problém malotřídek je především v menších obcích. V některých případech jsou jednotlivé třídy různých ročníků spojovány, což může způsobovat disparity mezi žáky v rámci jedné třídy. (vlastní průzkum v obcích)

V Mikroregionu Šternbersko jsou dvě střední školy, obě ve městě Šternberk. Zřizovatelem je Olomoucký kraj. Konkrétně se jedná o Gymnázium Šternberk, které nabízí osmileté studium a čtyřleté studium se všeobecným zaměřením nebo zaměřením na cizí jazyky. Druhou střední školou je Střední odborná škola lesnická a strojírenská Šternberk, která vznikla v roce 2005 sloučením dvou šternberských učilišť, a sice Středního odborného učiliště strojírenského a Středního odborného učiliště lesnického. (Mikroregion Šternbersko, © 2020, s. 68) Ve Šternberku, Štěpánově, Dolanech a Moravském Berouně se nachází základní umělecké školy nabízející hudební a výtvarné obory. Ve městě Šternberk se také

nachází Dům dětí a mládeže, který nabízí celou řadu vzdělávacích a tvůrčích činností pro děti a mládež. (vlastní průzkum v obcích)

V obcích patřících do ORP Olomouc lze sledovat vysokou intenzitu dojížděky do mateřských a základních škol v Olomouci. Na střední a vysoké školy dojíždí studenti dle oboru svého zaměření. Nejčastěji je to Olomouc, která nabízí široké spektrum středoškolského i univerzitního vzdělávání. Školy mohou čerpat dotace na zkvalitnění vzdělávací infrastruktury a zvýšení odborné kvalifikace vyučujících. Proto by členské obce Mikroregionu Šternbersko měly využívat dotační příležitosti v co nejvyšším rozsahu a podpořit tak rozvoj a kvalitu vzdělávání v mikroregionu. (vlastní průzkum v obcích)

7.3.2 Zdravotnictví

Zdravotnictví v Mikroregionu Šternbersko je vzhledem k přítomnosti Nemocnice Šternberk, Psychiatrické léčebny ve Šternberku, Odborného léčebného ústavu v Moravském Berouně a několika soukromých lékařských praxí v členských obcích mikroregionu na poměrně dobré úrovni. Ve městě Šternberk se nachází Nemocnice AGEL Šternberk, která nabízí široké spektrum ambulantní i lůžkové péče. Konkurenceschopnost v oblasti zdravotnictví v Mikroregionu Šternbersko i celého Olomouckého kraje zvyšuje existence Psychiatrické léčebny ve Šternberku. Psychiatrická léčebna Šternberk je státní rozpočtovou organizací, jejímž posláním je poskytování zdravotní péče osobám stíženým duševními poruchami, u nichž je třeba specializované péče ústavní i ambulantní. (Mikroregion Šternbersko, © 2020, s. 70-71)

V Mikroregionu Šternbersko lze v některých členských obcích využít v průběhu roku také služeb lékařů v jejich soukromých praxích. Soukromé lékařské praxe jsou provozovány v obcích Bohuňovice, Dolany, Hnojice, Jívová, Město Libavá, Moravský Beroun, Samotišky, Šternberk, Štěpánov a Žerotín. V Mikroregionu Šternbersko se nachází celkem 9 lékáren. Ve Šternberku jsou 3 lékárny BENU, 1 x lékárna Dr. MAX, nemocniční lékárna AGEL a lékárna U Nemocnice. Další lékárny jsou v Moravském Berouně, Štěpánově a Bohuňovicích. (vlastní průzkum v obcích)

7.3.3 Sociální služby

Poskytovatelé sociálních služeb se v Mikroregionu Šternbersko koncentrují nejvíce ve městě Šternberk, kde se nachází také domov Vincentinum pro zdravotně postižené. V obcích, ve kterých nemají vlastní sociální služby, mají občané možnost využít domácí zdravotní péči a terénní pečovatelskou službu v domácnostech klientů, kterou zajišťují Charita Šternberk,

Charita Olomouc a Pečovatelská služba města Moravský Beroun. V Mikroregionu Šternbersko se nachází několik domovů pro seniory. Přesto se však v posledních letech stává problémem vytiženost a nedostatečná kapacita těchto zařízení. Důvodem je především stárnoucí obyvatelstvo v členských obcích mikroregionu i okolních obcí, ale také zvýšené náklady na bydlení. Dům sociálních služeb pro seniory a handicapované se nachází v Hlušovicích a Komárově. V obci Dolany je dům pro seniory bez zdravotní péče. (vlastní průzkum v obcích)

Rozvoj konkurenceschopnosti v Mikroregionu Šternbersko by mohlo podpořit rozšíření kapacity již existujících domovů pro seniory nebo výstavba nových, například v některých chátrajících lokalitách, které lze považovat za brownfieldy. Nejrozsáhlejším brownfieldem na území Mikroregionu Šternbersko je areál bývalé likérky Seliko v Dolanech. Právě v tomto areálu by bylo vhodné v budoucnu vybudovat nový domov pro seniory nebo obecní byty finančně dostupné nejen pro seniory, ale i mladé rodiny. Vhodným místem pro výstavbu domova pro seniory je rovněž obec Bohuňovice, která již výstavbu plánuje. (vlastní průzkum v obcích)

7.3.4 Kultura

Kulturní památky

V Mikroregionu Šternbersko se nachází celkově téměř 500 kulturních památek. (Interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko). Centrem kulturní infrastruktury je město Šternberk, kde se nachází hrad Šternberk, který byl v roce 2001 prohlášen národní kulturní památkou. Historická část města Šternberk byla v roce 1992 vyhlášena Ministerstvem kultury jako městská památková zóna, jejíž území zaujímá rozlohu přibližně 78 ha, 25 ulic a žije zde okolo 1 200 obyvatel. V roce 2008 získalo město Šternberk titul Historické město roku. (Mikroregion Šternbersko, © 2020, s. 79) V ostatních členských obcích se jedná převážně o kulturní památky místního významu.

Kulturní akce

Členské obce Mikroregionu Šternbersko jsou v oblasti pořádání kulturních akcí aktivní. Na rozvoji kultury se kromě obcí podílí řada spolků a osobností. Kulturní akce s nadregionálním dosahem se konají především ve Šternberku. Nejznámější je sportovní událost Ecce Homo. Jedná se o závody automobilů s evropským dosahem. Doprovodným programem těchto závodů je kulturní dění na šternberském náměstí s názvem Město v pohybu. Další akcí s nadregionálním dosahem je rockový festival Šternberský kopec, kde

vystupují přední čeští i zahraniční umělci. (Mikroregion Šternbersko, © 2020, s. 78)
V ostatních členských obcích mikroregionu se konají především kulturní akce místního významu, které často v obcích pořádají místní sdružení a spolky.

Kulturní zařízení

Většina obcí Mikroregionu Šternbersko je vybavená aspoň nějakým typem kulturního zařízení. V obci Bohuňovice se nachází i malé kino. Přibližně dvě třetiny obcí mají na svém území kulturní dům, kde se konají kulturní akce. Několik obcí však žádný kulturní dům nemá, nebo má pouze sokolovnu ve špatném stavu. Obce by mohly podpořit rozvoj kulturní infrastruktury prostřednictvím dotací na rekonstrukci kulturních zařízení. (vlastní průzkum v obcích)

7.3.5 Sport a volnočasové aktivity

Sportovní infrastruktura v Mikroregionu Šternbersko je na poměrně dobré úrovni. Všechny obce mají na svém území aspoň nějakou možnost sportovního využití. Vybavenost sportovní infrastrukturou se odvíjí od velikosti obce. Většina významných sportovišť se nachází na území města Šternberk, kde se rovněž nachází zimní stadion, venkovní koupaliště a nově postavený krytý bazén. Vysokou koncentraci sportovišť s meziobecním dosahem má také obec Dolany, kde se mimo jiné nachází například Golf resort Olomouc, multifunkční sportovní areál či tenisový resort s hotelem, sportovním zázemím a wellness. Další obcí s širokou nabídkou sportovní infrastruktury je obec Bohuňovice, kde se nachází například Centrum zdraví s krytým bazénem, posilovnou a saunou. (vlastní průzkum v obcích)

Mikroregion Šternbersko zpracoval pro obec Babice, Jívová, Štarnov a Žerotín plány rozvoje sportu v souladu s Konceptí rozvoje tělovýchovy a sportu v Olomouckém kraji a také s celostátní Konceptí podpory sportu 2016 – 2025. (Interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko) Rozvoj sportovní infrastruktury je v posledních letech v Mikroregionu Šternbersko na vzestupu. Zejména menší obce vyhledávají pro rozvoj sportovní infrastruktury i další finanční zdroje mimo vlastní rozpočet. Mnoho obcí efektivně využívá dotační příležitosti na výstavbu či rekonstrukci sportovních areálů v obci nebo také na rekonstrukci a vybavení školních tělocvičen a sportovních areálů škol. (vlastní průzkum v obcích)

7.3.6 Evidence brownfieldů

V Mikroregionu Šternbersko se nachází několik nevyužívaných a chátrajících objektů, které by bylo vhodné využít k podpoře rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu. Tyto nevyužívané objekty by bylo možné využít především k rozvoji občanské vybavenosti. Další možností využití je zpřístupnění brownfieldů podnikatelským subjektům a investorům, aby se podpořil rozvoj podnikání v mikroregionu a zároveň vznikly nové pracovní místa, díky kterým se zvýší zaměstnanost. Žádný z těchto objektů není dosud oficiálně evidovaný jako brownfield v Národní databázi brownfieldů CzechInvest. Pokud by se obce rozhodly čerpat dotace na znovuvyužití těchto objektů, je nutné objekty oficiálně evidovat v Národní databázi brownfieldů. Seznam brownfieldů ve vlastnictví členských obcí Mikroregionu Šternbersko je uveden v následující tabulce (tabulka 7).

Tabulka 7 Brownfieldy ve vlastnictví členských obcí Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název obce	Specifikace	Odhad užitné plochy v m ²	Možnosti využití
Bohuňovice	Bývalá administrativní budova	400	skladové prostory
Dolany	Areál bývalé likérky Seliko	21 996	bydlení, služby, domov pro seniory, nerušící výroba
Hlásnice	Prostor bývalé prodejny potravin	90	prodejna, malá restaurace
Huzová	Budova bývalé MŠ	1 044	domov pro seniory
Huzová	Fara	340	společenské a kulturní centrum
Město Libavá	Bývalá stáj (statek, zemědělská usedlost)	1 313	zemědělská činnost, skladovací prostor
Město Libavá	Skład (bývala malá továrna)	706	řemeslné, průmyslové využití, sklady
Město Libavá	Skład, budova bez sítí	110	skladovací prostory, drobná podnikatelská činnost
Město Libavá	Pila, budova bývalé pily	1 085	prostory k zemědělským účelům, stáje pro dobytek
Mutkov	Prostory bývalé hospody	100	pohostinství
Samotíšky	Areál "Cihelna"	17 000	sportoviště, zeleň
Štěpánov	Nákupní středisko	200	drobná řemeslná výroba, sklad

7.4 Dopravní a technická infrastruktura

Dopravní a technická infrastruktura patří mezi základní faktory ovlivňující regionální konkurenceschopnost Mikroregionu Šternbersko. Vybavenost kvalitní technickou

a dopravní infrastrukturou zvyšuje kvalitu života obyvatel a zvyšuje atraktivitu území pro podnikatelské aktivity.

7.4.1 Dopravní infrastruktura

Na území Mikroregionu Šternbersko se nenachází žádné dálnice ani rychlostní silnice. Část území mikroregionu se nachází na rozvojové ose nadregionálního významu Olomouc – Šternberk – Krnov – Polsko. Osu tohoto koridoru tvoří silnice I. třídy I/46. Silnice II. třídy směřují radiálně ze Šternberka do dalších částí území. Mikroregion disponuje rozvinutou sítí komunikací III. třídy, které propojují partikulární obce mezi sebou. (Interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko)

Technický stav komunikací

Silniční doprava v Mikroregionu Šternbersko se vyznačuje vysokou hustotou silniční sítě. Na druhou stranu relativně vysoká hustota silniční sítě je kompenzována výrazně zaostávající kvalitou silniční sítě, nedostatkem rychlostních silnic nebo špatnou kvalitou technického stavu. Na stavu povrchu vozovek, plynulosti a bezpečnosti provozu se podepisuje intenzita dopravy, ale také neodpovídající údržba a nedostatečná oprava špatného stavu vozovek. (MAS Šternbersko, © 2021, s. 10) Problémem je také nedodržování povolené rychlosti. Proto je potřeba na území mikroregionu podpořit především investice do místních komunikací v podobě rekonstrukce, ale také výstavby chodníků a cyklostezek a rozšíření a obnovení veřejného osvětlení. Nedostatek chodníků je zejména v menších obcích podél místních komunikací a u autobusových zastávek.

Dopravní zátěž mikroregionu

Území Mikroregionu Šternbersko je poměrně frekventované. Především úsek mezi Šternberkem a Olomoucí, který také ovlivňuje další obce. Zejména obce patřící do ORP Olomouc, a to Bohuňovice, Štěpánov, Liboš, Hlušovice, Bělkovice – Lašťany, Dolany, Tověř a Samotíšky, ale také například obec Štarnov. Dopravní zátěž v Mikroregionu Šternbersko zvyšuje absence rychlostních silnic. Řešením by mohla být plánovaná čtyřproudová silnice, místo současné dvouproudové silnice mezi Olomoucí a Šternberkem, která by navazovala na plánovanou východní tangentu Olomouce a také na plánovaný jihovýchodní obchvat Šternberka. Obchvat Šternberka by mohl odlehčit vytíženosti silnice I/46. Vozidla směřující z Olomouce dále na sever by se vyhnula provozu ve městě Šternberk. (MAS Šternbersko, © 2021, s. 10)

Dopravní obslužnost

Autobusová obslužnost na úrovni veřejné linkové dopravy v Mikroregionu Šternbersko je zajištěna prostřednictvím dopravce, který je vybírán na základě veřejné soutěže vyhlašované Olomouckým krajem. Spoje městské hromadné dopravy se nachází pouze v obci Samotišky, kde zajíždí autobusová doprava Dopravního podniku města Olomouce. Zajištění městské hromadné dopravy v jiných částech Mikroregionu Šternbersko by bylo z ekonomického hlediska nevýhodné. Nejvíce problematická území z hlediska dopravní obslužnosti jsou v okrajové části mikroregionu a to především z důvodu nedostatečného počtu spojů, zejména ve večerních hodinách a o víkendech. (vlastní průzkum v obcích)

Železniční dopravu na území Mikroregionu Šternbersko zajišťuje Správa železnic, která je vlastníkem a provozovatelem těchto tratí. Na území Mikroregionu Šternbersko se nachází tři železniční tratě s obsluhou spojů v IDSOK.

- Jednokolejná elektrifikovaná trať č. 290 ve směru Olomouc – Šternberk – Uničov – Šumperk, která prochází městem Šternberk a obcemi Mladějovice, Babice, Štarnov, Bohuňovice a Hlušovice a patří do kategorie celostátních drah. V roce 2021 byla dokončena elektrifikace železniční tratě v úseku Olomouc – Uničov.
- Jednokolejná neelektrifikovaná trať č. 310 ve směru Olomouc – Krnov – Opava, která prochází Moravským Berounem.
- Dvoukolejná elektrifikovaná trať č. 270 Olomouc – Štěpánov - úsek odbočné větve II. tranzitního železničního koridoru (MAS Šternbersko, © 2021, s. 12)

Cyklostezky a cyklotrasy

Cyklostezky a cyklotrasy na území Mikroregionu Šternbersko plní dopravní funkci, ale také zajišťují bezpečné spojení okolních obcí pro výlety na kole či in-line bruslích po regionu. Většina stávajících cyklostezek na území mikroregionu byla vybudována z iniciativy obcí ve spolupráci s mikroregionem. Realizace cyklostezek vzhledem k jejich finanční náročnosti závisí na získání odpovídajících dotačních zdrojů na jejich výstavbu. Obce jsou schopné pokrýt náklady související s přípravou projektové dokumentace a s inženýrskými činnostmi, ale na pokrytí nákladů na investiční výstavbu finanční prostředky z rozpočtů obcí již nebývají dostačující. Nejvýznamnější cyklostezkou na území mikroregionu je Cyklostezka Hvězdná: Olomouc – Šternberk. Jedná se o 14 km dlouhou cyklostezku spojující Šternberk s krajským městem Olomouc, podél železniční tratě č. 290 přes obce Štarnov, Bohuňovice a Hlušovice. (Mikroregion Šternbersko, © 2020, s. 54)

7.4.2 Technická infrastruktura

V Mikroregionu Šternbersko se nachází 29 obcí s rozdílnou úrovní technické infrastruktury. Kvalita technické infrastruktury významně ovlivňuje kvalitu života obyvatel mikroregionu. V členských obcích Mikroregionu Šternbersko lze sledovat v posledních letech rozsáhlé investice do technické infrastruktury. Zejména do výstavby a dobudování kanalizací, přípojek vodovodů a v neposlední řadě do oblasti odpadového hospodářství, které dynamicky ovlivňuje konkurenceschopnost obcí a celého mikroregionu. Následující tabulka (tabulka 8) uvádí vybavenost obcí základní technickou infrastrukturou.

Tabulka 8 Vybavenost technickou infrastrukturou v obcích Mikroregionu Šternbersko
(vlastní zpracování dle evidence obcí)

OBEC	VODOVOD	KANALIZACE	ČOV	PLYNOFIKACE
Babice	Ano	Ano	Ne	Ano
Bělkovice – Lašt'any	Ano	Ano	Ano	Ano
Bohuňovice	Ano	Ano	Ano	Ano
Dolany	Ano	Ano	Ano	Ano
Domašov u Šternberka	Ano	Ano	Ano	Ne
Hlásnice	Ano	Ano	Ne	Ano
Hlušovice	Ano	Ano	Ano	Ano
Hnojice	Ano	Ano	Ne	Ano
Horní loděnice	Ano	Ne	Ne	Ne
Hraničné Petrovice	Ano	Ne	Ne	Ne
Huzová	Ano	Ano	Ano	Ne
Jívová	Ano	Ano	Ano	Ne
Komárov	Ano	Ano	Ano	Ano
Liboš	Ano	Ano	Ano	Ano
Lipina	Ano	Ne	Ne	Ne
Lužice	Ano	Ano	Ne	Ano
Město Libavá	Ano	Ano	Ano	Ne
Mladějovice	Ano	Ano	Ano	Ano
Moravský Beroun	Ano	Ano	Ano	Ano
Mutkov	Ne	Ano	Ano	Ne
Norberčany	Ano	Ne	Ne	Ne
Řídeč	Ano	Ano	Ano	Ne
Samotíšky	Ano	Ne	Ano	Ano
Strukov	Ano	Ano	Ano	Ano
Štarnov	Ano	Ano	Ano	Ano
Šternberk	Ano	Ano	Ano	Ano
Štěpánov	Ano	Ano	Ano	Ano
Tověř	Ano	Ano	Ano	Ano
Žerotín	Ano	Ano	Ne	Ano

Zásobování pitnou vodou

Jak lze vidět z výše uvedené tabulky (tabulka 8), většina členských obcí Mikroregionu Šternbersko disponuje vodovodem. Vodovod není vybudován pouze v obci Mutkov, která je obcí s nejnižším počtem obyvatel na území mikroregionu i v celém Olomouckém kraji. Rozpočet obce v současnosti neumožňuje investice do technické infrastruktury, jednotlivé domácnosti jsou v této obci zásobovány vodou přímo z vlastních studní. V ostatních obcích je většina obyvatel napojena na veřejné vodovody. Pouze malá část obyvatel je závislá na individuálním zásobování vodou jen pomocí studní. V převážné míře je zásobování vodou v členských obcích Mikroregionu Šternbersko vyhovující. Některé vodovody jsou však ve špatném technickém stavu a vyžadují rekonstrukci. (vlastní průzkum v obcích)

Kanalizace a čističky odpadních vod

Na území Mikroregionu Šternbersko mají téměř dvě třetiny obcí vybudovanou kanalizaci. V několika případech však kanalizace není ve vyhovujícím stavu nebo se nachází pouze v některých částech obce. Některé obce mají pouze dešťovou kanalizaci, nikoliv však splaškovou. Většina obcí disponuje čističkou odpadních vod nebo je napojena na čističku odpadních vod z vedlejších obcí. Kanalizace a ČOV zcela chybí v obcích Hraničné Petrovice, Lipina a Norberčany. Obec Samotišky v současné době připravuje vybudování kanalizace. (vlastní průzkum v obcích)

Zásobování plynem

Téměř třetina obcí není plynofikována nebo disponuje plynovodem pouze v některých částech obce. Vybudování plynovodu v řídké obydlených lokalitách by bylo ekonomicky nevýhodné.

Zásobování elektrickou energií

Celé území Mikroregionu Šternbersko je zásobováno elektrickou energií na dostatečné úrovni. Výpadky elektrické energie nastávají pouze ve výjimečných případech způsobenými především klimatickými podmínkami. (vlastní průzkum v obcích)

Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení se nachází ve všech obcích Mikroregionu Šternbersko, v některých již v horším stavu. Lze předpokládat jejich postupnou přeměnu na úspornější světelné zdroje, na které lze obce mohou využít dotační příležitosti.

Internet a telekomunikační sítě

Všechny členské obce Mikroregionu Šternbersko mají přístup k internetovému připojení a k telekomunikačním sítím. V některých lokalitách však pokrytí není dostatečné. Kvalita internetového připojení a telekomunikačních sítí je nižší především v menších obcích v severovýchodní části mikroregionu. V některých lokalitách je internet vedený po pevné lince často pomalý a zcela neodpovídá současným standardům. Dle průzkumu Olomouckého kraje k pokrytí mobilního signálu a mobilních dat v území Olomouckého kraje byly na území mikroregionu shledány oblasti se slabým pokrytím mobilního signálu a mobilních dat, a to v Dolanech v části Nové sady, v Domašově u Šternberka, v Hlásnicích, v Hraničných Petrovicích, v Jívové, v Mutkově, v Norberčanech a také ve Šternberku - v místních částech Dalov, Dolní Žleb, Horní Žleb a Chabičov. (Interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko) Přístup k vysokorychlostním sítím informační a komunikační technologie je považován za klíčový faktor regionální konkurenceschopnosti, proto by se měl v obcích s nedostatečným pokrytím podpořit rozvoj převaděčů k pokrytí telefonním mobilním signálem a rozvod optických kabelů.

Odpadové hospodářství

Odpadové hospodářství představuje jednu z aktuálně řešených problematik v Mikroregionu Šternbersko, v souvislosti s přísnějšími legislativními pravidly v rámci nového zákona o odpadech, nadměrnou produkcí směsného komunálního odpadu, nízkou mírou recyklace, vzniku černých skládek a s tím souvisejícími rostoucími náklady pro obce. V roce 2021 založilo 20 členských obcí Mikroregionu Šternbersko svazek odpadového hospodářství za účelem zajistit společnými silami nakládání s odpady na území členských obcí svazku. Členy Odpadového hospodářství svazku obcí Šternbersko s.r.o. je většina členských obcí mikroregionu s výjimkou obcí Bělkovice – Lašťany, Horní Loděnice, Liboš, Mladějovice, Norberčany, Strukov, Šternberk, Štěpánov a Žerotín.

Mikroregion Šternbersko získal v roce 2019 dotaci z Operačního programu životní prostředí na nákup nádob na tříděný odpad. Většina obcí, které se do projektu zapojily, postupně zavádí systém sběru a svozu odpadů door-to-door. Do projektu se zapojily všechny členské obce mikroregionu kromě obce Tověř. Některé obce však nezavádí door-to-door, ale pouze obdržely nádoby na tříděný odpad na sběrná hnízda a k bytovým domům. Nádoby na tříděný odpad však nebyly poskytnuty do všech domácností v mikroregionu, a to například z důvodu nezájmu některých obcí o zapojení se do systému, a v obcích, které se do systému zapojily, z důvodu nezájmu některých obyvatel podílet se na třídění odpadů v obci. Proto by bylo

vhodné v novém dotačním období získat finanční podporu na zajištění nádob na plast, papír a bioodpad pro obce, které dosud systém door-to-door nezavedly a doplnit nádoby do domácností v obcích, ve kterých jich nebylo dostatek pro všechny domácnosti.

Objemné a nebezpečné odpady mohou obyvatelé odevzdávat buď na sběrných dvorech, (Bohuňovice, Bělkovice-Lašťany, Štěpánov) nebo na sběrná místa (Moravský Beroun) či při pravidelných mobilních svozech, které obce organizují. Obce, které nemají sběrný dvůr ani sběrné místo se potýkají s problémem, že se v nádobách na směsný komunální odpad často vyskytuje nebezpečný odpad a vznikají černé skládky. Tím dochází k znečištění životního prostředí a obcím rostou náklady na odstraňování odpadu. Tento problém postihuje zejména jižní část mikroregionu v obcích s vyšším počtem obyvatel, které nemají sběrný dvůr ani sběrné místo.

Členské obce Odpadového hospodářství svazku obcí Šternbersko s.r.o. nově zavedly v obcích sběr a svoz oleje a tuků. Dále také rozšířily množství kontejnerů na drobné kovy a textil. V současné době se plánuje rozšíření zpětného odběru elektrozařízení. Tato společná řešení OHSO Šternbersko vedou ke spolupráci členských obcí Mikroregionu Šternbersko a k zajištění udržitelného systému nakládání s odpady, jenž zvyšuje konkurenceschopnost obcí. Proto by bylo vhodné iniciovat zapojení i dalších obcí mikroregionu, které doposud využívají jiné odpadové společnosti.

Na základě hlášení ISPOP lze v členských obcích Mikroregionu Šternbersko sledovat rostoucí tendenci produkce směsného komunálního odpadu. Průměrně jedna osoba žijící na území Mikroregionu Šternbersko vyprodukuje cca 200 kg směsného komunálního odpadu za rok. Po zavedení nového systému sběru a svozu odpadu door-to-door je cílem redukovat produkci směsného komunálního odpadu na cca 160 kg na obyvatele za rok, což je snížení produkce směsného komunálního odpadu o 20 % na obyvatele ročně. (Interní dokumenty Odpadového hospodářství svazku obcí Šternbersko s.r.o.)

Některé členské obce Mikroregionu Šternbersko se setkávají u části svých občanů s nezájmem třídít odpady. Důvodem je také nedostatečná vzdělanost občanů v oblasti odpadového hospodářství a s tím související nízká motivace recyklovat. Vysoká produkce směsného komunálního odpadu způsobuje kumulaci nadměrného odpadu na skládkách, což negativně ovlivňuje životní prostředí.

7.5 Životní prostředí

V Olomouckém kraji se prolínají dvě základní geologické jednotky České republiky, Český masiv a Západní Karpaty. Na území Mikroregionu Šternbersko se nachází Západní Vněkarpatské sníženiny a Jesenická oblast. Reliéf Mikroregionu Šternbersko je rovinný v oblasti Hané i pahorkatinný v oblasti Nízkého Jeseníku, který je plochou vrchovinou. (Český úřad zeměměřický a katastrální, © 2022)

7.5.1 Stav životního prostředí

Stav ovzduší na území Mikroregionu Šternbersko ovlivňují především doprava a lokální topeniště, které znečišťují kvalitu ovzduší, především produkcí nadlimitní koncentrace PM10 (prachové částice) a benzo(a)pyrenu. Vzhledem k nižší dopravní vytíženosti v Mikroregionu Šternbersko, v porovnání s jinými částmi Olomouckého kraje, má Mikroregion Šternbersko na rozdíl od krajského průměru Olomouckého kraje vyšší kvalitu ovzduší. (Interní data Mikroregionu Šternbersko) Pramennou oblastí Mikroregionu Šternbersko je Nízký Jeseník. Mezi významné toky protékající územím mikroregionu patří řeka Sítka, která se vlévá do řeky Oskavy a řeky Moravy. Dalšími významnějšími toky v Mikroregionu Šternbersko jsou Trusovický potok, Hrušový, Dolní a Studený potok, Pasecký potok, Zlatý potok, Sprchový potok, Dalovský potok, Aleš, Grygava, Kamínka, Domašovka, Říčí, Teplička a Rybný potok. (Český úřad zeměměřický a katastrální, © 2022)

Půdní fond

Jak lze vidět v následující tabulce (tabulka 9), na území Mikroregionu Šternbersko převládá zemědělská půda nad nezemědělskou. Průměr zemědělské půdy je vyšší než v Olomouckém kraji a mírně také přesahuje celorepublikový průměr. Celková zemědělská půda v mikroregionu se rozprostírá na více než 24 000 hektarů. Z toho orná půda tvoří okolo 15 000 hektarů. Zbývající zemědělskou půdu tvoří zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty a v malé míře také chmelnice, které se nachází na území obce Bělkovice – Lašťany. Nejrozsáhlejší plochy orné půdy, přesahující tisíc hektarů, se nachází ve Štěpánově, v Moravském Berouně a v Bohuňovicích. Naopak nejmenší plochu orné půdy mají obce Strukov a Mutkov. (Český statistický úřad, © 2020)

V tabulce 9 lze vidět, že má Mikroregion Šternbersko na svém území lesní pozemky v rozloze téměř 13 000 hektarů. Podíl lesních ploch se zvyšuje směrem od Hornomoravského úvalů k Nízkému Jeseníku. V posledních letech se lesy na území

Mikroregionu Šternbersko potýkají s vysycháním a napadením kůrovcem. Příčinou jsou především klimatické změny, globální oteplování a s tím související sucho. Podíl lesních ploch na území Mikroregionu Šternbersko se blíží celorepublikovému podílu zalesnění. Nejvíce zalesněné plochy má Šternberk v rozloze přesahující dva tisíce hektarů. Poté následuje Moravský Beroun, Město Libavá, Huzová a Dolany s celkovou rozlohou nad tisíc hektarů. Nulové zalesnění má obec Samotíšky. Minimální zalesnění v rozloze nižší než deset hektarů, mají obce Komárov, Štarnov, Liboš a Hnojice. (Český statistický úřad, © 2020)

Tabulka 9 Druhy pozemků v Mikroregionu Šternbersko, (vlastní zpracování dle dat ČSÚ k 31. 12. 2020)

DRUHY POZEMKŮ		
	Ha	%
CELKOVÁ VÝMĚRA	41 116	100
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA	24 256	59
Orná půda	15 147	36,8
Chmelnice	1	0,002
Vinice	0	0
Zahrada	749	1,8
Ovocný sad	27	0,1
Trvalý travní porost	8 332	20,1
NEZEMĚDĚLSKÁ PŮDA	16 860	41
Lesní pozemek	12 875	31,3
Vodní plocha	300	0,7
Zastavěná plocha a nádvoří	561	1,4
Ostatní plocha	3 124	7,6

7.5.2 Ochrana životního prostředí

Na území Mikroregionu Šternbersko se nachází ptačí oblast Libavá nacházející se ve vojenském prostoru Libavá pod správou Města Libavá. Ptačí oblast Libavá patří do soustavy chráněných území NATURA 2000 a předmětem ochrany je populace chřástala polního a jeho biotop. (Krajský úřad Olomouckého kraje, © 2017) Západní část Mikroregionu Šternbersko, na území katastru města Štěpánov, zasahuje do Chráněné krajinné oblasti Litovelské Pomoraví. Dalším chráněným územím v mikroregionu je přírodní park Sovinecko, který se nachází v části Nízkého Jeseníku. Jihovýchodní částí přírodního parku Sovinecko protéká řeka Sitka pod Huzovou a také přímo městem Šternberk. Podél řeky Bystřice v jihozápadním okraji Domašovské vrchoviny se nachází Přírodní park Údolí Bystřice, který zasahuje do území mikroregionu v katastru obce Dolany

a Jívová. Západní část obce Štarnov zasahuje do ochranného pásma přírodní památky Chomoutovské jezero. (Český úřad zeměměřický a katastrální, © 2022)

7.6 Inovace

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020 zařadila ORP Šternberk mezi inovativní regiony, avšak celkově podprůměrné regiony. Jedná se o mikroregiony, které disponují inovativními či potenciálně inovativními podniky, ale v celkovém hodnocení konkurenceschopnosti jsou průměrné a horší. Území Mikroregionu Šternbersko řadí mezi obzvláště podprůměrné. Na základě této strategie by měl být podpořen další růst inovativnosti podniků, který by mohl vést k jejich expanzi a rozšiřování počtu pracovních míst. (MMR, © 2013, s. 26) Na území Mikroregionu Šternbersko se nenachází žádné výzkumné a vývojové centrum. Proto lze konstatovat, že výzkum, vývoj a inovace na území Mikroregionu Šternbersko jsou spíše podprůměrné.

Za významnou inovativní firmu lze považovat společnost EXCALIBUR Army, spol. s r.o. sídlící ve městě Šternberk, která vyrábí, opravuje a inovuje vojenský materiál. Hlavním předmětem činnosti společnosti je vývoj a produkce nových vojenských vozidel, opravy a údržba vojenských vozidel a jejich součástí, vylepšování vojenských vozidel, modernizace dělostřeleckých systémů, výroba náhradních dílů a obchod se zbraněmi a zbraňovými systémy, střelivem a municí. Společnost EXCALIBUR Army, spol. s r.o. zaměstnává přes 500 lidí v Olomouckém a Pardubickém kraji a pravidelně dosahuje ročních obrátů přes 2 miliardy korun. (Excalibur Army, © 2022)

Za inovativní podnik v Mikroregionu Šternbersko lze považovat také Nemocnici AGEL Šternberk, ve které v posledních letech probíhají intenzivní inovace stávajícího vybavení a modernizace nemocnice. V posledních letech byla provedena inovace nového moderního pavilonu interních oborů. Nejvýznamnější inovací nemocnice lze spatřit ve směřování investic do nového přístrojového vybavení pro neonatologického oddělení, v rámci projektu Neonatologická péče o lehce a středně nezralé novorozence. Touto inovací se Nemocnice Šternberk stává více konkurenceschopnou pro Fakultní nemocnici v Olomouci a zvyšuje tak atraktivitu porodnice ve Šternberku. (Mikroregion Šternbersko, © 2020, s. 70)

8 HODNOCENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO

V této kapitole bude nejprve provedeno zhodnocení projektů Mikroregionu Šternbersko, jejichž realizace zvyšuje konkurenceschopnost mikroregionu. Následně bude zhodnocen současný stav konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko ve SWOT analýze a problémové analýze, které budou zpracovány na základě východisek z analýzy faktorů ovlivňujících konkurenceschopnost mikroregionu a na základě diskuzí s pracovníky Mikroregionu Šternbersko a se starosty členských obcí mikroregionu.

8.1 Projekty zvyšující konkurenceschopnost mikroregionu

Mikroregion Šternbersko se aktivně zapojuje do celé řady projektů, které významně zvyšují konkurenceschopnost území. Mikroregion se při svých projektech snaží efektivně využívat dotační příležitosti z evropských, národních a krajských zdrojů. Mikroregion Šternbersko realizuje převážnou většinu projektů s finanční podporou z fondů Evropské unie. Mikroregion Šternbersko také pro své členské obce zpracovává žádosti o dotace.

8.1.1 Projekty financované z národních a krajských dotací

Národní a krajské dotace využívá Mikroregion Šternbersko především u investičních projektů k výstavbě a rekonstrukci dopravní infrastruktury, a to ve spolupráci s členskými obcemi, na jejichž území se místní komunikace nachází. Jedná se zejména o výstavby cyklostezek, na jejichž realizaci lze čerpat dotaci z národních zdrojů ze Státního fondu dopravní infrastruktury, a to až ve výši 85 %. Dalších 10 % je možné financovat z krajských dotací. Krajské dotace mikroregion rovněž využívá k podpoře menších neinvestičních projektů. (Interní informace Mikroregionu Šternbersko)

Mikroregion Šternbersko realizoval v roce 2018 vybudování nového úseku cyklostezky "Hvězdná" na katastrálních územích Štarnov a Lhota u Šternberka. Jednalo se konkrétně o podjezd pro cyklisty pod mostem 4468-1 ve Štarnově. (Mikroregion Šternbersko, © 2020, s. 54) Mikroregion Šternbersko aktuálně připravuje projekt rekonstrukce povrchu cyklostezky Hvězdná v úseku Štarnov – Bohuňovice – Hlušovice. Předpokládané financování je 85 % z národních dotací ze Státního fondu dopravní infrastruktury a dalších 10 % spolufinancování z krajské dotace Olomouckého kraje. Zbývající způsobilé a nezpůsobilé výdaje budou financovány z vlastních zdrojů členských obcí mikroregionu, jenž mají na realizaci této aktivity svůj vlastní zájem. Mikroregion Šternbersko se také

plánuje podílet na výstavbě cyklostezky ze Štěpánova do Olomouce, která má zamezit přechodu cyklistů přes železniční trať a zvýšit tak dopravní bezpečnost mikroregionu. I na tento typ investičního projektu lze využít dotace z národních a krajských dotací. (Interní informace Mikroregionu Šternbersko)

8.1.2 Projekty financované z evropských dotací

Projekty financované z Operačního programu Zaměstnanost

Mikroregion Šternbersko v programovém období 2014–2020 realizoval čtyři projekty financované z Operačního programu Zaměstnanost, v rámci tzv. Strategie I., Strategie II., Strategie III. a Strategie IV. Tyto projekty představují provázání rozvojových oblastí všech členských obcí mikroregionu a zapojení veřejnosti do tvorby strategických rozvojových dokumentů. Tyto projekty svými aktivitami přispívají k naplňování strategických cílů definovaných v Programu rozvoje Mikroregionu Šternbersko na období 2016–2022. Jednotlivé projekty na sebe navazují a jejich struktura je velmi podobná. (Mikroregion Šternbersko, © 2022) Jedná se o následující projekty:

Tabulka 10 Základní specifika projektu Strategie I. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název projektu	Podpora strategického řízení členských obcí Mikroregionu Šternbersko
Registrační číslo	CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_033/0002861
Období realizace	1. 11. 2016 - 30. 4. 2018
Financování	Celkové způsobilé výdaje 1,8 mil. Kč, 95 % financováno z ESF 5 % spolufinancování z rozpočtu obcí
Cíl projektu	Podpořit a zvýšit strategické řízení a rozvoj členských obcí Mikroregionu Šternbersko prostřednictvím tvorby strategických dokumentů a výměny zkušeností a dobré praxe v oblasti strategického řízení.

Tabulka 11 Základní specifika projektu Strategie II. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název projektu	Podpora strategického řízení obcí na území Šternberska
Registrační číslo	CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_058/0007392
Období realizace	1. 5. 2018 - 30. 4. 2020
Financování	Celkové způsobilé výdaje 6,5 mil. Kč, 95 % financováno z ESF, 5 % spolufinancování z rozpočtu obcí
Cíl projektu	Podpořit tvorbu strategických a koncepčních dokumentů, a výměna zkušeností a dobré praxe v obcích na území Šternberska

Tabulka 12 Základní specifika projektu Strategie III. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název projektu	Podpora strategického řízení obcí a moderní komunikace s veřejnou správou na území Šternberska
Registrační číslo	CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010043
Období realizace	1. 1. 2020 - 31. 12. 2021
Financování	Celkové způsobilé výdaje 8,8 mil. Kč, 95 % financováno z ESF, 5 % spolufinancování z rozpočtu obcí
Cíl projektu	Tvorba prováděcích dokumentů a analytických podkladů, zhodnocení procesu implementace GDPR, pořízení elektronických úředních desek a realizace informační kampaně.

Tabulka 13 Základní specifika projektu Strategie IV. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název projektu	Mikroregion Šternbersko – moderní, vstřícný a strategicky řízený mikroregion
Registrační číslo	CZ.03.4.74/0.0/0.0/18_092/0014617
Období realizace	1. 7. 2021 – 31. 12. 2022
Financování	Celkové způsobilé výdaje 3,4 mil. Kč, 95 % financováno z ESF, 5 % spolufinancování z rozpočtu obcí
Cíl projektu	Zpracování Programu rozvoje Mikroregionu Šternbersko a zpracování strategických rozvojových dokumentů pro 10 členských obcí mikroregionu, zpracování strategie rozvoje cyklistické dopravy na území Mikroregionu Šternbersko, zpracování pasportů veřejného osvětlení, zeleně, kulturních památek a hřbitovů a převedení znaků obcí do vektorové podoby.

Projekty financované z Operačního programu Životní prostředí

V programovém období 2014–2020 Mikroregion Šternbersko realizoval dva projekty v rámci Operačního programu Životní prostředí.

1. Kompostéry pro občany mikroregionu Šternbersko

Do projektu kompostéry pro občany bylo zapojeno 11 členských obcí Mikroregionu Šternbersko (Bohuňovice, Dolany, Domašov u Šternberka, Hlásnice, Hraničné Petrovice, Huzová, Jívová, Komárov, Lipina, Mutkov a Řídeč). Občané Mikroregionu obdrželi kompostéry na základě podpisu smlouvy o výpůjčce s Mikroregionem Šternbersko. Po pěti

letech od výpůjčky kompostéry přechází bezúplatně do osobního vlastnictví občanů. (Mikroregion Šternbersko, © 2022)

Tabulka 14 Základní specifika projektu Kompostéry pro občany Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název projektu	Kompostéry pro občany Mikroregionu Šternbersko
Registrační číslo	CZ.05.3.29/0.0/0.0/16_040/0003662
Období realizace	7. 7. 2017 – 23. 1. 2018
Financování	Celkové způsobilé výdaje 3,04 mil. Kč, 85 % financováno z OPŽP, 15 % spolufinancování z rozpočtů obcí
Cíl projektu	Pořízení 845 ks kompostérů o objemu 1000 l, které budou využívány k separaci biologicky rozložitelného odpadu, omezení pálení listí, větví a prevence vzniku černých skládek v okolí bytové zástavby, snížení podílu biologicky rozložitelného odpadu ve směsném komunálním odpadu.

2. Šternbersko - Door to door systém sběru a svozu odpadu

Na základě projektu Door-to-door systém sběru a svozu odpadu, podpořeného z Fondu Soudržnosti z Operačního programu Životní prostředí, získaly členské obce Mikroregionu Šternbersko nádoby (240 l) na tříděné odpady (papír, plast a bioodpad). Realizací projektu systému sběru a svozu odpadu se v mikroregionu navýší kapacita systému separace a svozu tříděných odpadů, zvýší se množství tříděného odpadu a sníží se množství produkce směsného komunálního odpadu. (Mikroregion Šternbersko, © 2022)

Tabulka 15 Základní specifika projektu Šternbersko - Door-to-door systém sběru a svozu odpadu (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název projektu	Šternbersko – Door-to-door systém sběru a svozu odpadu
Registrační číslo	CZ.05.3.29/0.0/0.0/19_126/0011149
Období realizace	1. 9. 2020 – 31. 3. 2022
Financování	Celkové způsobilé výdaje 16,7 mil. Kč, 85 % financováno z OPŽP, 15 % spolufinancování z rozpočtů obcí
Cíl projektu	Snížení množství směsného komunálního odpadu a zvýšení množství recyklovatelných odpadů u komodit papír, plast, sklo, textil a bioodpad.

Projekty financované z Operačního programu Přeshraniční spolupráce Interreg V-A ČR-Polsko

Mikroregion Šternbersko byl partnerem v projektu česko-polské přeshraniční spolupráce. Projekt se zkráceně nazýval „Spolky a obce bez hranic“ a zaměřoval se na vzájemnou mezisektorovou spolupráci a výměnu zkušeností a dobré praxe mezi obcemi a spolky na území Mikroregionu Šternbersko, Místní akční skupiny Šternbersko a Powiatu Prudnického. Vedoucím partnerem projektu byla MAS Šternbersko o.p.s. V rámci projektu mezisektorové spolupráce v česko-polském pohraničí se uskutečnilo několik na sobě nezávislých aktivit. Hlavním přínosem projektu je vytvoření dlouhodobých vzájemných vztahů mezi zapojenými subjekty a jejich dlouhodobá spolupráce zahrnující návštěvy spojené s výměnou zkušeností a dobré praxe. (Mikroregion Šternbersko, © 2022)

Tabulka 16 Základní specifika projektu přeshraniční spolupráce (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)

Název projektu	Mezisektorová spolupráce v pohraničí – spolky a obce se učí navzájem
Registrační číslo	CZ.11.4.120/0.0/0.0/17_028/0001646
Období realizace	1. 1. 2019 - 31. 12. 2020
Financování	Způsobilé výdaje celkem 242 543 EUR, 85 % dotace z EFRR, 15 % spolufinancování žadatelů
Cíl projektu	Setkávání zástupců obcí, neziskových organizací a spolků působících na území česko-polského pohraničí za účelem výměny zkušeností a dobré praxe formou organizace společných aktivit.

8.2 SWOT analýzy

Analýza SWOT hodnotí silné a slabé stránky Mikroregionu Šternbersko a jeho příležitosti a hrozby. SWOT analýzy jsou zpracovány na základě východisek z šesté a sedmé kapitoly praktické části této práce. V následujících tabulkách jsou uvedeny SWOT analýzy faktorů, jež ovlivňují konkurenceschopnost mikroregionu. V tabulce 17 jsou uvedeny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby v oblasti struktury ekonomických aktivit, lidských zdrojů a inovací. V tabulce 18 jsou uvedeny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby v oblasti dopravní a technické infrastruktury, občanské vybavenosti a životního prostředí. Následující SWOT analýzy budou sloužit ke zpracování problémové analýzy, která povede k vyhodnocení nejvíce problematické oblasti, pro kterou bude následně zpracován návrh podpory rozvoje.

Tabulka 17 SWOT analýza pro oblast ekonomických aktivit, lidských zdrojů a inovací
(vlastní zpracování)

STRUKTURA EKONOMICKÝCH AKTIVIT, LIDSKÉ ZDROJE A INOVACE	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Vyvážená struktura ekonomických aktivit • Podíl živnostníků a malých podnikatelů • Existence velkých podniků nad 250 zaměstnanců • Atraktivní podnikatelské podmínky v jižní části mikroregionu • Existence ploch a prostor pro rozšíření podnikatelských aktivit • Podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva v jižních obcích mikroregionu • Zemědělská výroba • Lokace v blízkosti univerzitního města Olomouc • Aktivita neziskových organizací • Existence města s postavením ORP 	<ul style="list-style-type: none"> • Nízká atraktivita území pro podnikání v severovýchodní části mikroregionu • Vyšší nezaměstnanost v obcích v severovýchodní části mikroregionu • Nízký podíl vysokoškolského obyvatelstva v severní části mikroregionu • Nižší vzdělanostní struktura obyvatelstva mikroregionu v porovnání s vyššími územními celky • Existence sociálně vyloučených lokalit • Nízká úroveň inovací • Nízký podíl inovativních podniků
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora místních producentů a využití regionálních produktů • Využití brownfieldů pro rozvoj podnikání • Růst vzdělaného obyvatelstva díky suburbanizaci v jižních obcích mikroregionu • Využívání dotací na podporu podnikání a inovací 	<ul style="list-style-type: none"> • Nesoulad nabídky a poptávky po práci • Růst nezaměstnanosti • Migrace obyvatelstva za prací do větších měst • Nízká kvalita podnikatelského prostředí • Nízký stupeň inovací

Tabulka 18 SWOT analýza pro oblast dopravní a technické infrastruktury, životního prostředí a občanské vybavenosti (vlastní pracování)

DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Zásobování vodou na vyhovující úrovni • Plošné pokrytí elektrickou energií • Rozmanitá síť cyklostezek a cyklotras • Kombinace autobusové a železniční veřejné dopravy • Rozsáhlé lesní porosty • Úrodná půda v jižní části mikroregionu • Kulturní památky a národní kulturní památka – Hrad Šternberk • Nabídka sociálních služeb • Kvalitní zdravotnictví • Existence Nemocnice Šternberk • Kvalitní vybavení sportovní infrastrukturou • Existence dvou středních škol 	<ul style="list-style-type: none"> • Absence dálnic a rychlostních silnic • Absence obchvatu města Šternberk • Absence chodníků a veřejného osvětlení podél místních komunikací • Technický stav místních komunikací • Horší dopravní obslužnost ve vzdálenějších obcích od Šternberka • Částečně chybějící nebo nevyhovující kanalizace a ČOV • Slabé internetové připojení v některých částech mikroregionu • Vysoká produkce směšného komunálního odpadu v obcích • Nízká míra recyklace odpadů • Vznik černých skládek zejména na jihu mikroregionu • Nedostatek sběrných dvorů a sběrných míst • Chátrající a nevyužité objekty • Nesoulad nabídky a poptávky po místech v MŠ a ZŠ
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití dotačních příležitostí pro rozvoj sportovní a kulturní infrastruktury • Využití dotačních příležitostí pro rozvoj technické a dopravní infrastruktury 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná připravenost k využívání dotací • Přírodní katastrofy (záplavy, kůrovec, požáry) • Znečištění životního prostředí skrze nesprávnému nakládání s odpady

8.3 Problémová analýza

Problémová analýza pojmenovává hlavní problémy a bariéry rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko. Problémová analýza představuje syntézu souvislostí vážících se k nejvýznamnějším problémům současnosti a budoucnosti Mikroregionu Šternbersko, které mají vliv na jeho konkurenceschopnost. Pro definování problémových oblastí Mikroregionu Šternbersko jsou využita především data plynoucí z analýzy faktorů oblastí rozvoje, které ovlivňují konkurenceschopnost mikroregionu, z provedených SWOT analýz a z diskusí s pracovníky Mikroregionu Šternbersko a se starosty členských obcí. Na základě shledaných nedostatků budou vyhodnoceny aktuálně nejvýznamnější problémy, které vyžadují podporu rozvoje. Tato problémová analýza poskytuje východiska pro projektovou část této práce. Výčet vybraných problémů analyzovaných v Mikroregionu Šternbersko je uveden v následující tabulce (tabulka 19).

Tabulka 19 Analýza problémů v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování)

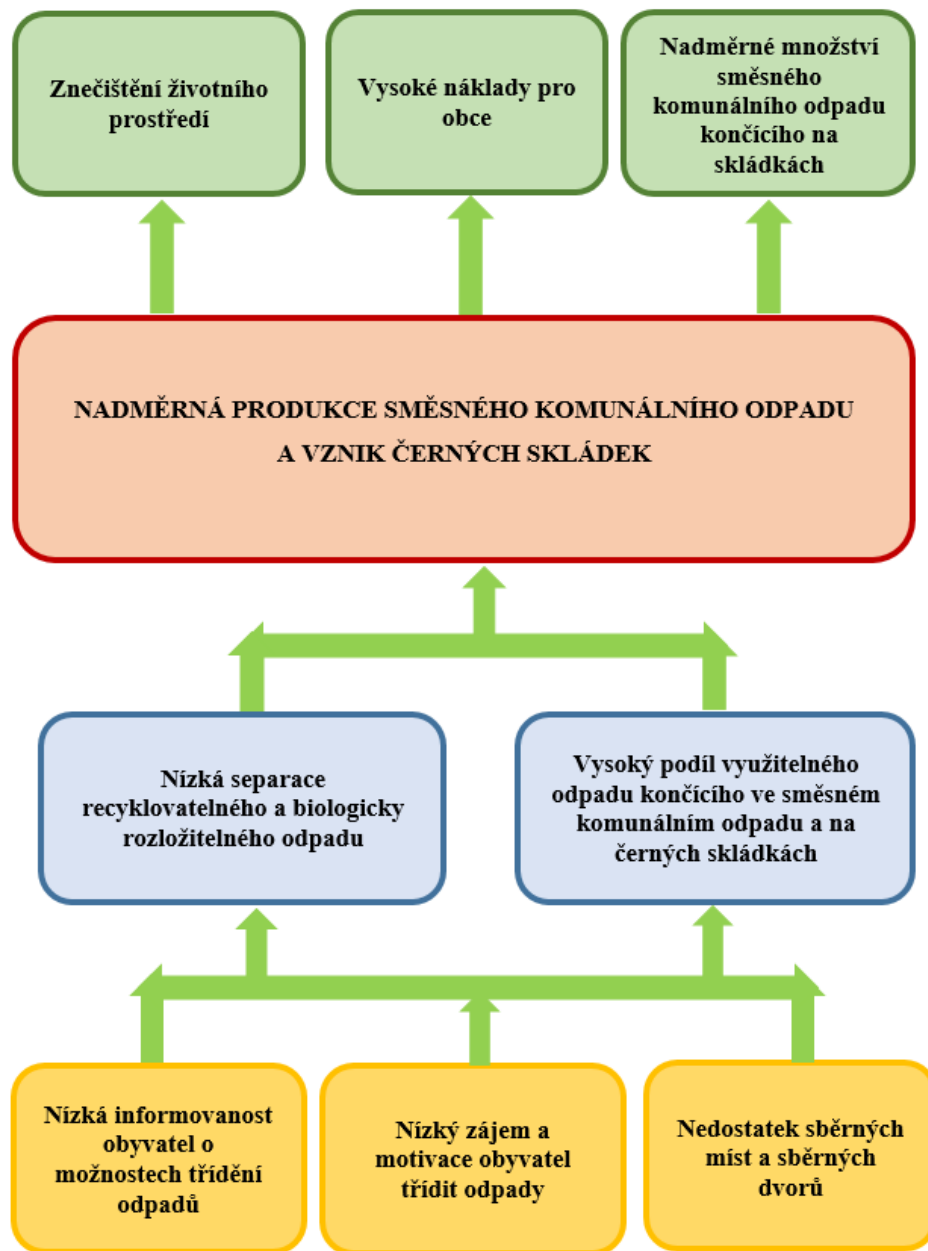
Problém	Územní působnost	Význam problému	Rozvojové potřeby
Nevyužité chátrající objekty = brownfieldy	obecní	střední	Využití brownfieldů k rozvoji občanské vybavenosti v mikroregionu a k podpoře rozvoje podnikání
Nízká atraktivita pro podnikání a vyšší nezaměstnanost v obcích na severovýchodě mikroregionu	obecní	střední	Zlepšení dopravní obslužnosti, zpřístupnění nevyužitých objektů k podpoře podnikání vedoucí k tvorbě nových pracovních míst
Částečně chybějící nebo nevyhovující technická infrastruktura	obecní	střední	Dobudování kanalizací a ČOV, rekonstrukce vodovodů, rozšíření optických kabelů
Špatný stav místních komunikací v některých částech mikroregionu	obecní	střední	Rekonstrukce technického stavu místních komunikací, rekonstrukce a výstavba chodníků, cyklostezek a veřejného osvětlení
Vysoká produkce směsného komunálního odpadu a vznik černých skládek	celoplošná	velký	Vytvoření vhodných podmínek pro separaci odpadů, motivace obyvatel k recyklaci a odpovědnému nakládání s odpady

Na základě analýz lze konstatovat, že Mikroregion Šternbersko má celou řadu problémových oblastí, které vyžadují podporu rozvoje vedoucí ke zvýšení konkurenceschopnosti daného území. Aby byl Mikroregion Šternbersko více konkurenceschopný, musí se podpora rozvoje zaměřovat i nadále na podporu ekonomických aktivit a zvyšování zaměstnanosti, na podporu rozvoje kvality života a v neposlední řadě na ochranu životního prostředí.

Atraktivitu mikroregionu pro rozvoj podnikatelských aktivit a celkově pro rozvoj kvality života obyvatel lze zvýšit směřováním podpory do rozvoje technické a dopravní infrastruktury, a to zejména do dobudování a rekonstrukce kanalizací a ČOV, do zlepšování technického stavu místních komunikací či napojení komunikací nižších tříd na komunikace vyšších tříd tak, aby se zlepšila dopravní obslužnost a snížilo dopravní zatížení. Dále by investice měly směřovat také do výstavby chodníků a cyklostezek podél místních komunikací, aby se zvýšila bezpečnost dopravy v mikroregionu. K rozvoji podnikatelských aktivit a k rozvoji občanské vybavenosti by bylo vhodné také využít stávající brownfieldy.

V současné době však představuje jednu z nejvýznamnějších problematik v oblasti technické infrastruktury a životního prostředí řešení odpadového hospodářství, a to zejména v návaznosti na přísnější legislativní pravidla vyplývající z nového zákona o odpadech. Na základě analýzy problémů lze vidět, že problém, který postihuje téměř celé území Mikroregionu Šternbersko, je nadměrná produkce směsného komunálního odpadu a s tím související vznik černých skládek. Některé druhy komunálních odpadů, jako jsou papír, plasty, bioodpad, kovy nebo textil je možno sbírat odděleně a následně tyto komodity využít jako surovinu pro výrobu dalších produktů. I přes tuto skutečnost tvoří recyklovatelné odpady stále velkou část obsahu nádob na směsný komunální odpad. Pro zvýšení míry recyklace je nutné v obcích vytvářet vhodné podmínky pro oddělený sběr jednotlivých komodit a tím optimalizovat nakládání se vznikajícími odpady.

Tento problém je v celém mikroregionu vnímán jako velmi významný, neboť nadměrná produkce směsného komunálního odpadu a s tím související vznik černých skládek nejen že znečišťuje životní prostředí, ale také zvyšuje obcím náklady při jejich odstraňování. Proto je nutné tomuto problému věnovat značnou pozornost. Níže na obrázku 14 je zobrazen strom problémů, který znázorňuje příčiny klíčového problému a jeho následky.

Obrázek 14 Strom problémů (vlastní zpracování na základě výsledků analýz)

Výsledky analýz poskytly východiska pro projektovou část, ve které bude vytvořen návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko v podobě souboru opatření a aktivit řešící výše definovaný klíčový problém, kterým je nadměrná produkce směsného komunálního odpadu a vznik černých skládek. Návrhy budou vytvořeny v návaznosti na již realizované projekty Mikroregionu Šternbersko a budou vycházet ze skutečných aktuálních potřeb mikroregionu.

9 NÁVRH PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI MIKROREGIONU ŠTERNBERSKO

Na základě prioritizace aktivit v problémové analýze byla vyhodnocena jako problematická oblast technické infrastruktury a životního prostředí v souvislosti s řešením odpadového hospodářství. Nový zákon o odpadech aktuálně vyžaduje od obcí udržitelné odpadové hospodářství, které omezuje produkci negativních externalit ovlivňujících životní prostředí. Podpora třídění odpadů a snížení produkce směsného komunálního odpadu je nezbytná také vzhledem k připravovanému zákazu skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu v roce 2030. Proto bude tento návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti vytvořen jako soubor opatření a aktivit včetně akčního plánu, jehož realizace povede k podpoře rozvoje konkurenceschopnosti v oblasti technické infrastruktury a životního prostředí v souvislosti s řešením odpadového hospodářství. Veškeré aktivity budou podrobeny časové, finanční a rizikové analýze.

Nejprve je důležité stanovit strategickou vizi a strategický cíl, které by měl vytvořený návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti pomoci naplnit. Strategická vize vyjadřuje představy o celkovém rozvoji Mikroregionu Šternbersko v dlouhodobém horizontu. K naplnění této představy bude směřovat postupné plnění níže uvedených aktivit. Stanovený strategický cíl určuje hlavní rozvojovou prioritu, které by mělo být dosaženo ve střednědobém horizontu. Strategická vize a strategický cíl jsou stanoveny na základě problémů definovaných v analytické části této práce.

- **Strategická vize:** Mikroregion Šternbersko aktivně třídí využitelné, recyklovatelné a biologicky rozložitelné odpady, provozuje udržitelné odpadové hospodářství v souladu se zákonem o odpadech a v souladu s ochranou životního prostředí.
- **Strategický cíl:** Udržitelné odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí.

9.1 Opatření a aktivity

Stanovená opatření vedou k naplnění strategických cílů Mikroregionu Šternbersko. Opatření budou naplňována prostřednictvím realizace konkrétních rozvojových aktivit. Aktivity představují již konkrétní projekty vedoucí k naplnění definovaných opatření.

Strategický cíl: Udržitelné odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí.

- **Opatření 1:** Propagace třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko.

- **Aktivita 1:** Organizace vzdělávacího veletrhu o třídění odpadů.
- **Opatření 2:** Rozšíření systému sběru a svozu odpadu door-to-door do více obcí a domácností.
 - **Aktivita 2:** Zavedení systému door-to-door v obcích Tověj a Hraničné Petrovice a doplnění nádob na tříděný odpad do domácností v obcích s již fungujícím systémem door-to-door.
- **Opatření 3:** Zřízení nových sběrných dvorů a míst s rovnoměrným geografickým dosahem v mikroregionu.
 - **Aktivita 3:** Zřízení sběrného dvora s re-use pointem v obci Dolany (pro potřeby jižní části mikroregionu).

Tabulka 20 Specifikace aktivit (vlastní zpracování)

Aktivita	Termíny	Odpovědnost	Typ aktivity	Odhad nákladů (v tis. Kč)	Zdroje financování
A1	2022 - 2023	Mikroregion Šternbersko	neinvestiční	100	Krajské dotace Rozpočty obcí Sponzoři
A2	2023 – 2024	Mikroregion Šternbersko	neinvestiční	6 000	Evropské dotace (OPŽP) Rozpočty obcí
A3	2024 – 2026	Obec Dolany	investiční	10 000	Evropské dotace (OPŽP) Krajské dotace Rozpočty obcí

9.2 Akční plán

Akční plán představuje soubor aktivit v podobě konkrétních návrhů projektů navázaných na stanovená opatření, jejichž realizace povede k naplnění společného strategického cíle, kterým je udržitelné odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí. Níže budou uvedeny návrhy jednotlivých aktivit v podobě návrhů projektů, které budou podrobeny časové, finanční a rizikové analýze.

9.2.1 Projekt vzdělávacího veletrhu o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko

Tabulka 21 Zakládací listina projektu č. 1 (vlastní zpracování)

Opatření 1: Propagace třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko	
Název aktivity	Organizace vzdělávacího veletrhu o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko
Projektový záměr	Zvýšení informovanosti obyvatel Mikroregionu Šternbersko o možnostech separace využitelného, recyklovatelného a biologicky rozložitelného odpadu prostřednictvím vzdělávacího veletrhu, na kterém budou prezentovány možnosti a pravidla nakládání s odpady v Mikroregionu Šternbersko.
Cíl projektu	Osvěta občanů v oblasti odpadového hospodářství, prostřednictvím realizace vzdělávacích prezentací, přednášek a aktivit v oblasti odpadového hospodářství, s cílem zvýšit informovanost, zájem a motivaci obyvatel Mikroregionu Šternbersko správně třídit odpady a seznámit občany s příklady dalšího využití vytríděných odpadů.
Výstupy projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vzdělávací přednášky o správném třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko, 2. Vzdělávací prezentace společností provozujících sběr a recyklaci využitelných odpadů, 3. Prezentace a vyhodnocení projektu door-to-door a mojepopelnice.cz, 4. Vzdělávací soutěže s ekologickou tematikou.
Cílová skupina	Obyvatelé Mikroregionu Šternbersko, děti a mládež studující na ZŠ a SŠ v Mikroregionu Šternbersko
Předpokládané náklady	100 000 Kč
Plánovaný termín zahájení	1. 12. 2022
Plánovaný termín dokončení	30. 7. 2023
Lokalizace projektu	Areál fotbalového hřiště v obci Dolany, GPS: 50.3801614N, 15.9522408E
Zadavatel projektu	Mikroregion Šternbersko

Představení projektu

Vzdělávací veletrh o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko představuje projekt, který spočívá v organizaci vzdělávacích přednášek, prezentací a aktivit v oblasti odpadového hospodářství. Veletrh předpokládá participaci významných společností provozujících systémy sběru a recyklace odpadů na území Mikroregionu Šternbersko. Tyto společnosti

budou mít na veletrhu své propagační stánky, ve kterých budou prezentovat svou činnost, informovat občany o správném třídění odpadů a motivovat je k odpovědnému nakládání s odpady. Vystavujícími společnostmi budou níže uvedené firmy, provozující činnosti v oblasti odpadového hospodářství, jejichž jedním z cílů je ochrana životního prostředí. Některé z uvedených společností již s Mikroregionem Šternbersko spolupracují a v některých členských obcích už provozují svou činnost. Společnosti by vystavovaly na veletrhu zdarma bez nároku na finanční odměnu, neboť jejich účastí na veletrhu mohou bezúplatně propagovat svou činnost, tudíž se jedná o vzájemnou výhodu pro mikroregion i pro vystavující společnosti. Jedná se o následující společnosti:

- **Odpadové hospodářství svazku obcí Šternbersko s.r.o.** – svozová společnost působící ve dvaceti členských obcích Mikroregionu Šternbersko.
- **EKO-KOM, a.s.** – společnost provozující systém sběru a recyklace obalových odpadů.
- **Trafin Oil, a.s.** – společnost zabývající se ekologickou likvidací použitých jedlých olejů a tuků.
- **Elektrowin, a.s. a Asekol, a.s.** – společnosti provozující kolektivní systém pro zpětný odběr, oddělený sběr, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení a elektroodpadu.
- **Ecobat s.r.o.** – společnost provozující zpětný odběr baterií a akumulátorů.
- **Ekolamp s.r.o.** – společnost provozující ekologicky šetrné nakládání s vysloužilými osvětlovacími zařízeními.
- **HelpTex, z.s.** – charitativně - ekologický spolek provozující sběr obuvi a textilu.
- **Tectronik s.r.o.** – společnost provozující software evidence odpadů mojepopelnice.cz.

Po diskuzi se starostou obce Dolany, a zároveň současným předsedou Mikroregionu Šternbersko, by bylo možné ke konání veletrhu využít areál fotbalového hřiště v Dolanech, a to zcela zdarma. Tohle místo je vhodné především díky prostornému, z části zastřešenému, nově zrekonstruovanému areálu, ve kterém se nachází podium, posezení, toalety a restaurace, kde si budou moci účastníci zakoupit občerstvení. Tato osvětová akce cílí na všechny občany členských obcí Mikroregionu Šternbersko, zejména na děti a mládež, které je důležité v oblasti odpadového hospodářství vzdělávat.

Marketingová komunikace by probíhala především prostřednictvím plakátů vylepených v členských obcích Mikroregionu Šternbersko a letáků cílených zejména na základní a střední školy. Letáky by byly distribuované rovněž do domácností v obcích, ve kterých

nejdou pravidelně vydávány obecní zpravodaje, v nichž by bylo možné leták zveřejnit. Veškeré plakáty, letáky a brožury by byly vyrobeny z ekologického recyklovatelného materiálu. Kromě obecních zpravodajů by událost byla zveřejněna na webových a facebookových stránkách jednotlivých členských obcí a Mikroregionu Šternbersko. Návrh plakátu/letáku k propagaci události je uveden v následujícím obrázku (obrázek 15).

Veletřh o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko

16. 6. 2023 pro školy
17. 6. 2023 pro veřejnost

od 9:00 do 17:00

Areál fotbalového hřiště Dolany

PROGRAM

- **Prezentace vystavovatelů:**
 - **OHSO Šternbersko s.r.o.** o možnostech separace odpadů
 - **EKO-KOM, a.s.** o sběru a recyklaci obalových odpadů
 - **Trafin Oil, a.s.** o třídění a znovu využití jedlých olejů a tuků
 - **Elektrowin, a.s. a Asekol, a.s.** o zpětném odběru elektrozařízení
 - **Ecobat s.r.o.** o zpětném odběru baterií a akumulátorů
 - **Ekolamp s.r.o.** o zpětném odběru zářivek
 - **HelpTex, z.s.** o sběru obuvi a textilu
- **Prezentace a vyhodnocení projektu door-to-door**
- **Prezentace systému mojepopelnice.cz**
- **Soutěže o EKO produkty**

EKO-KOM

ekolamp

Trafin Oil®

asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!

ecobat
Olomoucký kraj

elektrowin

Reduce*Reuse*Recycle

Obrázek 15 Návrh plakátu/letáku k propagaci veletřhu o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování)

Časová analýza

V časové analýze je stanovena doba časových intervalů na základě odhadu trvání jednotlivých činností a zkušeností z podobných typů projektů. Celková doba projektu zahrnující přípravnou, realizační a kontrolní fázi je cca 8 měsíců. Samotný veletrh by se konal dva dny, a to v pátek a sobotu. V pátek by byl veletrh zaměřen pro školy na území Mikrorergionu Šternbersko a v sobotu pro obce a veřejnost.

Tabulka 22 Časová analýza projektu č. 1 (vlastní zpracování)

Činnost	Popis činnosti	Doba trvání (dny)	Předcházející činnost
I.	Přípravná fáze	192	
A	Stanovení organizátorů akce	10	-
B	Rezervace data a místa konání	2	A
C	Pozvání a potvrzení účasti vystavovatelů	30	B
D	Žádost o krajskou dotaci a obdržení dotace	60	B, C
E	Příprava, tisk a distribuce letáků a plakátů	30	D
F	Personální zajištění	10	A, B
G	Zajištění propagačních předmětů a sponzorských darů	50	C, D
II.	Realizační fáze	5	
H	Příprava místa konání	2	F, G
I	Zahájení a průběh veletrhu	2	H
J	Ukončení a úklid místa konání	1	F, I
III.	Kontrolní fáze	43	
K	Průzkum spokojenosti a podnětů na zlepšení	30	I, J
L	Vyhodnocení úspěšnosti projektu	13	D, K
	Celková doba trvání projektu	240	

Finanční analýza

Cílem finanční analýzy je zjistit finanční náročnost projektu a možnosti financování projektu. Uvedené náklady jsou zjištěny na základě průzkumu cen na trhu a ze zkušeností z organizace podobných typů projektů.

- **Zdroje financování**

Aktivita v oblasti životního prostředí lze v Olomouckém kraji financovat prostřednictvím krajských dotací vyhlášených Krajským úřadem Olomouckého kraje, například v rámci

Programu na podporu aktivit v oblasti životního prostředí a zemědělství. Krajský úřad Olomouckého kraje pravidelně vyhlašuje dotační výzvy na podporu projektů, jejichž cílem je podpora propagačních, vzdělávacích a osvětových aktivit zaměřených na tematiku životního prostředí a zemědělství. Tyto aktivity musí podporovat zvýšení informovanosti o stavu životního prostředí či zemědělství, musí vést ke zlepšení kvality životního prostředí nebo také k ochraně a obnově biodiverzity na území Olomouckého kraje. Tyto dotační tituly jsou určeny zejména pro fyzické a právnické osoby, jejímž předmětem činnosti jsou aktivity v oblasti životního prostředí a zemědělství, obce a dobrovolné svazky obcí v územních obvodech Olomouckého kraje.

Tento typ výzev zaměřující se na podporu propagačních, vzdělávacích a osvětových aktivit v oblasti životního prostředí lze očekávat i nadále v roce 2023, kdy by bylo možné výzvu využít k financování projektu. Maximální výše dotace na jednu aktivitu v rámci těchto výzev se pohybuje okolo 50 000 Kč, přičemž minimální výše dotace je 5 000 Kč. Minimální podíl spoluúčasti žadatele z vlastních a jiných zdrojů je 50 % celkových skutečně vynaložených uznatelných výdajů projektu. Proto lze při projektu očekávat minimálně 50 % nákladů hrazených z vlastních zdrojů Mikroregionu Šternbersko a z jiných zdrojů, například ve formě sponzorských darů. Žádost o krajskou dotaci si jsou pracovníci mikroregionu schopni zpracovat sami, proto zpracování žádosti o dotaci nebude představovat nákladovou položku rozpočtu.

- **Rozpočet**

Tabulka 23 Rozpočet projektu č. 1 (vlastní zpracování dle průzkumu cen na trhu)

Položka rozpočtu	Počet kusů	Cena za ks s DPH	Celkem s DPH
Propagační plakáty	200	15 Kč	3 000 Kč
Propagační letáky	2 000	5 Kč	10 000 Kč
Brožury o správném třídění odpadů	3 500	10 Kč	35 000 Kč
Propagační EKO předměty			15 000 Kč
Moderátor a DJ			10 000 Kč
Zdravotník			4 000 Kč
Ostraha u vstupu			3 000 Kč
Doprovodný program			20 000 Kč
Cena celkem s DPH			100 000 Kč

Riziková analýza

Riziková analýza u každého identifikovaného rizika stanovuje pravděpodobnost výskytu rizika a dopad rizika na škále od 1 do 5. Úroveň rizika vyjadřuje součin pravděpodobnosti a dopadu na škále od 1 do 21, přičemž 1 – 7 představuje nízkou úroveň rizika, 8 – 14 střední úroveň rizika a 15 – 21 vysokou úroveň rizika. Na základě identifikace rizik a výpočtu úrovně rizik jsou navrženy strategie proti riziku a opatření proti riziku.

Tabulka 24 Úroveň pravděpodobností a dopadů rizik (vlastní zpracování)

Škála	Pravděpodobnost	Dopad
1	nízká	zanedbatelný
2	spíše nižší	nevýznamný
3	střední	významný
4	spíše vyšší	velmi významný
5	vysoká	krizový

Tabulka 25 Riziková analýza projektu č. 1 (vlastní zpracování)

Číslo rizika	Identifikace rizika	Pravděpodobnost	Dopad rizika	Úroveň rizika	Strategie proti riziku	Opatření proti riziku
1	Nízká účast obyvatel Mikroregionu Šternbersko	4	5	20	snížení	Efektivní marketingová komunikace, zajímavý doprovodný program
2	Nepříznivé počasí	3	3	9	akceptace	Zajištění stanů na zastřešení areálu
3	Zrušení veletrhu z důvodu vládních opatření	2	5	10	akceptace	Přesunutí události na jiný termín
4	Zamítnutí žádosti o krajskou dotaci	3	3	9	snížení	Kvalitně zpracovaná žádost o dotaci
5	Nezájem obcí zapojit se do organizace veletrhu	1	4	4	eliminace	Motivace obcí a nalezení společného cíle

Vysokou úroveň rizika má riziko číslo 1, kterým je nízká účast obyvatel Mikroregionu Šternbersko na veletrhu. Pravděpodobnost tohoto rizika je spíše vyšší s dopadem krizovým, protože v případě, že by toto riziko nastalo, tak by událost nesplnila svůj účel – informovat obyvatele o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko. Aby byl účel projektu splněn, je nutné, aby byla na veletrhu vysoká účast. Pravděpodobnost rizika je spíše vyšší, protože obyvatelé mikroregionu nemají dosud zkušenosti s podobným typem událostí. Pravděpodobnost, že toto riziko nastane, by mohl snížit zajímavý doprovodný program, jako například poutavé vystoupení, účast známých osobností nebo také soutěže o hodnotné ceny. Pravděpodobnost výskytu rizika by se dala snížit také zapojením škol a spolků z jednotlivých obcí do realizace veletrhu. Důležitou podmínkou je také efektivní marketingová komunikace, aby se co nejvíce obyvatel o události dozvědělo.

Další riziko, které by mělo krizový dopad, je zrušení veletrhu z důvodu vládních opatření v souvislosti s pandemií. Ačkoli je toto riziko vzhledem k příznivé aktuální situaci méně pravděpodobné, pokud by nastalo, tak by projekt nebyl použitelný. Toto riziko nelze nijak ovlivnit, proto je nutné jej akceptovat. V případě, že by tato situace nastala, bylo by nutné událost odložit. Střední úroveň rizika s významným dopadem představuje riziko nepříznivého počasí a riziko zamítnutí krajské dotace. U obou těchto rizik je úroveň pravděpodobnosti střední. Nepříznivé počasí nelze nijak ovlivnit, proto je nutné jej akceptovat. Je však možné snížit dopad rizika, a to zajištěním stanů k zastřešení areálu. Ke snížení rizika zamítnutí žádosti o krajskou dotaci je třeba kvalitně zpracovat žádost o dotaci a splnit všechny podmínky dotační výzvy.

Nejméně pravděpodobným rizikem je nezájem obcí zapojit se do organizace veletrhu. Přestože by toto riziko mělo velmi významný dopad, pravděpodobnost je nízká, neboť pro většinu obcí by tento typ události byl prospěšný, protože nadměrné množství směsného komunálního odpadu způsobuje obcím vysoké náklady. Proto veškeré kroky, které vedou k podpoře třídění využitelného, recyklovatelného a biologicky rozložitelného odpadu jsou pro obce většinou atraktivní. Motivací může také být, že dosud nezapojené domácnosti do systému třídění odpadů door-to-door mohou být na veletrhu motivovány příklady dobré praxe obcí, které systém již využívají a zvýší se tak zájem o zapojení se do systému.

9.2.2 Projekt door-to-door systém sběru a svozu odpadu

Tabulka 26 Zakládací listina projektu č. 2 (vlastní zpracování)

Opatření 2: Rozšíření systému sběru a svozu odpadu door-to-door do více obcí a domácností	
Název aktivity	Zavedení systému door-to-door v obcích Tověř a Hraničné Petrovice a doplnění nádob na tříděný odpad do domácností v obcích s již fungujícím systémem door-to-door.
Projektový záměr	Zavedení sběru papíru, plastů a bioodpadu od nemovitostí občanů a doplnění nádob (1100 l) na papír, plast, bioodpad, sklo a drobné kovy na sběrná hnízda a k bytovým domům, kde není vhodné umisťovat nádoby o objemu 240 l.
Cíl projektu	Podpora třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko prostřednictvím zavedení door-to-door systému v obci Tověř u komodit papír a plast, v obci Hraničné Petrovice u komodit papír, plast a bioodpad a doplnění nádob na tříděný odpad u domácností v obcích s již zavedeným systémem door-to-door. Cílem je rovněž ochrana životního prostředí a prevence černých skládek.
Výstupy projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajištění nádob (240 l) na papír a plast pro všechny domácnosti v obci Tověř, 2. Zajištění nádob (240 l) na papír, plast a bioodpad pro všechny domácnosti v obci Hraničné Petrovice, 3. Doplnění nádob (240 l) na papír, plast a bioodpad do domácností v obcích s již fungujícím systémem door-to-door, 4. Doplnění kontejnerů na tříděný odpad (1100) do členských obcí Mikroregionu Šternbersko.
Cílová skupina	Členské obce Mikroregionu Šternbersko
Předpokládané náklady	6 000 000 Kč
Plánovaný termín zahájení	1. 1. 2023
Plánovaný termín dokončení	31. 12. 2024
Lokalizace projektu	Mikroregion Šternbersko
Zadavatel projektu	Mikroregion Šternbersko

Představení projektu

Projekt je zaměřen na nákup nádob na tříděné odpady (papír, plast, biologicky rozložitelný odpad, sklo a drobné kovy). Nádoby na papír, plast a bioodpad o objemu 240 l jsou určeny do jednotlivých domácností v členských obcích Mikroregionu Šternbersko. Nádoby o objemu 1100 l jsou určeny k bytovým domům a na sběrná hnízda. Sběrem recyklovatelných odpadů přímo od jednotlivých domácností dochází k zvýšení míry recyklace a k poklesu objemu

směsného komunálního odpadu. Realizací tohoto projektu se předpokládá zvýšení hmotnostního podílu recyklovatelných odpadů a zvýšení materiálového využití jednotlivých komodit. Cílem je také do projektu zapojit obec Tověř, která jako jediná nebyla součástí první vlny projektu door-to-door, proto neměla nárok získat nádoby z dotace. Dále také obec Hraničné Petrovice, která se účastnila projektu, ale dříve neměla zájem o zavádění systému door-to-door. Všechny nádoby musí být opatřeny RFID čipem pro evidenci množství vyprodukovaného odpadu u jednotlivých domácností, aby obyvatelé měli vyšší motivaci a odpovědnost separovat odpad a svozové společnosti přehled o množství vyprodukovaného odpadu u jednotlivých domácností.

Časová analýza

Předpokládaný začátek realizace projektu lze odhadovat na počátek roku 2023. Odhadovaná doba realizace projektu je dle zkušeností z předchozího projektu přibližně 2 roky.

Tabulka 27 Časová analýza projektu č. 2 (vlastní zpracování)

Činnost	Popis činnosti	Doba trvání (měsíce)	Předcházející činnost
I.	Přípravná fáze	7	
A	Průzkum potřebného počtu a typu nádob	1	-
B	Zpracování analýzy potenciálu produkce odpadu	2	A
C	Zpracování žádosti o dotaci	2	B
D	Schválení žádosti o dotaci	2	C
II.	Realizační fáze	14	
E	Zajištění dodavatele nádob formou veřejné zakázky	4	D
F	Výroba nádob	5	E
G	Distribuce nádob do obcí	1	F
H	Párování nádob	2	G
I	Distribuce nádob občanům	1	H
J	Zahájení svozu nádob	1	I
III.	Kontrolní fáze	3	
K	Vyhodnocení splnění podmínek dotace a vyplacení dotace Ex-post	1	J
L	Vyhodnocení úspěšnosti projektu	2	J, K
	Celková doba trvání projektu	24	

Finanční analýza

- **Zdroje financování**

Jak již bylo zmíněno v analytické části této práce, náklady na tento typ projektu lze financovat prostřednictvím evropských dotací z Operačního programu Životní prostředí. V programovém období 2014 – 2020 se jednalo o 3. prioritní osu: *Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika*, v rámci které bylo možné získat dotaci až ve výši 85 % způsobilých výdajů, přičemž spoluúcast žadatele byla 15 %. V novém dotačním období lze očekávat stejné podporované aktivity a podobné podmínky výzvy.

- **Rozpočet**

Dle zkušeností z první vlny projektu door-to-door, ve které činily celkové náklady cca 16 000 000 Kč, lze v druhé vlně tohoto projektu očekávat náklady o něco nižší. V rámci dotace door-to-door již bylo získáno téměř 15 000 nádob na tříděný odpad. V tomto navazujícím projektu by se mohla očekávat přibližně třetina nádob, přesný počet zatím nelze objektivně kvantifikovat. Je však důležité také vzít v potaz aktuální inflaci a zvyšování cen pohonných hmot, které budou mít cenový dopad na dopravované nádoby ze zahraničí. Proto lze očekávat vyšší cenu nádob na tříděný odpad. Odhad celkových nákladů činí cca 6 000 000 Kč.

Tabulka 28 Rozpočet projektu č. 2 (vlastní zpracování dle průzkumu cen na trhu)

Položka rozpočtu	Počet kusů	Cena za ks s DPH	Celkem s DPH
Nádoba na tříděné odpady 240 l	4 400	1000 Kč	4 400 000 Kč
Nádoba na tříděné odpady 1100 l s horním výsypem	100	7 000 Kč	700 000 Kč
RFID čipy	4 500	40 Kč	180 000 Kč
RFID ruční čtečka	1	50 000 Kč	50 000 Kč
Tiskárna štítků	1	15 000 Kč	15 000 Kč
RFID technologie na svozovou techniku pro evidenci svozu nádob			330 000 Kč
Celkem přímé realizační náklady s DPH			5 675 000 Kč
Projektová příprava, analýza potenciálu produkce odpadu			150 000 Kč
Podání žádosti			35 000 Kč
Výběrové řízení			140 000 Kč
Cena celkem s DPH			6 000 000 Kč

Riziková analýza

Riziková analýza u každého identifikovaného rizika stanovuje pravděpodobnost výskytu rizika a dopad rizika na škále od 1 do 5. Úroveň rizika vyjadřuje součin pravděpodobnosti a dopadu na škále od 1 do 21, přičemž 1 – 7 představuje nízkou úroveň rizika, 8 – 14 střední úroveň rizika a 15 – 21 vysokou úroveň rizika. Na základě identifikace rizik a výpočtu úrovně rizik jsou navrženy strategie proti riziku a opatření proti riziku.

Tabulka 29 Úroveň pravděpodobností a dopadů rizik (vlastní zpracování)

Škála	Pravděpodobnost	Dopad
1	nízká	zanedbatelný
2	spíše nižší	nevýznamný
3	střední	významný
4	spíše vyšší	velmi významný
5	vysoká	krizový

Tabulka 30 Riziková analýza projektu č. 2 (vlastní zpracování)

Číslo rizika	Identifikované riziko	Pravděpodobnost	Dopad rizika	Úroveň rizika	Strategie proti riziku	Opatření proti riziku
1	Zamítnutí dotace z důvodu špatně zpracované žádosti	2	5	10	snížení	Kvalitně zpracovaná žádost o dotaci
2	Zvýšení nákladů z důvodu inflace	5	4	20	akceptace	Vynaložení vyšších finančních prostředků z vlastních zdrojů
3	Zpoždění dodávky nádob	3	3	9	snížení	Objednání nádob s časovou rezervou
4	Dodávka nekvalitních nádob	2	4	8	eliminace	Stanovení přesných parametrů typu nádob při zadávání veřejné zakázky
5	Nezájem domácností o nádoby obdržené z dotace	3	5	15	snížení	Motivace obyvatel, vysvětlení výhod vyplývajících ze systému

Vysokou úroveň rizika má riziko číslo 2, které představuje zvýšení nákladů z důvodu inflace. Pravděpodobnost, že riziko nastane, je vzhledem k aktuální ekonomické krizi velmi vysoká a dopad rizika by byl velmi významný. Přesto však nezbyvá nic jiného, než riziko akceptovat a vynaložit vyšší finanční prostředky z vlastních zdrojů. Možností by bylo také projekt odložit, ale vzhledem k nejasné predikci vývoje by toto řešení nemuselo být výhodné.

Vysokou úroveň rizika má rovněž riziko číslo 5, které spočívá v nezájmu domácností o nádoby obdržené z dotace. Dopad rizika by byl krizový a pravděpodobnost rizika střední, protože nelze zcela přesně objektivně kvantifikovat počet zájemců o nádoby. Proto se může stát, že bude z dotace obdrženo více nádob na tříděný odpad, než je poptávka. Může však nastat také pravý opak, s kterým se již mikroregion setkal v rámci první vlny projektu door-to-door, že v některých obcích byl zájem o více nádob na tříděný odpad, než jich bylo obdrženo z dotace. Riziku nezájmu o zapojení se do systému ze strany domácností se dá předejít skrze efektivní marketingovou komunikaci a vysvětlení občanům výhody, které plynou ze zavedení systému sběru a svozu odpadu door-to-door.

Dalším rizikem, které by mělo krizový dopad, je zamítnutí dotace z důvodu špatně zpracované žádosti o dotaci. Pravděpodobnost, že riziko nastane, je spíše nižší, vzhledem ke zkušenostem Mikroregionu Šternbersko s již podobným typem projektu. Opatřením, aby se předešlo tomuto riziku, je kvalitně zpracovaná žádost o dotaci, která by měla zahrnovat také analýzu produkce odpadu.

Velmi vysoký dopad by mělo riziko číslo 4, které představuje riziko dodávky nekvalitních nádob. Kdyby takové riziko nastalo, tak by se pravděpodobně prodloužila doba realizace projektu z důvodu reklamace nádob a stížností z řad obcí. Pravděpodobnost, že takové riziko nastane, je spíše nižší, protože Mikroregion Šternbersko má již zkušenosti s dodávkou nádob na tříděný odpad, proto ví, jaké parametry u nádob vyžadovat. Výběrové řízení na dodavatele však musí probíhat formou veřejné zakázky, proto samotný výběr dodavatele není zcela v kompetenci mikroregionu. Mikroregion si však může určit parametry, které by měly nádoby splňovat a přizpůsobit tomu zadání veřejné zakázky.

Významný dopad rizika by mělo riziko číslo 3 představující zpoždění dodávky nádob. Pravděpodobnost rizika je střední, protože existuje celá řada faktorů, která může ovlivnit výrobu nádob či samotnou dopravu. Opatření proti tomuto riziku je objednávka nádob s větší časovou rezervou.

9.2.3 Projekt zřízení sběrného dvora s re-use pointem v obci Dolany

Tabulka 31 Zakládací listina projektu č. 3 (vlastní zpracování)

Opatření 3: Zřízení nových sběrných dvorů a míst s rovnoměrným geografickým dosahem	
Název aktivity	Zřízení sběrného dvora s re-use pointem v obci Dolany
Projektový záměr	Vybudování sběrného dvora s re-use pointem, ve kterém bude shromažďován odpad a věci k dalšímu využití, popřípadě odstranění, vznikající na správním území obce Dolany a okolních obcí (Tověř, Samotišky a Jívová).
Cíl projektu	Vybudování plnohodnotného sběrného dvora s re-use pointem určeného ke sběru, výkupu a skladování odpadů od obyvatel za účelem jejich předání k dalšímu využití či bezpečnému odstranění, které povede k prevenci černých skládek, zvýšení recyklace a k ochraně životního prostředí.
Výstupy projektu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vybudování sběrného dvora v katastru obce Dolany s využitím i pro okolní obce Tověř, Samotišky a Jívová. 2. Zřízení re-use pointu, 3. Zajištění kontejnerů na nebezpečný tekutý odpad, nebezpečný tuhý odpad, elektrozařízení, železo, drobné kovy, plast, papír, sklo a textil.
Cílová skupina	Obyvatelé obcí Dolany, Tověř, Samotišky a Jívová
Předpokládané náklady	10 000 000 Kč
Plánovaný termín zahájení	1. 1. 2024
Plánovaný termín dokončení	31. 12. 2026
Lokalizace projektu	Obec Dolany
Zadavatel projektu	Obec Dolany

Představení projektu

Projekt zřízení sběrného dvora s re-use pointem spočívá ve vybudování plnohodnotného sběrného dvora v obci Dolany, kde bude umožněno obcím v jižní části Mikroregionu Šternbersko odpady odděleně shromažďovat. Obsluha sběrného dvora bude odpady následně třídít a poskytovat k dalšímu využití či k šetrnému odstranění. Tento projekt předpokládá realizaci v obci Dolany, neboť tato obec patří mezi větší obce Mikroregionu Šternbersko s téměř 3000 obyvateli a dosud nemá sběrný dvůr ani podobné sběrné místo, což se také projevuje na nadměrné produkci směsného komunálního odpadu s nízkou mírou třídění využitelného odpadu a vzniku černých skládek v okolí. Podobný trend je sledován také u okolních obcí (Tověř, Samotišky a Jívová). Obyvatelé z těchto obcí budou moci do sběrného dvora ukládat jakýkoliv odpad, který vyprodukovali ve své domácnosti

a rovněž také nepotřebné věci, které by mohly být poskytnuty k dalšímu využití. Pro ukládání nebezpečných odpadů bude nutné sběrný dvůr vybavit speciálním ekologickým skladem s nádobami pro ukládání tuhých i kapalných nebezpečných odpadů. Celý areál sběrného dvora musí být oplocen, osvětlen, vybaven zpevněnou plochou zabezpečenou proti úniku nebezpečných látek a vybaven elektronickým zabezpečovacím systémem včetně kamer, které jsou schopny detailně identifikovat každý, zejména neoprávněný vstup do objektu. Důležitou součástí sběrného dvora je buňka pro obsluhu sběrného dvora a re-use pointu obsahující administrativní a sociální zázemí. Existence sběrného dvora by eliminovala vznik černých skládek a snížila produkci směsného komunálního odpadu, ve kterém končí využitelný i nebezpečný odpad.

Časová analýza

Vzhledem k náročnosti výstavby lze předpokládat celkovou dobu realizace projektu, včetně přípravné a kontrolní fáze, přibližně 3 roky. Samotná realizační fáze by trvala necelé 2 roky. V následující tabulce jsou znázorněny časové intervaly jednotlivých činností.

Tabulka 32 Časová analýza projektu č. 3 (vlastní zpracování)

Činnost	Popis činnosti	Doba trvání (měsíce)	Předcházející činnost
I.	Přípravná fáze	12	
A	Zpracování studie a výběr vhodného místa s ohledem k environmentálním a dopravním podmínkám	2	-
B	Schválení zřízení sběrného dvora v zastupitelstvu	1	A
C	Zpracování projektové dokumentace	3	B
D	Získání povolení krajského úřadu	2	A, C
E	Příprava a podání žádosti o dotaci a schválení dotace	4	C, D
II.	Realizační fáze	20	
F	Výběrová řízení formou veřejné zakázky na stavební firmu a vybavení sběrného dvora	5	E
G	Stavební práce a vybavení sběrného dvora	12	F
H	Zajištění obsluhy	2	G
I	Kolaudace a zahájení provozu sběrného dvora	1	G, H
III.	Kontrolní fáze	4	
J	Kontrola splnění podmínek a vyplacení dotace	1	I
K	Kontrola provozu sběrného dvora a vyhodnocení projektu	3	I, J
	Celková doba trvání projektu	36	

Finanční analýza

- **Zdroje financování**

Zřízení sběrného dvora je pro obec poměrně finančně náročné. Odhad nákladů na vybudování plnohodnotného sběrného dvora se pohybuje okolo 10 000 000 Kč. Sběrné dvory musí být v případě skladování nebezpečných odpadů dostatečně stavebně zajištěny proti úniku škodlivin do životního prostředí, např. nepropustnou podlahou nebo vodohospodářským zajištěním. Proto velkou část nákladů tvoří výstavba vhodného místa s příslušným vybavením pro zřízení sběrného dvora. Vzhledem k finanční náročnosti, vyžaduje tato aktivita finanční podporu převážně z cizích zdrojů. Zřízení sběrných dvorů lze finančně podpořit z evropských dotací, a to konkrétně prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí, prioritní osy 3 – *Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika*, která podporuje aktivity vedoucí k vybudování nových a modernizaci stávajících sběrných dvorů. Na spolufinancování zřízení sběrného dvora lze také využít krajské dotace. Celková finanční podpora z cizích zdrojů tak může činit až 90 % celkových způsobilých výdajů.

- **Rozpočet**

Tabulka 33 Rozpočet projektu č. 3 (vlastní zpracování dle průzkumu cen na trhu)

Položka rozpočtu	Cena s DPH
Zpevněné plochy areálu	3 000 000 Kč
Administrativní buňka	500 000 Kč
Váha	800 000 Kč
Přístřešek	2 500 000 Kč
Elektroinstalace	700 000 Kč
Nakládání s dešťovou vodou	300 000 Kč
Oplocení areálu	200 000 Kč
Vybavení IT	100 000 Kč
Kontejnery	900 000 Kč
Štěpkovač	300 000 Kč
Uzavřený kontejner na nebezpečný odpad	200 000 Kč
Vedlejší rozpočtové náklady	100 000 Kč
Celkem přímé realizační náklady s DPH	9 600 000 Kč
Projektová příprava, analýza potenciálu produkce odpadu	200 000 Kč
Podání žádosti	50 000 Kč
Výběrové řízení	150 000 Kč
Cena celkem s DPH	10 000 000 Kč

Riziková analýza

Riziková analýza u každého identifikovaného rizika stanovuje pravděpodobnost výskytu rizika a dopad rizika na škále od 1 do 5. Úroveň rizika vyjadřuje součin pravděpodobnosti a dopadu na škále od 1 do 21, přičemž 1 – 7 představuje nízkou úroveň rizika, 8 – 14 střední úroveň rizika a 15 – 21 vysokou úroveň rizika. Na základě identifikace rizik a výpočtu úrovně rizik jsou navrženy strategie proti riziku a opatření proti riziku.

Tabulka 34 Úroveň pravděpodobností a dopadů rizik (vlastní zpracování)

Škála	Pravděpodobnost	Dopad
1	nízká	zanedbatelný
2	spíše nižší	nevýznamný
3	střední	významný
4	spíše vyšší	velmi významný
5	vysoká	krizový

Tabulka 35 Riziková analýza projektu č. 3 (vlastní zpracování)

Číslo rizika	Identifikace rizika	Pravděpodobnost	Dopad rizika	Úroveň rizika	Strategie proti riziku	Opatření proti riziku
1	Zamítnutí dotace	2	5	10	snížení	Kvalitně zpracovaná žádost o dotaci
2	Neschválení zřízení sběrného dvora v zastupitelstvu	2	5	10	snížení	Komunikace se zastupiteli, vysvětlení problémů
3	Nezájem okolních obcí podílet se na zřízení sběrného dvora	1	4	4	snížení	Motivace obcí ke spolupráci a nalezení společných cílů
4	Nedostatek finančních prostředků na spolufinancování	3	5	15	akceptace	Odložení doby realizace
5	Nevydání povolení krajského úřadu ke zřízení sběrného dvora	1	5	5	eliminace	Splnění všech podmínek k založení sběrného dvora

Nejvyšší úroveň rizika má riziko číslo 4 představující nedostatek finančních prostředků. Zřízení sběrného dvora je pro obce velmi nákladné. Tím, že by se na projektu mělo podílet více obcí, dá se očekávat, že v případě obdržení dotace budou mít obce dostatek finančních prostředků na spolufinancování projektu. Nicméně, vzhledem k růstu cen stavebního materiálu a celkové inflaci, není pro obce jednoduché vynaložit dostatek finančních prostředků k financování takového typu projektu. Proto je pravděpodobnost rizika střední. Dopad tohoto rizika by byl krizový, neboť v případě nedostatku finančních prostředků by se musel projekt odložit. Další možností by byl úvěr, nicméně v současné době by se obcím nevyplatilo zadlužovat. Proto není jiná možnost než riziko akceptovat a doufat, že taková situace nenastane.

S rizikem číslo 4 souvisí rovněž riziko číslo 1 představující zamítnutí dotace. Toto riziko by zcela jistě způsobilo nedostatek finančních prostředků k realizaci projektu a projekt zřízení sběrného dvora by se musel odložit. Proto byl tomuto riziku přiřazený krizový dopad. Tomuto riziku se však dá předejít, a to tím, že se kvalitně zpracuje žádost o dotaci a sníží se tak pravděpodobnost zamítnutí dotace.

Krizový dopad na projekt by mělo rovněž riziko číslo 2, spočívající v neschválení projektu vybudování sběrného dvora zastupitelstvem obce. Zřízení sběrného dvora by tak nemohlo být realizováno, protože tento typ investiční akce podléhá schválení v zastupitelstvu obce. Pravděpodobnost, že takové riziko nastane, je spíše nižší, protože je v zájmu obce i všech obyvatel mít na svém území vhodné místo k odkládání různého druhu odpadu. Snížení rizika lze zajistit osvětou a komunikací se zastupiteli obce.

Krizový dopad by také mělo riziko číslo 5, které představuje nevydání povolení krajským úřadem. V případě, že obec určí za místo odkládání odpadů právě sběrný dvůr, musí být pro jeho provozování vydáno povolení krajského úřadu. Tomuto riziku však byla přidělena nízká pravděpodobnost. Při splnění všech podmínek k provozování sběrného dvora je v zájmu kraje povolení vydat, protože existence sběrných dvorů zvyšuje konkurenceschopnost nejen obce či mikroregionu, ale také celého kraje.

Velmi vysoký dopad by mělo riziko číslo 3, které spočívá v nezájmu okolních obcí podílet se na zřízení sběrného dvora. Pravděpodobnost tohoto rizika je však nízká, neboť je ve vlastním zájmu všech zúčastněných obcí zřídit vhodné sběrné místo, které eliminuje vznik černých skládek v jejich okolí.

9.3 Zhodnocení navržených opatření a aktivit

Na základě východisek z analytické části této práce byl v projektové části vytvořen návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko v podobě souboru opatření a aktivit včetně akčního plánu zahrnujícího konkrétní návrhy projektů. Tyto opatření a aktivity směřují k naplnění stanoveného strategického cíle, kterým je udržitelné odpadové hospodářství a ochrana životního prostředí v Mikroregionu Šternbersko. Realizace vytvořených projektů zvýší konkurenceschopnost mikroregionu v oblasti technické infrastruktury a životního prostředí v souvislosti s řešením odpadového hospodářství.

Aktivity byly podrobeny časové, finanční a rizikové analýze. V časových analýzách byly stanoveny doby časového intervalu na základě odhadu a zkušeností z podobných typů projektů. Ve finančních analýzách byly analyzovány zdroje financování prostřednictvím průzkumu dotačních příležitostí. Součástí finančních analýz byly rovněž návrhy rozpočtů, které zahrnovaly předpokládané náklady dle průzkumu cen na trhu. V rizikové analýze byly určeny úrovně rizik na základě součinu pravděpodobností a dopadů rizik, následně byly stanoveny strategie proti rizikům a opatření vedoucí k předejití těmto rizikům.

První aktivitu představuje organizace vzdělávacího veletrhu o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko. Hlavním cílem veletrhu je zvýšit informovanost a motivaci občanů v oblasti nakládání s odpady prostřednictvím vzdělávacích přednášek a prezentací od významných společností, které provozují sběr a recyklaci využitelných odpadů.

Druhou aktivitou podporující separaci odpadů je zavedení systému sběru a svozu odpadu door-to-door do více obcí, které systém dosud nezavedly a doplnění nádob do domácností v obcích s již fungujícím systémem door-to-door. Rozšířením systému sběru a svozu odpadu door-to-door se zvýší motivace občanů ke třídění odpadů díky svážení tříděného odpadu přímo od jejich domácností a zvýší se tak míra vytríděného odpadu a sníží se objem směsného komunálního odpadu.

Třetí aktivita představuje zřízení sběrného dvora s re-use pointem v obci Dolany s možností využíváním i pro okolní obce Tovéř, Samotíšky a Jívovou. Zřízením sběrného dvora v jižní části Mikroregionu Šternbersko se vytvoří vhodné podmínky pro oddělený sběr a pro odkládání využitelného, nadměrného a nebezpečného odpadu. Zřízením sběrného dvora se sníží riziko nebezpečí úniku škodlivých látek do životního prostředí a vznik černých skládek.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce si kladla za cíl zhodnotit současný stav konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko a vytvořit návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu v podobě konkrétních opatření a aktivit, včetně časové, finanční a rizikové analýzy. Literární rešerše v teoretické části práce poskytla poznatky z oblasti regionální konkurenceschopnosti, strategického plánování regionálního rozvoje a z oblasti meziobecní spolupráce v České republice. Poznatky z teoretické části práce byly následně využity při zpracování praktické části této práce. Na základě analýzy a zhodnocení současného stavu konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko byly vyhodnoceny problematické oblasti, které negativně ovlivňují konkurenceschopnost mikroregionu.

Přestože podporu rozvoje v Mikroregionu Šternbersko vyžaduje více oblastí, na základě SWOT analýzy a problémové analýzy byla vyhodnocena jako nejvíce problematická oblast technické infrastruktury a životního prostředí v souvislosti s řešením odpadového hospodářství. Nesprávné nakládání s odpady způsobuje negativní externality znečišťující životní prostředí a zvyšuje obcím náklady. Proto by měly aktivity v Mikroregionu Šternbersko směřovat právě k podpoře rozvoje udržitelného odpadového hospodářství, které povede k růstu konkurenceschopnosti.

Teoretická a analytická část práce poskytly východiska k vytvoření návrhu podpory rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Šternbersko v podobě souboru opatření a aktivit, včetně akčního plánu zahrnujícího konkrétní návrhy projektů. Realizace těchto projektů podporuje zvýšení motivace obyvatel Mikroregionu Šternbersko třídít odpady a vytváří vhodné podmínky pro oddělený sběr využitelných složek komunálního odpadu. Realizací těchto aktivit se předpokládá zvýšení míry recyklace, snížení produkce směsného komunálního odpadu a prevence vzniku černých skládek. Tím se podpoří kvalita technické infrastruktury, sníží se znečištění životního prostředí a zvýší se tak konkurenceschopnost celého mikroregionu.

Předkládaná diplomová práce splnila stanovené cíle a opírá se o konkrétní projekty využitelné v praxi. Navržené projekty rovněž podporují plnění kritérií vyplývajících ze zákona o odpadech a reagují na skutečné aktuální potřeby Mikroregionu Šternbersko. Tato práce bude tvořit podklad pro zpracování nového Programu rozvoje Mikroregionu Šternbersko na období 2023 – 2029, který bude sloužit jako marketingový nástroj k podpoře rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu na následující sedmileté období.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Administrativní registr ekonomických subjektů © 2022. *Ministerstvo financí České republiky*. [online]. Praha [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: https://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

BERNARD, Josef a kol., © 2020. *Občanská vybavenost v malých obcích*. [online]. Praha, Sociologický ústav Akademie věd ČR [cit. 2021-11-20]. Dostupné z: https://www.soc.cas.cz/sites/default/files/publikace/obcanska_vybavenost_v_malych_obcich.pdf

CANN, Oliver, 2016. What is competitiveness? In: *The World Economic Forum*. [online]. 27. 9. 2016 [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://www.weforum.org/agenda/2016/09/what-is-competitiveness/>

ČESKO, 2000. Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 38, s. 1738 - 1764 [cit. 2021-11-11]. Dostupné také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

ČESKO, 2021. Zákon č. 283/2021 Sb. ze dne 29. července 2021 stavební zákon. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 124, s. 3122 - 3328 [cit. 2022-02-02]. Dostupné také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

ČESKO, 2020. Zákon č. 541/2020 Sb. ze dne 23. 12. 2020 o odpadech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 222, s. 6082 - 6192 [cit. 2022-03-06]. Dostupné také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Český statistický úřad, © 2020. Veřejná databáze ČSÚ. In: *ČSÚ*. [online]. Praha [cit. 2022-01-16]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>

Český statistický úřad, © 2022. Sčítání lidu, domů a bytů 2021. In: *ČSÚ*. [online]. Praha [cit. 2022-04-01]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=statistiky&&katalog=33475&&akt=3829>

Český statistický úřad, © 2011. *Historický lexikon obcí České republiky 1869–2011*. [online]. Praha [cit. 2022-03-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/historicky-lexikon-obci-1869-az-2015>

Český úřad zeměměřický a katastrální, © 2022. Analýza výškopisu. In: *Geoportál ČUZK*. [online]. Praha [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/dmr/>

Evropská komise, 2019a. A Sustainable Europe by 2030. In: *European Commission* [online]. Brusel, 30. 1. 2019 [cit. 2021-12-11]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_en

Evropská komise, 2019b. The European Regional Competitiveness Index 2019. In: *European Commission*. [online]. Brusel, 7. 10. 2019 [cit. 2021-12-28]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/working-papers/2019/the-european-regional-competitiveness-index-2019

Excalibur Army, © 2022. Company. In: *Excalibur Army* [online]. Šternberk [cit. 2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.excaliburarmy.cz/company>

FOTR, Jiří et. al., 2020. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. 2., aktualizované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 414 s. ISBN 978-80-2712-499-2.

HRABÁNKOVÁ, Magdalena, 2011. *Faktory regionálního rozvoje a jejich vliv na sociálně-ekonomický potenciál regionu: vědecká monografie*. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 111 s. ISBN 978-80-7204-752-9.

HUGGINS, Robert, 2014. *The Global Competitiveness of Regions*. 1st edition. New York: Routledge, 243 s. ISBN 978-04-1585-943-1.

HUGGINS, Robert a Piers THOMPSON, 2017. *Handbook of Regions and Competitiveness: Contemporary Theories and Perspectives on Economic Development*. 1st edition. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 582 s. ISBN 978-17-8347-500-1.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana, 2014. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. 1. vydání. Praha: Auditorium, 233 s. ISBN 978-80-87284-44-5.

Krajský úřad Olomouckého kraje, © 2017. Libavá. In: *Olomoucký kraj* [online]. Olomouc [cit. 2022-02-14]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/libava-cl-2901.html>

Krajský úřad Olomouckého kraje, © 2021. Zásady pro poskytování finanční podpory z rozpočtu Olomouckého kraje. In: *Olomoucký kraj* [online]. Olomouc [cit. 2021-11-11].

Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/obecne-informace-k-poskytovani-krajskych-dotaci-vzor-dotacniho-programu-cl-5362.html>

Kolektiv autorů, 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2 vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

LÁNÍČKOVÁ, Barbora, 2019. Strategie regionálního rozvoje 2021-2027: pojdme si o ní povědět více. In: *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. Praha, 13. 12. 2019 [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/cs/cinnost/eu-a-regionalni-rozvoj/publikace-a-dokumenty/a/strategie-regionalniho-rozvoje-20212027-pojdme-si-o-ni-povedet-vice>

LEIGH, Nancey Green a Edward James BLAKELY, 2013. *Planning local economic development: theory and practice*. 5th ed. Los Angeles: SAGE, 456 s. ISBN 978-14-52242-59-0.

MAIER, Karel, 2012. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vydání. Praha: Grada, 256 s. ISBN 978-80-2474-198-7.

Mikroregion Šternbersko. [online]. © 2022, Šternberk [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-sternbersko.cz/>

Mikroregion Šternbersko, © 2015. *Stanovy dobrovolného svazku obcí*. [online]. Šternberk, Mikroregion Šternbersko [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: http://www.mikroregion-sternbersko.cz/assets/File.ashx?id_org=101476&id_dokumenty=1435

Mikroregion Šternbersko, © 2020. *Program rozvoje města Šternberk na období 2020 - 2025* [online]. Šternberk, Mikroregion Šternbersko [cit. 2022-01-22]. Dostupné z: https://www.sternberk.eu/images/stories/prilohy_clanku/program_rozvoje/Program_rozvoje_mesta_Sternberk_2020-2025.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2014a. *Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020*. [online]. Praha, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky [cit. 2022-01-24]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/40d6c28a-df6f-411d-99c4-efbc0b9a07a8/Dohoda_o_partnerstvi.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022a. Národní dotace. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*. [online]. Praha [2022-02-27]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b. *Metodika tvorby programu rozvoje obce*. [online]. Praha, 31. 1. 2014 [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/45c58e5b-da4c-4210-a8da-6b29cb749989/Methodika_tvorby_PRO.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2021b. *Evropské fondy v ČR*. In: *DotaceEU* [online]. Praha [cit. 2021-12-22]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2020. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+*. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Praha [cit. 2021-12-29]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2013. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2014–2020* [online]. Praha, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky [cit. 2021-12-29]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getmedia/a9fc8be4-58a0-4137-9c6d-f9a05466a115/SRR-2014-2020.pdf.aspx?ext=.pdf>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2006. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2007 – 2013*. [online]. Praha, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky [cit. 2021-12-29]. Dostupné z: https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/_strategie-regionalniho-rozvoje_2007-2013-2006-.pdf

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, © 2022b. *Seznamte se s IROP*. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Praha [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://irop.mmr.cz/cs/pro-media/seznamte-se-s-irop>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021a. *Vyhlášení výzvy k předkládání žádostí o podporu integrovaných strategií komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) pro programové období 2021-2027*. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Praha, 1. 11. 2021. [cit. 2022-02-02]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/novinky/vyhlaseni-vyzvy-k%E2%80%AFpredkladani-zadosti-o-podporu-in>

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky, © 2013. *Analýza mezinárodní konkurenceschopnosti ČR v roce 2013*. [online]. Praha, Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky [cit. 2022-01-11]. Dostupné z: <https://mpo.cz/assets/dokumenty/49601/55999/605654/priloha001.pdf>

Ministerstvo vnitra ČR, © 2022. Informativní počty obyvatel v obcích. In: *Ministerstvo vnitra* [online] Praha [cit. 2022-01-20]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>

Ministerstvo vnitra ČR, © 2020. *Meziobecní spolupráce v ČR – příklady dobré praxe a doporučení pro realizaci meziobecní spolupráce*. [online] Praha, Odbor strategického rozvoje a koordinace veřejné správy. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: file:///C:/Users/pecinkova/Downloads/Meziobecní_spoluprace_v_CR-Priklady_dobre_praxe_a_doporuceni_pro_realizaci_meziobecní_spoluprace.pdf

Ministerstvo životního prostředí ČR, © 2015. Plán odpadového hospodářství ČR. In: *Ministerstvo životního prostředí ČR* [online]. Praha [cit. 2022-03-24]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr

Ministerstvo životního prostředí ČR, © 2022. Strategický rámec Česká republika 2030. In: *Ministerstvo životního prostředí ČR* [online]. Praha [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/strategie/>

Místní akční skupina Šternbersko. © 2021. Socioekonomická analýza území. In: *MAS Šternbersko* [online]. Šternberk [cit. 2022-04-05]. Dostupné z: <https://www.mas-sterbersko.cz/cz/264/socioekonomicka-analyza-uzemi>

NAHODIL, František, 2014. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. 1. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.

PONČÍKOVÁ, Irena, © 2015. Mikroregiony x MAS: přínosy a nevýhody pro obce. In: *Databáze mikroinovací* [online]. Brno [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <http://www.databaze.mikroinovace.eu/wp-content/uploads/2015/06/Poncikova-Mikroregiony-x-MAS-p%C5%99%C3%ADnosy-a-nev%C3%BDhody-pro-obce.pdf>

PAVLÍK, Marek, 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vydání. Praha: Grada, 160 s. ISBN 978-80-247-9374-0.

PAVLÍK, Marek, 2020. *Regiony budoucnosti: spolupráce, bezpečí, efektivita: inspirace pro rozvoj měst a regionů s příklady dobré praxe*. 1. vydání. Praha: Grada, 224 s. ISBN 978-80-271-1310-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 288 s. ISBN 978-80-247-56080.

Regionální rada soudržnosti Moravskoslezsko, © 2013. Strom problémů – schéma [obrázek]. In: *Regionální rada soudržnosti Moravskoslezsko* [online]. Ostrava [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <http://www.rr-moravskoslezsko.cz/file/3551/>

Státní fond životního prostředí České republiky, © 2021. Operační program Životní prostředí. In: *SFZP*. [online]. Praha [cit. 2021-11-11]. Dostupné z: <https://www.sfzp.cz/dotace-a-pujcky/operacni-program-zivotni-prostredi/>

SCHWAB, Klaus, © 2019, *The Global Competitiveness Report 2019*. [online]. Geneva, The World Economic Forum [cit. 2021-11-11]. ISBN-13: 978-2-940631-02-5. Dostupné z: https://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf

SPF Group, v.o.s., © 2011, *Koncepce rozvoje cestovního ruchu v regionu České Švýcarsko do r. 2020*. [online]. Ústí nad Labem [cit. 2022-04-04]. Dostupné z: <https://www.krasnalipa.cz/doc/koncepce%20rozvoje%20cestovniho%20ruchu.pdf>

Svaz měst a obcí ČR, © 2019. *Národní dotační zdroje: Příležitosti a dotační možnosti pro města a obce z národních zdrojů*. [online]. Praha, Svaz měst a obcí České republiky [cit. 2021-11-11]. ISBN 978-80-906843-4-8. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/Shared/Clanky/7466/narodni-dotacni-zdroje-2019-web.pdf>

ŠAFÁŘOVÁ Barobora a Ivo ŠKRABAL, © 2008. Mikroregiony a místní akční skupiny. In: Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Praha [cit. 2021-11-12]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

ŠOUREK, Vladimír, 2010. Evropská územní spolupráce. *Urbanismus a územní rozvoj* [online]. Brno: Ústav územního rozvoje, ročník 8, č. 2, s. 6 – 8 [cit. 2021-11-11]. ISSN 1212-0855 Dostupné z: http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2010/2010-02/02_evropska.pdf

TRHLÍNOVÁ, Zuzana, 2015. *Lokální a regionální rozvoj* [online]. 15. 4. 2015 [cit. 2022-03-07]. Dostupné z: <https://slideplayer.cz/slide/3645751/>

VITURKA, Milan a kol. 2010. *Kvalita podnikatelského prostředí, regionální konkurenceschopnost a strategie regionálního rozvoje České republiky*. 1. vydání. Praha: Grada, 227 s. ISBN 978-80-247-3638-9.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CLLD Community-led Local Development

ČOV Čistička odpadních vod

ČSÚ Český statistický úřad

EFRR Evropský fond pro regionální rozvoj

ESF Evropský sociální fond

GDPR General Data Protection Regulation

ICT Information and Communications Technology

IDSOK Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje

IROP Integrovaný regionální operační program

ISPOP Informační systém plnění ohlašovací povinnosti

LAU Local Administrative Unit

MAS Místní akční skupina

MMR Ministerstvo pro místní rozvoj

NUTS Nomenklatura územních statistických jednotek

OECD Organisation for Economic Co-operation and Development

OHSO Odpadové hospodářství svazku obcí Šternbersko

ORP Obec s rozšířenou působností

OPŽP Operační program Životní prostředí

OSVČ Osoba samostatně výdělečně činná

PNO Podíl nezaměstnaných osob

PRO Program rozvoje obce

RCI Regional Competitiveness Index

RFID Radio Frequency Identification

SLDB Sčítání lidu, domů a bytů

SRR Strategie regionálního rozvoje

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Vertikální a horizontální úroveň porovnávání při hodnocení regionů (Pavlík, 2020, s. 30).....	20
Obrázek 2 SWOT analýza ve formulaci strategického záměru (Fotr et. al., 2020, s. 57) ...	22
Obrázek 3 Strom problémů (Regionální rada regionu soudržnosti Moravskoslezsko, ©2013)	23
Obrázek 4 Základní struktura programu rozvoje obce (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2014b, s. 6).....	29
Obrázek 5 Mapa Mikroregionu Šternbersko s vymezením území členských obcí (interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko).....	43
Obrázek 6 Území Mikroregionu Šternbersko se znázorněním překryvu SO ORP Šternberk a Olomouc (Mikroregionu Šternbersko, © 2020, s. 111).....	45
Obrázek 7 Vymezení místních akčních skupin působících na území Mikroregionu Šternbersko (Mikroregionu Šternbersko, © 2020, s. 112).....	46
Obrázek 8 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle veřejné databáze ČSÚ k 31. 12. 2020).....	51
Obrázek 9 Věková pyramida Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle dat ČSÚ k 31. 12. 2020).....	55
Obrázek 10 Vzdělanostní struktura Mikroregionu Šternbersko v porovnání s vyššími územními celky (vlastní zpracování dle dat ČSÚ ze SLDB 2021).....	55
Obrázek 11 Struktura vzdělanosti obyvatel členských obcí Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle dat ČSÚ ze SLDB 2021)	56
Obrázek 12 Vývojová tendence nezaměstnanosti v Mikroregionu Šternbersko v období 6/2014–12/2021 (vlastní zpracování dle průběžných statistik ČSÚ).....	57
Obrázek 13 Průměrná míra nezaměstnanosti v Mikroregionu Šternbersko v období 06/2014–12/2021 (interní dokumenty Mikroregionu Šternbersko).....	58
Obrázek 14 Strom problémů (vlastní zpracování na základě výsledků analýz).....	82
Obrázek 15 Návrh plakátu a letáku k propagaci veletrhu o třídění odpadů v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování)	87

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vymezení území Mikroregionu Šternbersko a aktuální počet obyvatel k 1. 1. 2022 (vlastní zpracování dle dat ČSÚ a Ministerstva vnitra ČR).....	44
Tabulka 2 Orgány Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle stanov Mikroregionu Šternbersko, © 2015).....	48
Tabulka 3 Střednědobý výhled rozpočtu Mikroregionu Šternbersko na období 2023 - 2024 (vlastní zpracování dle interních dat Mikroregionu Šternbersko)	49
Tabulka 4 Podnikatelské subjekty v Mikroregionu Šternbersko podle právní formy (vlastní zpracování dle veřejné databáze ČSÚ k 31. 12. 2020)	51
Tabulka 5 Největší zaměstnavatelé v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle vlastního průzkumu a dle Administrativního registru ekonomických subjektů, © 2022)...	52
Tabulka 6 Ekonomická aktivita obyvatelstva v Mikroregionu Šternbersko v porovnání s vyššími územními celky (vlastní zpracování dle dat ČSÚ k 31. 12. 2020)	54
Tabulka 7 Brownfieldy ve vlastnictví členských obcí Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)	63
Tabulka 8 Vybavenost technickou infrastrukturou v obcích Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle evidence obcí).....	66
Tabulka 9 Druhy pozemků v Mikroregionu Šternbersko, (vlastní zpracování dle dat ČSÚ k 31. 12. 2020)	71
Tabulka 10 Základní specifika projektu Strategie I. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko).....	74
Tabulka 11 Základní specifika projektu Strategie II. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko).....	74
Tabulka 12 Základní specifika projektu Strategie III. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko).....	75
Tabulka 13 Základní specifika projektu Strategie IV. (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko).....	75
Tabulka 14 Základní specifika projektu Kompostéry pro občany Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)	76
Tabulka 15 Základní specifika projektu Šternbersko - Door-to-door systém sběru a svozu odpadu (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko)	76
Tabulka 16 Základní specifika projektu přeshraniční spolupráce (vlastní zpracování dle interních dokumentů Mikroregionu Šternbersko).....	77
Tabulka 17 SWOT analýza pro oblast ekonomických aktivit, lidských zdrojů a inovací...	78
Tabulka 18 SWOT analýza pro oblast dopravní a technické infrastruktury, životního prostředí a občanské vybavenosti (vlastní zpracování)	79
Tabulka 19 Analýza problémů v Mikroregionu Šternbersko (vlastní zpracování).....	80
Tabulka 20 Specifikace aktivit (vlastní zpracování).....	84
Tabulka 21 Zakládací listina projektu č. 1 (vlastní zpracování).....	85
Tabulka 22 Časová analýza projektu č. 1 (vlastní zpracování)	88

Tabulka 23 Rozpočet projektu č. 1 (vlastní zpracování dle průzkumu cen na trhu)	89
Tabulka 24 Úroveň pravděpodobností a dopadů rizik (vlastní zpracování).....	90
Tabulka 25 Riziková analýza projektu č. 1 (vlastní zpracování).....	90
Tabulka 26 Zakládací listina projektu č. 2 (vlastní zpracování).....	92
Tabulka 27 Časová analýza projektu č. 2 (vlastní zpracování)	93
Tabulka 28 Rozpočet projektu č. 2 (vlastní zpracování dle průzkumu cen na trhu)	94
Tabulka 29 Úroveň pravděpodobností a dopadů rizik (vlastní zpracování).....	95
Tabulka 30 Riziková analýza projektu č. 2 (vlastní zpracování).....	95
Tabulka 31 Zakládací listina projektu č. 3 (vlastní zpracování).....	97
Tabulka 32 Časová analýza projektu č. 3 (vlastní zpracování)	98
Tabulka 33 Rozpočet projektu č. 3 (vlastní zpracování dle průzkumu cen na trhu)	99
Tabulka 34 Úroveň pravděpodobností a dopadů rizik (vlastní zpracování).....	100
Tabulka 35 Riziková analýza projektu č. 3 (vlastní zpracování).....	100